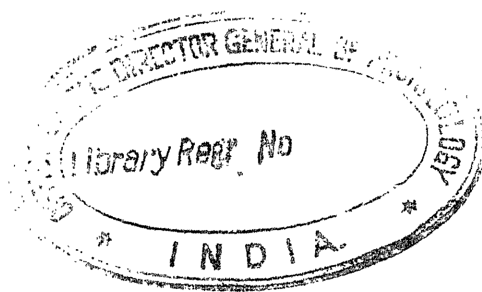

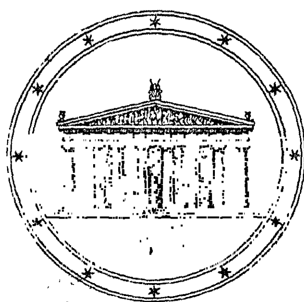
26

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ (Athenais

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903

ΑΘΗΝΗΣΙΝ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
1906

ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΟΘΩΝ
ΤΟ ΕΘΝΙΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΦΙΛΑΡΧΑΙΩΝ
Η ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ
Ο ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΕΩΝ
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΡΜΟΥΠΟΛΙΤΩΝ ΣΥΡΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΙΩΝΙΔΗΣ
DUC DE LUYNES
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΕΝΑΡΔΑΚΗΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΤΟΥΡΝΑΡΗΣ
ΣΙΜΩΝ Γ. ΣΙΝΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΩΜΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Χ. ΠΕΤΡΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΡ. ΣΟΥΤΣΟΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΥΓΓΡΟΣ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ
ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΠΑΤΡΩΝ
ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
HILARION ROUX
ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΚΑΙ ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΕ
HEINRICH SCHLIEMANN
ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΒΑΛΛΙΕΡΗΣ
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΧΙΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΗΦΑΙΣΤΙΔΗΣ
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΜΑΥΡΟΚΟΡΔΑΤΟΣ
ΣΟΛΩΝ ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΟΣ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Ι. ΠΡΩΙΟΣ
ΟΘΩΝ Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ
ΠΑΥΛΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΕΝΙΑΜΙΝ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΖΑΡΙΦΗΣ
ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΤΣΙΒΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΤΡΙΚΟΥΠΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η. Α. Β. Υ. Ο ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ἀντιπρόεδρος

Δ. Τσιβανόπουλος

Β΄ Ἀντιπρόεδρος

Γ. Νικολαΐδης

Γραμματεὺς

Π. Καββαδίας

Σύμβουλοι

Στ. Ἀνδρόπουλος
Ν. Καζάζης
Π. Καρολίδης
Β. Λεονάρδος
Ὄθ. Λύδερς
Δ. Μακκᾶς
Γ. Μιστριώτης
Γ. Παπαβασιλείου
Ἀ. Ῥωμάνος
Ἀν. Σκιᾶς
Β. Στάης
Γ. Στρέϊτ
Χ. Τσούντας

ΕΠΙΤΙΜΙΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

Η Α. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΔΙΑΔΟΧΟΣ ΒΕΡΝΑΡΔΟΣ ΤΟΥ SAX-MEININGEN
Η Α. Υ. Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΟΣ ΚΑΡΟΛΟΣ ΤΟΥ HESSEN

Ὁ Σ. Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Θεόκλητος.
Friederich Adler. Berlin.
Otto Benndorf. Wien.
Max. Bonnet. Montpellier.
Max Collignon. Paris.
Domenico Comparetti. Firenze.
Alexander Conze. Berlin.
Alfred Croiset. Paris.
Θεόδωρος Δηλιγιάννης. Ἀθήνησι.
Wilhelm Dörpfeld. Ἀθήνησι.
Joseph Durm. Karlsruhe.
Sir John Evans. London.
Paul Foucart. Paris.
Adolph Furtwängler. München.
Ernst Gardner. Cambridge (England).
Percy Gardner. Oxford.
B. L. Gildersleeve. Baltimore. U. S. America.
Will. Watson Goodwin. Cambridge. U. S. America.
Hamdy Bey. Ἐν Κωνσταντινουπόλει.
B. Haussoulier. Paris.
L. Heuzey. Paris.
Th. Homolle. Ἀθήνησι.
R. C. Jebb. Cambridge (England).
Κ. Καραπάνος. Ἀθήνησι.
R. Kekulé. Berlin.
Adolph Kirchhoff. Berlin.
† Ul. Köhler. Berlin.
Lucien Magne. Paris.
Adolph Michaelis. Strassburg.
L. A. Milani. Firenze.
A. S. Murray. London.
Charles Eliot Norton. Cambridge U. S. America.
† F. C. Penrose. London.
G. Perrot. Paris.
W. M. Ramsay. Aberdeen (Scotland).
S. Reinach. Paris.
La Comtesse de Riencourt. Ἀθήνησι.
Rufus B. Richardson. Ἀθήνησι.
G. Schlumberger. Paris.
Th. D. Seymour. New-Haven U. S. America.
Gr. G. Tocilesco. Bucarest.
G. Treu. Dresden.
Charles Waldstein. Cambridge (England).
Th. Ouspensky. Ἐν Κωνστ/πόλει.
Ulrich von Wilamowitz-Moellendorff. Berlin.
Paul Wolters. Würzburg.
Henri Weil. Paris.

ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1902

Οἱ ἑταῖροι, ὧν τὰ ὀνόματα εἶνε τετυπωμένα διὰ κυρτῶν γραμμάτων, εἶνε ἑταῖροι ἰσόβιοι.

Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος Θρ.
Ἀγγελόπουλος Ἠλίας
Ἀθηνογένης Γ.
Ἀνδρόπουλος Στ.
Ἀνέζης Δ.
Anthes Ed.
Ἀντωνιάδης Δ.
Ἀντωνόπουλος Κ.
Ἀξελὸς Ἰω.
Ἀξελὸς Μιλτ.
Ἀραβαντινὸς Ι.

Βαχράτσας Εἰρ.
Βαλαωρίτης Ι.
Βαλλώσης Δ.
Βαλτατζῆς Π. Γ.
Βαρβαρέσος Π. Μ.
Βάσης Σπυρ.
Βάσσος Ἀλέξ.
Βάσσος Τιμ.
Βαφειαδάκης Ν.
Βεχούσης Δ.
Βικέλας Δ.
Bissing Fr.
Βλαστὸς Γ.
Βλάχος Γ.
Bosanquet R. C.
Βούκρας Δ.
Βουλπιώτης Δ.
† Βοῦρος Ζ. Α.
Burguet Ém.
Βυζαντινὸς Γ.

Γαζέπης Γ.
Γενοβέλης Π.
Γεωργακάκης Δ.
Γεωργακόπουλος Ε.
Γεωργιάδης Ἀθ.
v. Gäertringen Hiller
† Γιαννούλης Β.

Γκιών Ἀνδρέας
Graef B.
Γρηγοράκης Γρ.
Γρηγορίου Ἀπόστ.

Δαμβέργης Α.
Δαμβέργης Ν.
Δάσιος Σπ.
Δελακοβίας Ν.
Δεληγεώργης Δ.
Δεμερτζῆς Α.
Δημητριάδης Χ.
† *Δήμιτσας Μ.*
Διγενῆς Μ.
Διπλαράκος Γ.
Dörpfeld W.
Δραγάτσης Ἰάκ.
Δραγούμης Μ.
Δραγούμης Στ.
Δυοβουνιώτης Γ.

Ἐλευθεριάδης Σωκ.
Εὐαγγελίδης Μ.
Εὐκλείδης Ι.
Εὐταξίας Ἀθ.
Εὐταξίας Ι.

Ζαρίφης Γ.
Ζαΐμης Ἀλ.
Ζητουνιάτης Π.
Ζυγομαλᾶς Α.

Ἡλιόπουλος Χρ.

Θεοδωρακάκης Στυλ.
Θεοδωράκης Γ.
Θεοδωρόπουλος Β.
Θεοφανόπουλος Δ.

Ἰορδανόπουλος Μ.

Jackson Frank
Judeich Walther
Ἰωαννίδης Π.

Καββαδίας Π.
Καζάζης Ν.
Καλαποθάκης Μ.
Καλάρχος Κ.
Καλδοκορέσης Ν.
Καλλιγᾶς Πέτρος
Καλλιοντζῆς Εὐάγ.
† Καλογερόπουλος Θ.
Καλογερόπουλος Ν.
Καπλάνογλους Κ. Π.
Καραβασίλης Σπ.
Καράλης Α.
Καραθεοδωρῆς Στέφ.
Καραπάνος Κ.
Καρκούλιας Ἠλ.
Καρολίδης Π.
Καστόρχης Δ.
Καστριώτης Π.
Κατριβάνος Α.
Καυταντζόγλους Ἰω.
Κεφάλας Γ.
Kinch Fr.
Κλοντηρόπουλος Γ.
Coad P. A.
Κολυβᾶς Α.
† Κομνηνὸς Π.
Κόντος Κ.
Κοντόπουλος Κ.
Κοντόσταυλος Α.
Κορομάντσος Ἐπ.
Κουλομόπουλος Κ.
Κουρουνιώτης Κ.
Κοφινιώτης Ἰω.
Κριεζῆς Ἀντ.
Κρῖνος Π.
Κύρης Μ.
Κωνσταντινίδης Ἀν.
Κωνσταντινίδης Π.
Κωνσταντινίδης Μιχ.
Κωνσταντόπουλος Κ.

Λαμπρόπουλος Ἀλ.
Λαμπρυνίδης Μ.
† Λάππας Ι. Α.
Λάππας Ι. Γ.
Λεονάρδος Β.
Λεονάρδος Δ.
Λιόλιος Γ.
Λόντος Ἰω.
Λύδερς Ὄθ.
Λυκάκης Ἀλ.
Λυκούδης Ἐμ.
Λύρης Ἰωάν.

Μαγγιῶρος Σπ.
Μαγιάσης Ἰωάν.
Μακκᾶς Δ.
Μακκᾶς Κ.
Μακκᾶς Ν.
Μανδραπήλιας Α.
Μανέτας Π.
Μανιάκης Κ.
Μαντζάκος Χ.
Μαντζούφας Ἀνδρ.
Μανωλίδης Σωκρ.
Μαρκόπουλος Ἰω.
Μαρούδης Μ.
Μάτεσης Α.
† *Μαυροκορδᾶτος Ν.*
Μαυρομιχάλης Π. Κυριακούλης
Μελᾶς Λ.
† Milchhöfer Arthur
Μελισσουργὸς Γ.
Μητσόπουλος Κ.
Μιστριώτης Γ.
Μομφερρᾶτος Ἀντ.
Μουντάκης Ἀντ.
Μούσης Ἰωάν.
Μουτσόπουλος Ἀθ.
Μπαλτῆς Θ.
Μπαλάνος Ν.
Μπάρτ Γουλ.
Μπενῆς Ψάλτης Δ.
Μυλωνᾶς Κ.

Νεγρεπόντης Μ. Μ.
Νικολαΐδης Γ.
Νικολαΐδης Δ.

Νικολαΐδης Ι.
Νικολαΐδης Λουδ.
Νικολόπουλος Σ.
Noack F.

Ξανθάκης Π.

Οἰκονόμος Π.

Πάλλης Ἀγ.
Παναγιωτόπουλος Ἀν.
Πανταζῆς Μιλτ.
Παντελίδης Ἐμμ.
Παπαβασιλείου Γ.
Παπαμιχαλόπουλος Κ.
Παπαδημητρακόπουλος Θ.
Παπαδιαμαντόπουλος Ι.
Παπαδόπουλος Β.
Παπαναστασίου Π.
Παπανδρέου Π.
Παπαχρήστου Γ.
Παπούδωφ Ἀρ.
Περρῆς Π.
Περρῆς Σ.
Πεσματζόγλου Ἰωάν.
Πολυγένης Κ.
† v. Prott Hans.
Πρωτοπαπαδάκης Π.
Πρωτοπαπαδάκης Δ.

Robert K.
Ραγκαβῆς Κλ.
Ροσέτος Ἀλ.
Ράλλης Δ.
Ράλλης Στ.
Ρωμαΐδης Ἀρ.
Ρωμάνος Ἀθ.
Ρωμάνος Ἕκτωρ.

Σακελλαρόπουλος Σωτ.
Schrader H.
Σιμόπουλος Ἰω.
Σκιᾶς Α.
Σκουζὲς Ἀλ.
Σκουζὲς Κ.
Σκουζὲς Π.
Σκουλούδης Σ.
Σοφούλης Θ.
Στάης Β.
Σταμούλης Ἀναστ.
Σταυρόπουλος Δ.
Steele Daniel
Στέφανος Κλὼν
Στεφανάκος Φιλόθεος
Στρέϊτ Γ.
Στρέϊτ Στ.
Studniczka F.
Σφακιανάκης Π.
Schiff Alfred
Σχλίεμαν Ἀγ.
Σωμερίτης Δ.
Σωτηριάδης Γ.

Τραπάντζαλης Γ.
Τριανταφυλλάκος Ν.
Τσάτσος Ἰω.
Τσιβανόπουλος Δ.
Τσίλλερ Ἐρν.
Τσούντας Χρ.
Τυπάλδος Μπασιᾶς Ἀθ

Φιλαδελφεὺς Α.
Fabricius E.
Φεράλδης Γ. Λουδ.
Φίλιος Δ.
Φωτίου Ἰω.
† Φωστηρόπουλος Κ.

Χατζηεμμανουὴλ Δ.
Χατζηδάκις Γ.
Χατζηδάκις Ι.
Heermance T. W.
Χρυσανθόπουλος Π.
Ψαλτήρας Γ.
Ψάλτης Ἰάκ.
Wide Sam.
Wiegand Theodor
Wilhelm Ad.
Zahn Robert
Zingerle J.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1903

συνταχθεῖσα ὑπὸ τοῦ γραμματέως τῆς Ἑταιρείας Π. Καββαδία καὶ ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῇ γενικῇ συνελεύσει τῶν ἑταίρων τῇ 25 Ἰανουαρίου 1904.

Κύριοι,

...Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος 1903 τὰ μὲν ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας προϋπελογίσθησαν εἰς δρ. 357,060, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δρ. 427,762 25, προϋπελογίσθησαν δηλαδὴ ἔξοδα περισσότερα τῶν ἐσόδων κατὰ δρ. 70,702.25. Τοῦτο ἐγένετο διότι ἡ Ἑταιρεία εἶχε νὰ ἐκτελέσῃ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο νέον ἔργον, μέγα καὶ πολυδάπανον, τὴν ἀναστήλωσιν τοῦ λέοντος τῆς Χαιρωνείας καὶ διότι ἔμελλε νὰ ἀναλάβῃ καί τινας τῶν δαπανῶν τῆς ἀρχαιολογικῆς ὑπηρεσίας τοῦ Δημοσίου, δι' ἃς δὲν προέβλεπε πλέον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους. Ἀλλ' ἐν ᾧ τοιαύτας ὑποχρεώσεις ἀνελάμβανεν ἡ Ἑταιρεία, ἔμελλε νὰ προβῇ ἐξ ἄλλου εἰς αὔξησιν τῶν γραμματίων τοῦ λαχείου, ὥστε τὰ *ἔσοδα* θὰ ἦσαν πολὺ μεγαλήτερα ἢ ὅσον προϋπελογίζοντο. Τοιαύτη ὅμως αὔξησις τοῦ λαχείου δὲν ἐγένετο, κατ' ἀκολουθίαν ὁ προϋπολογισμός, ὅστις ἦτο ἀνισοσκελὴς κατὰ τὸν χρόνον τῆς συντάξεως αὐτοῦ, ἔμεινε τοιοῦτος καὶ μέχρι τέλους τοῦ

ἔτους. Τούτων ἀποτέλεσμα ἦτο ὅτι τὰ ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἦσαν πολὺ ὀλιγώτερα τῶν ἐξόδων. Τὰ *ἔσοδα* ἀνῆλθον εἰς δρ. 363,158.15. Τὰ *ἔξοδα* προϋπελογίσθησαν εἰς δρ. 427,762.25· ἐδαπανήθησαν ὅμως δρ. 421,765.79, ἤτοι ἐδαπανήθησαν ὀλιγώτερον τοῦ προϋπολογισθέντος ποσοῦ δραχμαὶ 5,996.46, καὶ περισσότερον τῶν εἰσπραχθέντων ἐσόδων δρ. 58,607.64. Ἐκ τῆς χρήσεως ἄρα τοῦ ἔτους 1903 προκύπτει ἔλλειμμα, εἰς βάρος τῆς περιουσίας τῆς Ἑταιρείας, δρ. 58,607.64. Σχετικῶς δὲ πρὸς τὰ ἔξοδα τοῦ λήξαντος ἔτους σημειωτέον καὶ τοῦτο, ὅτι ἐκ τῶν ἀναγεγραμμένων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ 80,000 δρ. τῶν προωρισμένων διὰ τὰ ἐν Ἀθήναις ἀνασκαφικὰ καὶ μουσειακὰ ἔργα ἐδαπανήθησαν μόνον πρὸς τοῦτον τὸν σκοπὸν δρ. 55,217.25, ὑπολείπονται ἄρα νὰ δαπανηθῶσιν ἐπὶ πλέον πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν δρ. 24,782.75, αἵτινες, ἐννοεῖται, θὰ δαπανηθῶσι κατὰ τὸ ἀρξάμενον ἔτος. Κατὰ τὸ αὐτὸ ἀρξάμενον ἔτος θὰ δαπανηθῇ καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ 1902 ἐν παρακαταθήκῃ κείμενον ποσὸν δρ. 74,654.15, ὥστε προστιθεμένου τούτου τοῦ ποσοῦ καὶ τῶν διὰ τὸ 1904 δρ. 80,000, τὸ ὅλον δαπανητέον ποσὸν κατὰ τὸ 1904 διὰ τὰ ἐν Ἀθήναις ἀνασκαφικὰ καὶ μουσειακὰ ἔργα καὶ διὰ τὴν ἀρξαμένην ἐπαύξησιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Μουσείου θὰ ἀνέλθῃ εἰς ποσὸν δρ. 179,436.90.

Τρέποντες νῦν τὸν λόγον εἰς τὰ ἀνασκαφικὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας, ἀναφέρομεν ἐν πρώτοις τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ *Ἡραίου* τῆς Σάμου, ἣν συνέχισεν ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν Καββαδία καὶ Σοφούλη. Ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τοῦ προπαρελθόντος ἔτους ἐλέγομεν ὅτι «ὁ ναὸς οὗτος τῆς Ἥρας φαίνεται ὅτι εἶναι ὅλως ἰδιόρρυθμος καὶ ὅτι ἡ πρόοδος τῶν ἀνασκαφῶν ἐπιφυλάσσει ἴσως ἡμῖν ἐκπλήξεις». Ἡ τότε ἐξενεχθεῖσα αὕτη εἰκασία ἐβεβαιώθη διὰ τῶν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνασκαφῶν, διότι ὁ ναὸς ἐφάνη

ὢν ἀληθῶς ἰδιόρρυθμος, παράδοξος δὲ καὶ σπουδαιότατος διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἑλληνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Ὁ ναὸς ἔχει μῆκος 112 μέτρων καὶ πλάτος 56,25, ἦτο δὲ δίπτερος. Κατὰ τὰς μακρὰς πλευρὰς εἶχε 24 κίονας, κατὰ δὲ τὰς μικρὰς πλευράς, κυρίως εἰπεῖν κατὰ τὴν ἀνατολικὴν μικρὰν πλευράν, δὲν εἶχεν οὔτε δώδεκα οὔτε δέκα, ἀλλὰ μόνον ὀκτὼ κίονας. Εἶχε δὲ τρεῖς κατὰ τὴν πλευρὰν ταύτην σειρὰς κιόνων. Πῶς ὅμως εἶχεν ὁ ναὸς κατὰ τὴν δυτικὴν πλευράν, δὲν ἐξηκριβώθη ἀσφαλῶς μέχρι τοῦδε, διότι δὲν φαίνεται ὅτι καὶ ἐκεῖ εἶχεν ὀκτὼ κίονας. Παράδοξον δὲ εἶνε ὅτι οἱ κίονες τοῦ ναοῦ διαφέρουσι καὶ κατὰ τὴν διάμετρον καὶ κατὰ τὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις, ποῦ μὲν δηλ. ὁ ναὸς εἶνε πυκνόστυλος ποῦ δὲ ἀραιόστυλος. Τοιαῦται δὲ ἀνωμαλίαι ὄχι μόνον ἐν ταῖς διαφόροις πλευραῖς, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ πλευρᾷ παρατηροῦνται. Καὶ ἄλλα δὲ παράδοξα καὶ διδακτικώτατα φαινόμενα παρατηρεῖ τις ἐν τῷ ναῷ τούτῳ, ὅστις φαίνεται ὅτι μεγίστην ὁμοιότητα ἔχει πρὸς τὸν ἐν Ἐφέσῳ παλαιὸν ναὸν τῆς Ἀρτέμιδος, πρὸς τὸ περίφημον δηλαδὴ Ἀρτεμίσιον, ὅπερ ἐπυρπόλησεν ὁ Ἡρόστρατος. Ἐδαπανήθησαν δρ. 10,724.96.

Καὶ περὶ ἐκτελέσεως ἀνασκαφῶν ἐν *Κρήτῃ* ἐφρόντισε τὸ Συμβούλιον καὶ προέβη εἰς τὰς ἀναγκαίας προπαρασκευστικὰς ἐργασίας δι' ἀρχαιολογικῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν κατὰ τὴν νῆσον, ἐζήτησε δὲ καὶ ἔλαβε παρὰ τῆς Κρητικῆς Πολιτείας τὴν ἄδειαν νὰ ἐνεργήσῃ ἀνασκαφὰς ἔν τινι θέσει παρὰ τὰ Μάλια Πεδιάδος.

Τρέπομεν τώρα τὸν λόγον εἰς τὰ ἐντὸς τοῦ Κράτους ἀνασκαφικὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας. Τὸ Συμβούλιον λυπεῖται ὅτι δὲν εὑρίσκεται σήμερον εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ ἀναγγείλῃ ὑμῖν τὴν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἀποφασισμένην καὶ ὑπεσχημένην ἔναρξιν τῶν ἀνασκαφῶν πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς παλαιᾶς Ἀγορᾶς τῶν Ἀθηνῶν, τῶν ἀνασκαφῶν δηλ.

ἐκείνων πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ὁποίων προωρίσθησαν καὶ εἰδικοὶ πόροι διὰ τοῦ ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1901 Β. Διατάγματος. Πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἐζήτησε τὸ Συμβούλιον ὅπως ἀπαλλοτριωθῶσιν αἱ ἀμέσως παρὰ τὸ Θησεῖον, ὅθεν μέλλει νὰ ἀρχίσῃ ἡ ἀνασκαφή, κείμεναι ἰδιωτικαὶ οἰκίαι. Ἐγένετο δὲ ἡ προσωρινὴ τούτων ἐκτίμησις καὶ τὸ Συμβούλιον κατέθηκεν ἐν τῷ ταμείῳ Ἀττικῆς τὸ ἐκ δρ. 47,263.25 τίμημα τῇ 28 Μαΐου 1903. Ἀλλ' εἰ καὶ τοσοῦτος χρόνος ἔκτοτε παρῆλθε, δὲν κατωρθώθη νὰ γείνῃ μέχρι τοῦδε καὶ ἡ ὁριστικὴ τῶν οἰκιῶν ἐκτίμησις, ὅπως οὕτω πραγματοποιηθῇ ἡ ἀπαλλοτρίωσις. Ἡ ἔναρξις ἄρα τοῦ μεγάλου καὶ πολλὰ ὑποσχομένου τούτου ἔργου δὲν ἐξαρτᾶται πλέον ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς προθυμίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑταιρείας, ἀλλ' ἐκ τῆς προθυμίας τῶν δημοσίων ἐκείνων ὑπαλλήλων, εἰς οὓς εἶνε ἀνατεθειμένη ἡ ἐκτέλεσις τοῦ περὶ ἀναγκαστικῆς ἀπαλλοτριώσεως νόμου, δηλ. τοῦ Νομάρχου, τοῦ Νομομηχανικοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Ἀττικῆς.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπανέλαβεν ἡ Ἑταιρεία τὰς ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐνεργηθείσας καὶ διακοπείσας ἀνασκαφὰς ἐν τῷ *Ἱερῷ τοῦ Ἀμφιαράου* παρὰ τὸν Ὠρωπόν, λαβοῦσα ἀφορμὴν ἐκ προτάσεως τοῦ τότε ἐνεργήσαντος τὰς ἀνασκαφὰς ταύτας ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ Συμβουλίου Β. Λεονάρδου. Κατὰ τὴν ἔκθεσιν δ' αὐτοῦ, διευθύναντος καὶ ταύτας τὰς κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἀνασκαφάς, ἀνευρέθη τὸ ἀπὸ τῆς πρώτης ἐνάρξεως τῶν ἀνασκαφῶν ἐξαφανισθὲν ὕδωρ τῆς ὑπὸ τοῦ Παυσανίου ἀναφερομένης πηγῆς, ἀπεκαλύφθη ἱκανὸν μέρος τοῦ κοίλου τοῦ θεάτρου καὶ ἐξηρευνήθησαν τὰ τῆς διοχετεύσεως δι' ὑπονόμου καὶ σήραγγος τῶν εἰς τὴν ὀρχήστραν καταρρεόντων ὑδάτων. Ἐντὸς τῆς σήραγγος εὑρέθη χρυσῆ ἅλυσος πλεκτὴ λεπτῆς τέχνης ἀπολήγουσα ἐν ἑκατέρῳ τῶν ἄκρων εἰς κεφαλὴν λέοντος κε-

ρασφόρου. Ἐγένετο δὲ καὶ ἀνασκαφὴ ἐπὶ τῆς ἑτέρας ὄχθης τοῦ χειμάρρου καὶ ἀπεκαλύφθησαν ἐκεῖ συμπλέγματα τεσσάρων οἰκοδομημάτων παντοίων χρόνων, ἐν οἷς καὶ δύο δωμάτια ἔχοντα ψηφιδωτὸν ἔδαφος. Τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα ἦσαν καταλύματα πιθανῶς τῶν εἰς τὸ ἱερὸν προσερχομένων ξένων. Ἐνταῦθα εὑρέθη στήλη μαρμαρίνη φέρουσα ψήφισμα τῆς 3ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, δι' οὗ Καλλίνους Θέωνος Μεγαρεὺς ὀνομάζεται πρόξενος Ὠρωπίων, ἔτι δὲ εὑρέθησαν δύο χαλκαῖ πόρπαι, λείψανα ἀγγείων, ἐν οἷς τεμάχιον Παναθηναϊκοῦ ἀμφορέως, καὶ νομίσματά τινα, ὧν ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας εἶνε, χάριν τῆς χρονολογίας, νόμισμα Κωνσταντίνου τοῦ νεωτέρου ἀποθανόντος ὡς γνωστὸν τῷ 340 π. Χ. Ἐγένοντο δὲ καὶ ἀνασκαφικαὶ ἔρευναι ἐν ἰδιωτικοῖς ἀγροῖς, ἔνθα εὑρέθησαν διάφοροι τάφοι κεραμοστεγεῖς καὶ ἐνεπίγραφα τεμάχια δύο βάθρων ἀγαλμάτων ἀνακειμένων τῷ Ἀμφιαράῳ. Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 10,407.40.

Ἐν *Σουνίῳ* ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αἱ ἀπὸ ἐτῶν ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ὑπὸ τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ Συμβουλίου Β. Στάη, οὗτινος ἡ ἔκθεσις περιληπτικῶς ἔχει οὕτως:

«Ἐνήργησα ἀνασκαφὴν εἰς διάφορα τοῦ φρουρίου μέρη σκοπὸν ἔχουσαν κυρίως τὴν ἐκπόνησιν σχεδιαγράμματος τοῦ φρουρίου, τὸ ὁποῖον πλὴν τῆς ἱστορικῆς αὐτοῦ σημασίας ἔχει καὶ τὸ πλεονέκτημα, ὅτι σώζεται εἰς πολλὰ αὐτοῦ μέρη θαυμασίως. Καὶ πρῶτον ἐνήργησα ἀνασκαφὴν κατὰ τὸν μικρὸν λιμένα προσπαθήσας κυρίως νὰ ἀποκαλύψω τὴν ἐκ τοῦ λιμένος τούτου ἄνοδον εἰς τὸ ἱερόν. Εὑρέθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ βάθρα τινὰ καὶ τεμάχια ἀγγείων, ἀπεκαλύφθη δὲ καὶ ἑτέρα εἴσοδος εἰς νεώσοικον, πλὴν τῆς τῷ 1904 ἀποκαλυφθείσης, λελαξευμένη ἐν τῷ βράχῳ. Ἐπὶ πλέον ἀνέσκαψα εἰς διάφορα μέρη τοῦ τεί-

χους, ὅπως ἀποκαλυφθῇ τοῦτο ὅσον οἷόν τε πληρέστερον, εὗρον δὲ τεμάχια ἐπιγραφῶν ἐν οἷς καὶ βάθρον ἀγάλματος μετ' ἐπιγραφῆς *Αφροδιτῃ ποντιᾳ*. Πρὸς τῇ ἀνασκαφῇ τῶν τειχῶν ἐνήργησα καὶ δοκιμαστικὰς ἀνασκαφὰς εἰς ἄλλα τοῦ φρουρίου μέρη, ὅπου ἐφαίνοντο λείψανα κτιρίων καὶ κυρίως οἰκημάτων, ἐν ἑνὶ τῶν ὁποίων ἀποτελουμένῳ ἐκ τριῶν διαμερισμάτων εὑρέθη πηλίνη λεκάνη ἐπιμήκης, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἔκειτο βάθρον φέρον τετράγωνον μικρὸν ἀνάγλυφον μετ' ἐμβόλου εἰκονίζον γυναῖκα κρατοῦσαν διὰ τῆς ἀριστερᾶς, ἐπὶ τοῦ στήθους, παῖδα, καὶ ἐρειδομένην διὰ τῆς δεξιᾶς ἐπὶ κίονος. Παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς ὑπάρχει κατοικίδιον πτηνόν, πιθανῶς νῆσσα. Τὸ ἔργον φαίνεται, ὅτι προέρχεται ἐκ τῶν μακεδονικῶν ἢ ρωμαϊκῶν χρόνων. Δὲν γνωρίζομεν ἐὰν καὶ ἀλλαχοῦ εὑρέθησαν λατρευτικὰ εἰδώλια ἐντὸς οἰκίας, τὸ προκείμενον ὅμως παράδειγμα εἶνε ἄξιον πολλῆς προσοχῆς, διότι δυνατὸν νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τούτου τὸ συμπέρασμα, ὅτι λατρευτικὰς εἰκόνας θεῶν εἶχον καὶ οἱ ἀρχαῖοι ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν». Ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ 1,887.20.

Πρὸς ταῖς ἀνασκαφικαῖς ταύταις ἐργασίαις ἐγένετο καὶ ἀναγκαιοτάτη ἐπισκευὴ ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ποσειδῶνος. Ἐστερεώθησαν δηλ. οἱ ἐννέα κίονες τῆς μεσημβρινῆς πλευρᾶς, οἵτινες ἐκινδύνευον ἄφευκτον πτῶσιν ἐκ τυχαίου τινὸς συμβάματος. Ἐπίσης ἐπεσκευάσθη μέρος τοῦ σιτοβολείου καὶ μέρος πύργου τινὸς τοῦ φρουρίου. Ἐδαπανήθησαν δρ. 1887.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου ἐνηργήθησαν καὶ μικραί τινες δοκιμαστικαὶ ἀνασκαφαὶ ἐν *Ἰσθμίᾳ*. Περὶ τούτων ἔκθεσις αὐτοῦ ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν ἐν Σουνίῳ ἀνασκαφῶν περὶ τὰ τέλη παρελθόντος Σεπτεμβρίου, ἐνήργησα ἐπὶ δεκαπενθήμερον δοκιμαστικὰς ἀνασκαφὰς ἐν Ἰσθμίᾳ, ἵνα κυρίως ἐξακριβωθῇ, ἐὰν αἱ πρὸ εἰκοσαετίας ἐνεργηθεῖσαι ἐκεῖ ἀνασκα-

φαὶ ὑπὸ τῆς ἐνταῦθα Γαλλικῆς Σχολῆς, διὰ τοῦ ἑταίρου κ. Monceaux εἶχον *ὄντως* ἐξαντλήσει πᾶσαν ἐλπίδα ἀποκαλύψεως καὶ ἑνὸς μόνου τῶν πολλῶν οἰκοδομημάτων, ἅπερ ἀναφέρει ὁ Παυσανίας, ἢ καὶ λειψάνου τινὸς τῶν πολυαρίθμων ἔργων τῆς τέχνης, ὧν μνείαν ποιεῖται ὁ ἀρχαῖος περιηγητής.

Ὁ Γάλλος ἀρχαιολόγος, ὁ ἀποκαλύψας, ὡς γνωστόν, μόνον τὴν ῥωμαϊκὴν εἴσοδον εἰς τὸ φρούριον, τὸ περικλεῖον τοὺς ναοὺς τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τοῦ Παλαίμονος, γράφει ἐν τῇ περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τούτων ἐκθέσει αὐτοῦ, «ὅτι μετὰ πολυαρίθμους δοκιμὰς ἐπείσθη, ὅτι ὑπὸ τὸ σημερινὸν ἔδαφος δὲν ὑπάρχει ἴχνος κἂν ἀρχαίου οἰκοδομήματος». Τὴν ἀλήθειαν τῆς κρίσεως ταύτης τοῦ Γάλλου ἀρχαιολόγου θελήσαντες νὰ βεβαιώσωμεν ἐπεχειρήσαμεν μικρὰς δοκιμαστικὰς ἀνασκαφὰς ἐν Ἰσθμίᾳ, διότι ἀληθῶς παρατηρεῖται ἐκεῖ τι τὸ πρωτοφανὲς καὶ παράδοξον. Ἐν ᾧ δηλ. ἀναγνωρίζει τις εὐχερῶς καὶ διακρίνει πάντα τὰ κύρια σημεῖα τῆς ἀρχαίας ἐκείνης χώρας καὶ ἀναγινώσκων τὸν Παυσανίαν δύναται μετὰ πιθανῆς ἀκριβείας νὰ τοποθετήσῃ ἕκαστον τῶν ὑπ᾿ αὐτοῦ μνημονευομένων οἰκοδομημάτων καὶ μνημείων, εὑρίσκεται αἴφνης, κατὰ τὴν ἐκσκαφήν, πρὸ τῆς ἐντελοῦς αὐτῶν ἐξαφανίσεως. Καὶ ἐν ᾧ διακρίνει τὸν μικρὸν σχετικῶς περίβολον, τὸν περικλείοντα τοὺς δύο προμνημονευθέντας ναοὺς καὶ κάτωθεν τούτου τὸ στάδιον, τὸ θέατρον, περαιτέρω τὴν ἀγορὰν κτλ. ἡ σκαπάνη δὲν προσκρούει οὐδ᾿ εἰς ἕνα κἂν κατὰ χώραν κείμενον ἀρχαῖον λίθον. Τοσαύτη ἐγένετο ἐκεῖ καταστροφὴ τῶν ἀρχαίων οἰκοδομημάτων κατὰ τοὺς Βυζαντινοὺς καὶ μεσαιωνικοὺς χρόνους. Ἀνωρύξαμεν παμπληθεῖς τάφρους πρὸς πᾶσαν διεύθυνσιν καὶ ἐσκάψαμεν λάκκους πανταχοῦ, ὅπου τὸ ἔδαφος ἐδείκνυτο κατάλληλον πρὸς ἀποδοχὴν κτιρίου τινός, ἐξετάζοντες μετὰ προσοχῆς τὴν ἐπίχωσιν· ἀλλ᾿ οὐ μόνον ἴχνη

οὐδαμοῦ σχεδὸν εὕρομεν ἀρχαίου οἰκοδομήματος, ἀλλ' οὐδὲ θραύσματα ἀγγείων παρετηρήσαμεν ἐν τῇ ἐπιχώσει *ἀρχαιότερα* τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων. Ἐν τῷ περιβόλῳ τοῦ ναοῦ τῷ καὶ ὡς φρούριον χρησιμεύσαντι, ὅπου ἐνηργήσαμεν τὰς περισσοτέρας δοκιμάς, εὕρομεν παντοῦ Βυζαντινὰ μόνον οἰκήματα καὶ Ἐκκλησίας. Ἐννέα τὸν ἀριθμὸν ἀπεκαλύφθησαν τοιαῦτα ἐπὶ ἐκτάσεως 290 περίπου μέτρων μήκους καὶ πλάτους ποικίλλοντος ἀπὸ τοῦ ἡμίσεος εἰς τὸ τρίτον τοῦ μήκους, κάτωθεν δὲ τούτων στερεὸν ἔδαφος. Μόνον Β Δ. τοῦ σημερινοῦ Ἐκκλησιδίου τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου καὶ ἐν τῇ θέσει περίπου, ἔνθα εἰκαστικῶς τοποθετεῖ ὁ κ. Monceaux τὸν ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος, εὕρομεν ἴχνη οἰκοδομήματος, ἅτινα *ἠδύναντο* νὰ ἐκληφθῶσιν ὡς τὰ ἴχνη ἀρχαίου ναοῦ, ἀλλὰ ταῦτα διεκόπτοντο οὕτως, ὥστε οὐδεμία συνοχὴ αὐτῶν παρετηρεῖτο, καὶ ἑπομένως οὐδὲ σχέδιον κἂν τοῦ κτιρίου θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκπονηθῇ, ἐὰν μὴ ἅπας ἀνεσκάπτετο ὁ χῶρος ὁ ἐγκλείων τὰ ἴχνη ταῦτα, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἐδεῖτο δαπάνης μεγάλης, ἀλλ ἅμα καὶ περιττῆς.

Ἀνεσκάψαμεν ἀκολούθως δοκιμαστικῶς ἐν τῷ σταδίῳ «τῷ ἐκ λευκοῦ λίθου» κατὰ Παυσανίαν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ οὐδαμοῦ ἀπεκαλύφθησαν ἴχνη κἂν ἐλάχιστα τούτου.

Ἐσκάψαμεν καὶ ἐν τῷ λεγομένῳ Ῥωμαϊκῷ Θεάτρῳ καὶ τὴν ὕπερθεν αὐτοῦ κειμένην ἀγοράν, ἀλλ' οὐδ' ἐν αὐτοῖς ἀπεκαλύφθη τι ἄξιον λόγου.

Αἰτία δὲ τῆς ἐπισυμβάσης ἐξαφανίσεως ἐν Ἰσθμίᾳ παντὸς ἀρχαίου κτιρίου εἶνε, νομίζομεν, οὐ μόνον ἡ τῶν ἐχθρικῶν ἐπιδρομῶν, ὡς φρονεῖ ὁ κ. Monceaux, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐπιχώσεως ἱκανῆς τοῦ μέρους. Ἐν τῷ φρουρίῳ κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος αὐτοῦ, τὸ στερεὸν ἔδαφος ἀνευρίσκετο μετὰ ἐπίχωσιν 1-2 μέτρων καὶ ἡ ἐπίχωσις αὕτη ἦτο φυσικῶς εἰς προγενεστέρας ἐποχὰς ὀλιγωτέρα, ἑπομένως τὰ ἀρχαῖα οἰκοδομήματα ὑπῆρξαν μέχρι θεμελίων σχε-

δὸν ἐκτεθειμένα εἰς τὴν προχειροτέραν καταστροφήν». Ἐδαπανήθησαν δρ. 671,30.

Ἐν *Θεσσαλίᾳ* ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αἱ ἀνασκαφαὶ διὰ τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων καὶ μέλους τοῦ Συμβουλίου Χρ. Τσούντα, ὅστις ἀνακοινοῖ ἐν ἐκθέσει του τὰ ἑξῆς:

«Ὡς εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς κυρίους ἑταίρους, ὁ συνάδελφός μου κ. Στάης ἀνεκάλυψε τὸ 1901 παρὰ τὸ Διμήνι τῆς ἐπαρχίας Βόλου καὶ ἀνέσκαψε προϊστορικὴν ἀκρόπολιν, ἥτις ἕνεκα τῶν πολλαπλῶν τειχῶν, ὑπὸ τῶν ὁποίων περιεβάλλετο, καὶ ἕνεκα τῶν ἄλλων ἐν αὐτῇ γενομένων εὑρημάτων ἀπεδείχθη εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι εἶχε μεγάλην σπουδαιότητα. Ὁ κ. Στάης ἀπεκάλυψε τότε τρεῖς περιβόλους καὶ μέρη τινὰ τετάρτου, ἀλλὰ κληθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου εἰς Ἀθήνας δι' ἄλλην ὑπηρεσίαν ἠναγκάσθη νὰ διακόψῃ τὰς ἀνασκαφάς, πρὶν ἀποπερατώσῃ αὐτὰς ἐντελῶς. Τὸ ἑπόμενον δὲ ἔτος ἀπησχολημένος ὢν ἐν τῷ Μουσείῳ καὶ ἀλλαχοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ τὰς ἐπαναλάβῃ, καὶ ἐπειδὴ προέβλεπεν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ 1903 θὰ ἐκωλύετο, διὰ τοῦτο ὅταν ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἑταιρείας νὰ μεταβῶ εἰς Θεσσαλίαν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἰδίων ἐμοῦ ἀνασκαφῶν, ἐδέχθην ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τοῦ κ. Στάη νὰ συμπληρώσω καὶ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ Διμηνίου· διότι ὑπεθέτομεν ἀμφότεροι, ὅτι ἡ ὑπολειπομένη ἐργασία δὲν ἦτο πολλή. Κατὰ τὴν πρόοδον ὅμως αὐτῆς ἀπεδείχθη, ὅτι εἴχομεν ἀπατηθῆ καὶ ὅτι ἡ ἀκρόπολις εἶχε μεγαλειτέραν ἔκτασιν τῆς παρ' ἡμῶν ὑπολογισθείσης. Οὕτω ἠναγκάσθην νὰ παραμείνω ἐν Διμηνίῳ τὸν πλεῖστον χρόνον τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ διατριβῆς μου.

«Κατὰ τὰς συμπληρωτικὰς ταύτας ἀνασκαφὰς ἀπεκαλύφθησαν τρεῖς ἄλλοι περίβολοι, ὧν σώζονται μόνον τμή-

ματα μᾶλλον ἢ ἧττον μεγάλα· οὕτω πάντες οἱ περίβολοι τῆς ἀκροπόλεως ἀνῆλθον εἰς ἕξ. Ἄλλα οἰκοδομήματα ἄξια λόγου δὲν ἔφερεν εἰς φῶς ἡ ἀνασκαφή, διότι, φαίνεται, τὰ σπουδαιότερα ἔκειντο ἐντὸς τῶν ἐσωτέρων περιβόλων, τοὺς ὁποίους ἀνέσκαψεν ὁ κ. Στάης. Εὑρήματα ὅμως εἴχομεν πολλὰ καὶ διάφορα, ἤτοι πήλινα ἀγγεῖα, εἰδώλια πήλινα καὶ μαρμάρινα, ἐργαλεῖα λίθινα καὶ ὀστέϊνα καὶ ἄλλα. Τὰ πλεῖστα ἐκ τούτων ἀνήκουσιν, ὅπως καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ Στάη ἀνακαλυφθέντα εἰς τὴν λιθίνην ἐποχήν, εὑρέθησαν ὅμως καὶ πολλὰ λείψανα τῆς χαλκῆς ἐποχῆς, ἥτις οὕτω διεκρίθη νῦν σαφέστερον καὶ ἐγνώσθη ἀκριβέστερον. Καθόλου δὲ τὰ ἀποτελέσματα μοὶ φαίνονται πολλοῦ λόγου ἄξια καὶ ἄλλως καὶ ὑπὸ χρονολογικὴν ἔποψιν». Μετὰ τὸ Διμήνιον ὁ κ. Τσούντας ἐνήργησε καὶ συμπληρωτικὰς ἀνασκαφὰς ἐν Σέσκλῳ τῆς Θεσσαλίας καὶ μικράν τινα δοκιμαστικὴν σκαφὴν ἐπί τινος γηλόφου παρὰ τὴν Λάρισαν. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις δρ. 3,389.20.

Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος αἱ ἐν *Μυκήναις* ἐργασίαι περιορισθεῖσαι εἰς τὴν ἀποκομιδὴν τῶν ἔξω τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως χωμάτων. Ἐδαπανήθησαν δρ. 2,215.25.

Ἐν *Χαλκίδι* καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ Βάθειας ἐγένοντο διὰ τοῦ μέλους τοῦ συμβουλίου Γ. Παπαβασιλείου μικραί τινες ἀνασκαφαὶ τάφων, εἰς ἃς ἐδαπανήθησαν δρ. 1070,35. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο περιλαμβάνονται καὶ δαπάναι γενόμεναι πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν κατὰ τὴν Καρυστίαν ἀρχαιοτήτων.

Ἐν *Χαιρωνείᾳ* ἐξηκολούθησε διὰ τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Γ. Σωτηριάδου ἡ περαιτέρω σκαφὴ καὶ ἔρευνα τοῦ τύμβου τῶν Μακεδόνων· ἐγένετο δὲ ἀνασκαφὴ καὶ τύμβου παρὰ τὸν Ὀρχομενόν, ἥτις ὅμως δὲν ἤχθη εἰς πέρας ἕνεκα τῆς ἀναβλύσεως κατὰ τὸ κέντρον τοῦ τύμβου ἀφθόνου ὡς

ἐκ τῆς πολυομβρίας ὕδατος. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις δρ. 4,905.90.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου ἐξηκολούθησαν καὶ αἱ ἀπὸ ἐτῶν ἐνεργούμεναι ἀνασκαφαὶ ἐν *Θέρμῳ* τῆς Αἰτωλίας, αἵτινες ὅμως δὲν ἐδυνήθησαν νὰ προχωρήσωσιν ἐπὶ μακρὸν ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης βραδύτητος ὡς πρὸς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἐντὸς τοῦ τεμένους ἰδιωτικῶν ἀγρῶν. Διακόψας ἕνεκα τούτου τὰς ἀνασκαφὰς ὁ κ. Σωτηριάδης προέβη εἰς τὴν ἀνασκαφὴν τύμβου παρὰ τὸ χωρίον Γαβαλοῦ τοῦ δήμου Μακρυνείας, ἔνθα τὸ ἀρχαῖον Τριχώνιον. Ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη ἔσχεν ἀξιόλογα ἀποτελέσματα. Διὰ βαθείας τάφρου ἀχθείσης διὰ τοῦ τύμβου ἀπεκαλύφθη ἀσύλητος κάλλιστα διατηρούμενος θαλαμοειδὴς λιθόκτιστος τάφος, περὶ οὗ ὁ ἐνεργήσας τὴν ἀνασκαφὴν ἀναφέρει ἐν ἐκθέσει του τὰ ἑξῆς:

«Ἐκ τοῦ σκελετοῦ ἐλάχιστα μόνον ὀστᾶ ἐσώθησαν. Εἰς τὴν θέσιν δὲ τοῦ κρανίου εὑρέθη ἀκέραιος μέγας χρυσοῦς στέφανος καὶ ἀργυροῦν δίδραχμον αἰτωλικόν. Παρὰ τοὺς δακτύλους εὑρέθη μέγας χρυσοῦς δακτύλιος, οὗ ὁ λίθος φέρει παράστασιν ἐγγεγλυμμένην τῆς Μελπομένης. Ἡ τραγικὴ Μοῦσα στηρίζει τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα εἰς κιονίσκον καὶ κρατεῖ ἐν τῇ ἀριστερᾷ θύρσον καὶ ἐν τῇ προβαλλομένῃ δεξιᾷ προσωπεῖον, πρὸς ὃ ἀτενίζει. Τοῦ νεκροῦ τὸ ἔνδυμα ἦτο, ὡς φαίνεται, χρυσοκέντητον, διότι εὑρέθησαν πολλὰ τεμάχια χρυσῶν κλωστῶν. Εἰς δὲ τὸ μέρος τοῦ τάφου τὸ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ ἵστατο κατὰ χώραν χαλκοῦς λυχνοστάτης φέρων λύχνον πήλινον. Ἐν τῷ τάφῳ εὑρέθησαν καί τινα σκεύη ἀργυρᾶ ἐπιτραπέζια, οἷον παροψίδες, πυξίδες, χύτρα, κοχλιάριον, κύπελλα, φιαλίδια». Ἐν τῷ αὐτῷ τύμβῳ ἀπεκαλύφθη καὶ ἄλλος τάφος σεσυλημένος καὶ ἐγένοντο καὶ ἄλλα εὑρήματα, ἐντὸς χωμάτων καὶ λίθων κείμενα, οἷον δύο χαλκοῖ πτερνιστῆρες, δύο ἀργυρᾶ πλακίδια ἐπίχρυσα, ἐφ᾽ ὧν εἰκονίζονται ἐν ἐκτύπῳ ἀναγλύ-

φῳ πτερυγοφόροι Νῖκαι, ἔλασμα σιδηροῦν καλυπτόμενον ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ὑπὸ ἀργυροῦ λεπτοῦ ἐλάσματος φέροντος πρόστυπον παράστασιν ἱππομαχίας· δύο δηλ. ἱππόται ὁρμῶσι κατ' ἀλλήλων πάλλοντες τὰ δόρατα· πεζὸς δὲ παρὰ τὸν ἕνα ἱππότην ὁρμᾷ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου ἱππέως γυμνὸν κρατῶν τὸ ἐγχειρίδιον. Ἀνεσκάφη δὲ καὶ ἄλλος τύμβος κείμενος πλησίον τοῦ χωρίου Μουστιάνου τοῦ παρὰ τὴν λίμνην τοῦ Ἀγγελοκάστρου. Ἐν αὐτῷ ἀπεκαλύφθη τάφος, ἐν ᾧ ἐσώζετο ὁλόκληρος ὁ τοῦ νεκροῦ σκελετός. Τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ περιέβαλλε μικρὸς χρυσοῦς στέφανος, οὗτινος τὰ φύλλα ἔχουσι σχῆμα φύλλων δρυός. Παρέκειντο δὲ τῷ σκελετῷ ἀργυρᾶ τινα πινάκια, αἰχμὴ δόρατος καὶ στλεγγίς, πήλινά τινα δοχεῖα καὶ πλῆθος χρυσῶν κλωστῶν ἐκ τοῦ χρυσοκεντήτου ἐνδύματος τοῦ νεκροῦ». Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις δρ. 4663,05.

Ἐν ***Ἐπιδαύρῳ*** ἐξηκολούθησαν αἱ σκαφικαὶ ἐργασίαι δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Ἀνεσκάφη ὁ παρὰ τὴν εἴσοδον τοῦ σταδίου χῶρος καὶ οὕτως ἐπερατώθη ἡ τοῦ Σταδίου ἀνασκαφή. Ἀνεκαλύφθη δὲ ἐκεῖ, ὑπὸ μεταγενέστερον ῥωμαϊκὸν κτίριον, στωϊκὸν οἰκοδόμημα σχετιζόμενον, ὡς φαίνεται, πρὸς τὸ Στάδιον καὶ τὴν εἴσοδον αὐτοῦ. Παρὰ τὸ ἀνάλημμα τοῦ σταδίου παρὰ τὴν εἴσοδον, εὑρέθησαν 90 νομίσματα κομισθέντα εἰς Ἀθήνας καὶ κατατεθέντα ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ, τετράδραχμα καὶ δραχμαὶ τὸ πλεῖστον, τῶν μακεδονικῶν καὶ ἐφεξῆς χρόνων (1). Ἀνεσκάφη δὲ καὶ ὁ

(1) Κατὰ τὴν πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας ἔκθεσιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου, τὰ νομίσματα ταῦτα εἶνε τὰ ἑξῆς:

1- 3	Ἀρ.	Θρᾴκη, Λυσίμαχος.	Τρία τετράδραχμα συνήθους τύπου.
4-19	Ἀρ.	Μακεδονία, Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας.	Δέκα ἓξ τετράδραχμα συνήθους τύπου.
20-40	Ἀρ.	» » »	Εἴκοσι μία δραχμαὶ συνήθους τύπου.
41	Ἀρ.	» Φίλιππος ὁ Γ'.	Ἓν τετράδραχμον συνήθους τύπου.
42	Ἀρ.	» Δημήτριος ὁ Πολιορκητής.	Τετράδραχμον. Κεφ. Δη-

πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀβάτου χῶρος, ἔνθα ἀπεκαλύφθη μεταγενέστερον ρωμαϊκὸν οἰκοδόμημα, καὶ ἐγένοντο πολλαχοῦ τοῦ τεμένους συμπληρωτικαὶ ἀνασκαφαὶ πρὸς σύνταξιν τῶν σχεδίων τῶν διαφόρων οἰκοδομημάτων, συμπεριλαμβανομένων καὶ ἐκείνων ἅτινα ἔχουσιν ἤδη δημοσιευθῆ, διότι ἐπάναγκες τοῦτο ἐθεωρήθη, ἀφ' οὗ νέα πράγματα πολλαχοῦ παρουσιάζονται. Γενομένων δὲ ἐκτὸς τοῦ τεμένους δοκιμαστικῶν ἀνασκαφῶν πρὸς σύνταξιν τοῦ τοπογραφικοῦ σχεδίου τοῦ ὅλου Ἱεροῦ, πολλὰ καὶ περίεργα οἰκοδομήματα ἀνεφάνησαν, ἐν οἷς μέγα οἰκοδόμημα ἔχον μῆκος 200 περίπου μέτρων καὶ κρηπίδωμα ἀγνώστου ναοῦ παρὰ τὴν δεξαμενήν, τὴν μεταξὺ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ Κυνορτίου ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνος. Κατηδαφίσθησαν δὲ καί τινα τῶν εὐτελῶν ἐκείνων τὴν κατασκευὴν μεταγενεστέρων οἰκοδομημάτων καί, γενομένης ὑπ' αὐτὰ ἀνασκαφῆς, ἀνεκαλύφθησαν ἀρχαῖα ἑλληνικῶν χρόνων οἰκοδομήματα. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς καὶ ἐργασίαις ταύταις δρ. 15,598.25.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπανελήφθησαν καὶ αἱ ἀπὸ πολλῶν

μητρίου. — Ποσειδῶν ἐπὶ βράχου καθήμενος.

43 Ἀρ Μακεδονία. Δημήτριος ὁ Πολιορκητής. Τετράδραχμον. Κεφ. Δημητρίου — Ποσειδῶν Ἴσθμιος.

44 Ἀρ. » » » Τετράδραχμον. Πρῷρα ἐφ' ἧς Νίκη σαλπίζουσα — Ποσειδῶν διαβεβηκὼς πάλλων τρίαιναν.

45 Ἀρ. » » » Δραχμὴ ὁμοία.

46-57 Ἀρ. Ἀττική, Ἀθῆναι. Δώδεκα τετράδραχμα Ἀθηνῶν συνήθους τύπου μακεδονικῶν χρόνων.

58-61 Ἀρ. Ἀργολίς, Ἐπίδαυρος. Τέσσαρες δραχμαί. Κεφ. Ἀσκληπιοῦ — Ε ἐν στεφάνῳ δάφνης.

62-63 Χαλ. » » Δύο χαλκᾶ νομίσματα ὁμοίου τύπου.

64 Χαλ. » » Ἓν χαλκοῦν μετὰ κεφαλῆς τοῦ Καρακάλλα

65-66 Χαλ. » Ἄργος. Δύο χαλκᾶ. Κεφ. Λύκου — Α, ὑφ' ὃ κράνος.

67 Χαλ. » Φλιοῦς. Ταῦρος — Φ.

68 Χαλ. Λῆμνος, Μύρινα, Κεφ. Ἀθηνᾶς — γλαῦξ.

69-90 Χαλ. Εἴκοσι δύο ἐφθαρμένα.

Εἰσὶ δὲ ταῦτα ἐν συνόλῳ 90, ὧν 61 ἀργυρᾶ, 29 δὲ χαλκᾶ.

ἐτῶν ἐνεργηθεῖσαι καὶ διακοπεῖσαι ἀνασκαφαὶ ἐν *Λυκοσούρᾳ*. Τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀνασκαφῶν τούτων καὶ ἄλλων σκαφικῶν ἐργασιῶν ἀνὰ τὴν Ἀρκαδίαν ἀνέθηκε τὸ Συμβούλιον εἰς τὸν ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων Ὀλυμπίας Κ. Κουρουνιώτην, ὅστις ἀνακοινοῖ ἐν ἐκθέσει του τὰ ἑξῆς: «Κύριος σκοπὸς τῆς εἰς Λυκόσουραν μεταβάσεώς μου ἦτο ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ Μεγάρου, ὅπερ εἶχεν ἀνευρεθῇ κατὰ τὰς προηγουμένας ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφάς, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀποκαλυφθῇ. Δι' ὧν ἐνήργησα ἀνασκαφῶν ἐδείχθη ὅτι τοῦτο ἦτο βωμὸς πολυτελῶς ἐκτισμένος, συνέκειτο δὲ ἐκ δύο μερῶν, τοῦ κυρίως βωμοῦ μετὰ μικρᾶς στοᾶς ἐκ δωρικῶν ἡμικιονίων κατὰ τὸ βάθος αὐτοῦ καὶ ἐξ ἑνὸς τετραγώνου δωματίου ὄπισθεν τοῦ βωμοῦ. Εὑρέθησαν ἐν τῷ Μεγάρῳ μόνον ὀλίγα πήλινα εἰδώλια κριόμορφα καί τινα πήλινα πλακίδια μετ' ἀναγλύπτου κηρυκείου». Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 2,000,65.

Ἄλλην ἀνασκαφὴν ἐνήργησεν ἡ Ἑταιρεία διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐφόρου ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους. Περὶ ταύτης ὁ κ. Κουρουνιώτης ἐκθέτει τὰ ἑξῆς: «Κατ' ἀρχὰς ἐξήτασα τὸν ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς τοῦ Λυκαίου βωμὸν τοῦ Λυκαίου Διός, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἀποτελεῖται ἐκ τεχνητοῦ ἐκ γῆς ὑψώματος. Ἐν τούτῳ ἔσκαψα διαγωνίους τάφρους, δι' ὧν διέκρινα ὅτι τὸ ὕψωμα ἀπετελέσθη ἐξ ὑπολειμμάτων μεγάλων θυσιῶν, ἤτοι τεμαχίων κεκαυμένων ὀστῶν μεμιγμένων μετὰ σποδοῦ καὶ χώματος. Παρὰ τὴν βάσιν τοῦ βωμοῦ ἀνέσκαψα ὀλίγον ἔνθα σώζονται αἱ βάσεις τῶν δύο κιόνων, οἵτινες ἔφερον τοὺς χρυσοῦς ἀετούς, εὗρον δὲ ἐκεῖ δύο καλὰ χαλκᾶ ἀγαλμάτια τῆς ε' ἑκατονταετηρίδος καὶ ἄλλα τινὰ μικρὰ χαλκᾶ ἀντικείμενα. Ἐνήργησα δὲ ἀνασκαφὴν καὶ ἐν τῇ θέσει τοῦ ἀρχαίου ἱπποδρόμου καὶ ἐξήγαγον, ὅτι οὗτος κατὰ τὸ νότιον ἰδίως ἄκρον σώζεται παρ' ἐλπίδα ἐν καλῇ καταστάσει. Ἐν τῷ πέριξ δὲ χώρῳ, ἐν ἐρεύνῃ πρὸς

ἀνακάλυψιν τοῦ ναοῦ τοῦ Πανός, εὗρον δύο μαρμαρίνους στήλας περιεχούσας ἀναγραφὴν τῶν ὀνομάτων ἀθλητῶν νικησάντων ἐν τοῖς Λυκαίοις. Οἱ ἀγῶνες χρονολογοῦνται διὰ τοῦ ἑκάστοτε ἱερέως τοῦ Πανός. Ἄξιον δὲ ἰδιαιτέρας μνείας εἶνε, ὅτι ἐν τοῖς νικηταῖς τῶν ἀγώνων τούτων ἀναφέρεται καὶ Λάγος, ὁ υἱὸς τοῦ Πτολεμαίου, ἐξ οὗ καὶ ἡ χρονολογία τῶν ἐπιγραφῶν δύναται νὰ ὁρισθῇ». Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταύταις δρ. 1512,15

Τέλος ἐνήργησεν ἡ Ἑταιρεία κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος καὶ ἀνασκαφὰς προϊστορικῶν τάφων ἐν *Νάξῳ* διὰ τοῦ κ. Κλωνὸς Στεφάνου, διευθυντοῦ τοῦ ἀνθρωπολογικοῦ Μουσείου, τοῦ καὶ ἄλλοτε, ὡς γνωστόν, ἐκτελέσαντος ἀρχαιολογικὰς ἐργασίας τῆς Ἑταιρείας. Ἐξ ἐκθέσεως τοῦ κ. Στεφάνου περιγραφούσης τὰ τῆς κατασκευῆς τῶν ἀνακαλυφθέντων τάφων καὶ τὰ τῆς ταφῆς τῶν νεκρῶν, ἀνακοινοῦμεν συνοπτικῶς τὰ ἑξῆς περὶ τῶν γενομένων εὑρημάτων. Ἐν τῷ νεκροταφείῳ ὅπερ καλεῖται «Καρβουνόλακκοι» τὰ κτερίσματα εἶνε ὕλης ποικίλης. Τῶν μαρμαρίνων μνημονευτέα 2 κανδυλοειδῆ ἀγγεῖα, πυξίς, καὶ τρία εἰδώλια γυναικεῖα, ὧν τὰ μὲν δύο τοῦ τελείου νησιωτικοῦ τύπου, τὸ δὲ ἕτερον ἄχειρ, ἄπουν, ὀξύληκτον πρὸς τὰ κάτω. Πήλινον εὕρημα ἄξιον λόγου εἶνε κυλινδρικὸς δίσκος κεκοσμημένος διὰ σπειροειδῶν γραμμῶν καὶ φέρον ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐξωτερικῆς ἐπιφανείας χαρακτὸν ἑξάκτινον ἀστέρα. Εὑρέθησαν δὲ καὶ λεπίδες τινὲς ὀψιανοῦ λίθου καὶ μέγα χαλκοῦν ἐγχειρίδιον παρεμφερὲς τοῖς ἐν Ἀμοργῷ εὑρεθεῖσι. Σιδήρου οὐδὲν ἴχνος εὑρέθη. Σπουδαιότερα καὶ πλουσιώτερα εὑρήματα ἐγένοντο ἐν ἄλλῳ νεκροταφείῳ, ἐν θέσει *Σπεδῷ*. Ἐνταῦθα δηλ. εὑρέθησαν ἄλλα τε μαρμάρινα πράγματα καὶ δέκα γυναικεῖα εἰδώλια τοῦ τελείου νησιωτικοῦ τύπου, δύο μεγάλα πήλινα εὐρύστομα ἀγγεῖα μετὰ χαρακτῶν κοσμημάτων καὶ πήλινος λύχνος τριπλοῦς ἐρειδόμενος ἐπὶ βάσεως ἐχούσης σχῆμα τρίποδος,

ἐπικαθημένης, ὡς φαίνεται, ἐπὶ μαρμαρίνου τριγωνικοῦ ὑποθέματος· ἴχνος μετάλλου οὐδὲν εὑρέθη ἐνταῦθα, ἐργαλεῖα δὲ μόνον ἐξ ὀψιανοῦ 10 λεπίδες κατὰ τὸ πλεῖστον τεθραυσμέναι. Ἐν ἄλλῳ δὲ νεκροταφείῳ, ἐν θέσει *Ἀϊλᾶ*, εὑρέθησαν 1 φιάλη λοπαδοειδής, 2 πυξίδες πήλιναι, πρίων χαλκοῦς, ὁ ἀρχαιότατος πιθανῶς τῶν ἄχρι τοῦδε ἐν ἑλληνικῇ χώρᾳ ἀνακαλυφθέντων, τρία ἄλλα μικρότερα χαλκᾶ ἐργαλεῖα, ὧν ἓν καινοφανὲς ἐν ταῖς νήσοις, 11 πήλινα ἀγγεῖα κατεσκευασμένα διὰ τροχοῦ καὶ ἄλλα τινὰ πράγματα. Ἐκ τῶν σκαφῶν τούτων ἐπιχέεται φῶς ἐφ᾽ ἱκανῶν σημείων τοῦ προμηκυναϊκοῦ νησιωτικοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ κατασκευὴ τῶν τάφων διευκρινίζεται καὶ τὸ μακρὸν τῆς περιόδου, καθ' ἣν αὕτη ἐπεκράτει μετὰ κτερισμάτων ἀνηκόντων εἰς χρόνους μακρούς, εἰλημμένων δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου. Πιστοῦται δέ, πλὴν ἄλλων, ἡ τέως ὑποθετικὴ συνύπαρξις γραπτῶν κοσμημάτων μετὰ τῶν νησιωτικῶν μαρμαρίνων εἰδωλίων. Ἐδαπανήθησαν ἐν τῇ ἀνασκαφῇ ταύτῃ δρ. 498.

Τοσαῦτα περὶ τῶν ἀνασκαφῶν τοῦ λήξαντος ἔτους. Μεταβαίνομεν τώρα εἰς τὰ μεγάλα καὶ δαπανηρὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας, δηλ. εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῶν μνημείων. Εὐλόγως δὲ ἐν τοῖς πρώτοις δέον νὰ ἀναφέρωμεν τὰς πρὸς ἀναστήλωσιν τοῦ *λέοντος τῆς Χαιρωνείας* ἐργασίας, αἵτινες ἐξηκολούθησαν δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Ἐπερατώθη ἡ κατασκευὴ τοῦ βάθρου, ἐφ' οὗ θὰ ἀνιδρυθῇ ὁ λέων, κατεσκευάσθησαν γύψινα ἐκμαγεῖα τῶν σωζομένων τεμαχίων τοῦ λέοντος, συνηρμολογήθησαν δὲ ταῦτα ὑπὸ τοῦ κ. Σώχου καὶ συνεπληρώθησαν καὶ οὕτως ὁ λέων συνεκροτήθη ὅλος ἐκ γύψου. Τὸ δυσχερέστερον ἄρα καὶ δαπανηρότερον μέρος τοῦ ἔργου ἐξετελέσθη. Ὑπολείπεται πλέον ἡ ἐν μαρμάρῳ κατασκευὴ τῶν ἐλλειπόντων τεμαχίων, τῶν ἐν γύψῳ πεπλασμένων, καὶ μετὰ τοῦτο ἡ συναρμολόγησις τῶν τεμαχίων καὶ ἐπὶ τοῦ βάθρου τοποθέτησις τοῦ λέοντος. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς

ἐργασίαις ταύταις δρ. 43,806.90. Σημειωτέον δὲ ὅτι ἐν Χαιρωνείᾳ, παρὰ τὸ μνημεῖον τῶν Ἱερολοχιτῶν, κτίζει ἡ Ἑταιρεία καὶ Μουσεῖον, εἰς ὃ θέλουσι συγκεντρωθῇ τά τε ἐκ Χαιρωνείας καὶ τὰ ἐκ τοῦ λοιποῦ πέριξ χώρου εὑρήματα.

Ἐν Ἀθήναις ἐγένοντο μικραὶ ἐργασίαι ἐν τῷ *Παρθενῶνι*, ἐν αἷς ἐδαπανήθησαν δρ. 1389,75. Δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἐξηκολούθησαν αἱ ἐν τῷ *Ἐρεχθείῳ* ἐργασίαι, δι' ὧν ἐπερατώθη ἡ ἀνέγερσις τῆς ἀρχτικῆς αὐτοῦ προστάσεως. Οὕτως ὄχι μόνον τὸ οἰκοδόμημα συνεπληρώθη καὶ ἀνεκτήσατο μέρος τῆς παλαιᾶς αὐτοῦ λαμπρότητος, ἀλλὰ καὶ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ἀρχιτεκτονικὰ μέλη, ἅτινα ἔκειντο κατὰ γῆς, ἐσώθησαν πλέον ἀπὸ πάσης φθορᾶς τοποθετηθέντα ἐν τῇ οἰκείᾳ θέσει. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἐργασίας ταύταις δραχμαὶ 30,222.05. Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπερατώθησαν καὶ αἱ ἐργασίαι πρὸς ὑποστήριξιν τῆς *στοᾶς τοῦ Ἀττάλου* διὰ δαπάνης δρ. 9,413.20. Ἐν τῷ *Ὀλυμπιείῳ* συνεπληρώθη τὸ τεῖχος τοῦ περιβόλου ἐπιτεθεισῶν ἐπ' αὐτοῦ κορωνίδων διὰ δαπάνης δρ. 11,965.50.

Ἐν *Φιγαλίᾳ* ἐξηκολούθησαν τακτικῶς αἱ πρὸς ἀνέγερσιν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ ναοῦ ἐργασίαι. Ἀντὶ τοῦ ἑνὸς σωζομένου ἐν τῷ ἐσωτερικῷ ἡμικίονος, βλέπομεν σήμερον πέντε, ἐπὶ πλέον βλέπομεν ἀνιδρυμένους κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος τοὺς δύο κίονας τοῦ προνάου καὶ τοὺς δύο καταπεπτωκότας κίονας τῆς νοτιοδυτικῆς γωνίας τῆς περιστάσεως. Οἱ τοῖχοι δὲ τοῦ σηκοῦ ἀνηγέρθησαν κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ὕψος 3 καὶ 4 μέτρων. Ἐδαπανήθησαν ἐν ταῖς ἐργασίαις ταύταις δρ. 15,215.80.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐπερατώθησαν καὶ τὰ οἰκοδομούμενα ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Μουσεῖα ἐν *Θήρᾳ*, ἐν *Χαλκίδι* καὶ ἐν *Ναυπλίῳ*. Νέον Μουσεῖον οἰκοδομεῖται νῦν ἐν *Χαιρωνείᾳ* εἰς ὃ ἐδαπανήθησαν δρ. 14,878. Προέβη δὲ ἡ Ἑταιρεία καὶ εἰς ἐπισκευὴν τοῦ Μουσείου *Ὀλυμπίας*, εἰς τοποθέτη-

σιν τῶν ἐν αὐτῷ ἀγαλμάτων καὶ εἰς οἰκοδομὴν μεγάλου παρὰ τὸ Μουσεῖον φυλακείου. Ἐδαπανήθησαν εἰς τὰ ἔργα ταῦτα δρ. 14,817,55. Κατέβαλε δὲ ἡ Ἑταιρεία καὶ τὴν εἰσφορὰν αὐτῆς πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κτιρίου τῆς ἐν Βοιωτίᾳ Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ, κατέβαλε δηλ. δρ. 15,000.

Ἐν Κορίνθῳ ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ Κ. Μαζαράκη ἐργασίαι πρὸς σύνταξιν τοπογραφικοῦ σχεδίου, ἐποπτεύοντος τοῦ κ. Σκιᾶ. Ὅμοιαι ἐργασίαι ἐγένοντο καὶ ἐν Μυκήναις ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ κ. Ἰωάννου Μακρυκώστα, ἐποπτεύοντος τοῦ κ. Τσούντα.

Ἡ *Ἀρχαιολογικὴ Ἐφημερὶς* ἐξηκολούθησεν ἐκδιδομένη τακτικῶς. Ὡσαύτως ἐξεδόθησαν καὶ τὰ *Πρακτικὰ* τῆς Ἑταιρείας.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἡ Ἑταιρεία ἀπέστειλε δύο ἐφόρους ἀρχαιοτήτων εἰς Ἑσπερίαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἀρχαιολογικῶν Μουσείων. Ἀπέστειλεν ἐπὶ πλέον διὰ διαγωνισμοῦ καὶ δύο διδάκτορας τῆς φιλοσοφίας, τὸν Γεώργιον Οἰκονόμου καὶ Εὐστράτιον Πελεκίδην, πρὸς εἰδικὴν σπουδὴν τῆς ἀρχαιολογιας.

Τέλος ρητέον ὅτι κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος συνῆλθεν ἐν Ρώμῃ διεθνὲς ἱστορικὸν συνέδριον, εἰς ὃ κληθεῖσα ἡ ἡμετέρα Ἑταιρεία ἀντεπροσωπεύθη διὰ τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου κ. Π. Καρολίδου, καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου.

Τοσαῦτα εἶνε τὰ ἔργα τῆς Ἑταιρείας, πολλὰ ἐξ ἀνάγκης καὶ ποικίλα, λίαν δὲ δαπανηρά. Διὰ τοῦτο, εἴπερ καὶ ἄλλοτε, εἶνε ἀναγκαία σήμερον ἡ ἐπαύξησις τῶν ἐκ τοῦ λαχείου πόρων. Ἂν μὴ τοῦτο γείνῃ, τὸ συμβούλιον θὰ εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ περιορίσῃ τὰ ἔργα του. Ἐκ τούτου δὲ τὰ ἀρχαιολογικὰ ἡμῶν πράγματα, ἅτινα ἱκανῶς ἕως τώρα ἔχουσι προαχθῇ, θὰ ὀπισθοχωρήσωσι, διότι οὐδὲ εἶνε δυνατὸν ἴσως νὰ προσέλθῃ ἀρωγός, ὅπως ἄλλοτε, ἡ Κυβέρνησις ἕνεκα τῶν σήμερον οἰκονομικῶν περιστάσεων.

ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΩΝ

Α΄ Τακτικὴ συνέλευσις.

Τῇ 25ῃ Ἰανουαρίου 1904, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ 10 ½ π. μ. συνῆλθον οἱ ἑταῖροι εἰς γενικὴν συνέλευσιν, ἵνα κατὰ τὰ ἄρθρα 31 καὶ 32 τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐκλέξωσι τὸ Προεδρεῖον τῆς συνελεύσεως καὶ τὴν τριμελῆ Ἐξελεγκτικὴν Ἐπιτροπὴν καὶ ἀκούσωσι τὴν περὶ τῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ ἔτος 1903 λογοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου. Παρῆσαν ἑταῖροι 31.

Διενεμήθη εἰς τοὺς παρόντας ἑταίρους ὁ Γενικὸς Ἰσολογισμὸς τῆς χρήσεως 1903 μετ' ἀναλυτικῶν πινάκων (ὅρα αὐτὸν δημοσιευόμενον ὡς παράρτημα τοῦ ἀνὰ χεῖρας τεύχους, σελ. I-XXVIII).

Γενομένης ψηφοφορίας ἐξελέγησαν παμψηφεὶ Πρόεδρος τῆς Συνελεύσεως ὁ κ. Δ. Βικέλας, Ἀντιπρόεδρος ὁ κ. Θρ Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος, Α΄ Γραμματεὺς ὁ κ. Δ. Καστόρχης καὶ Β΄ Γραμματεὺς ὁ κ. Λουδ. Νικολαΐδης.

Ἀκολούθως ἐξελέγησαν διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας μέλη τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπείας οἱ κ. κ. Δ. Ἀνέζης, Β. Θεοδωρόπουλος καὶ Μ. Λαμπρυνίδης.

Εἶτα δὲ ὁ Γραμματεὺς τοῦ Συμβουλίου κ. Π. Καββαδίας ἀνέγνω τὴν ἐν τοῖς προηγουμένοις (σελ. 9-26) ἔκθεσιν τῶν πεπραγμένων τῆς Ἑταιρείας.

Β΄ τακτικὴ συνέλευσις.

Τῇ 8ῃ Φεβρουαρίου 1904, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρᾳ 10 ½ π. μ. συνῆλθον εἰς δευτέραν τακτικὴν συνέλευσιν οἱ ἑταῖροι. Τῆς συνελεύσεως προήδρευσεν ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Θρ. Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος. Παρῆσαν δ' ἑταῖροι εἰκοσιεννέα.

Ὁ Β΄ Γραμματεὺς τῆς συνελεύσεως κ. Λουδ Νικολαΐδης ἀνέγνω τὴν ἐν σελίσι 28 30 ἔκθεσιν τῆς Ἐξελεγκτικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ ἔτους 1903.

Ἡ συνέλευσις ἐνέκρινεν ὁμοθύμως τὴν γενομένην διαχείρισιν τοῦ ἔτους 1903 καὶ ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειάν της πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ἑταιρείας.

Ἀκολούθως ἐξελέγη πενταμελὴς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Βαλτατζῆ, Ν. Καλογεροπούλου, Ε Λυκούδη, Κ. Μητσοπούλου καὶ Ι. Πεσμαζόγλου.

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΞΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρὸς τὴν Συνέλευσιν τῶν Ἑταίρων τῆς Ἀρχαιολ. Ἑταιρείας.

Ἐκτελέσαντες τὴν ἀνατεθεῖσαν ἡμῖν ἐντολὴν περὶ ἐξελέγξεως τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἕως 31 Δεκεμβρίου 1903, λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ ἐκθέσωμεν τὸ πόρισμα τῆς ἐξελέγξεως ταύτης, ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ Λογιστηρίου.

Κατὰ τὸ ἔτος 1903 συμφώνως μὲ τὰ βιβλία τοῦ Λογιστηρίου αἱ μὲν εἰσπράξεις ἀνῆλθον ἐν συνόλῳ εἰς . . . . Δρ. 1.041.724.60

Προερχόμεναι 1) ἀπὸ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ταμείου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1902	Δρ.	1,424.75	
2) ἀπὸ ἔσοδα προϋπολογισμοῦ 1903 . .	»	23,673.35	
3) » προκαταβολὰς.	»	31,465.45	
4) » ἀνάληψιν ἐντόκων καταθέσεων ἐκ τῆς Τραπέζης Γ. Π. Σχουζὲ .	»	352,348.80	
5) » ὀφειλὴν Γιαννοπούλου. . . .	»	30,502 —	
6) » χρεώστας διαφόρους	»	30.50	
7) » ἐκποίησιν ἀκινήτων . . .	»	2,279 75	
8) » εἰδικὸν προϋπολογισμὸν Λαχείου.	»	600.000.—	Δρ. 1.041.724.60
Αἱ δὲ πληρωμαὶ εἰς.			Δρ. 1.038.603.24
κατανεμόμεναι ὡς ἑξῆς·			
1) εἰς ἔξοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ. . .	Δρ.	386,342.19	
2) » προκαταβολὰς	»	49,574.85	
3) » ἐντόκους καταθέσεις παρὰ τῇ Τραπέζῃ Σχουζέ.	»	340,348.80	
4) » διαφόρους πιστωτὰς	»	50,782.50	
5) » εἰδικὸν προϋπολογ. τοῦ Λαχείου .	»	211,554.90	Δρ. 1.038.603.24
καὶ ὑπόλοιπον ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 . .			Δρ. 3,121.36

Ἔσοδα καὶ ἔξοδα καθαρά.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 τὰ μὲν ἔσοδα ἀνῆλθον εἰς . . .	Δρ.	363,158.15
τὰ δὲ ἔξοδα εἰς	»	421,765.79
Ἤτοι τὰ ἔξοδα ὑπερέβησαν τὰ ἔσοδα κατὰ	Δρ.	58.607.64

Ταμεῖον.

Χρέωσις.

1) Τὸ ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβ. 1902	Δρ.	1,424,75	
2) αἱ καθ' ὅλον τὸ 1903 ἐνεργ. εἰσπράξ.	»	1.040.299.85	Δρ 1,041.724.60

Πίστωσις.

Αἱ καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 ἐνεργηθεῖσαι πληρωμαὶ . . .	Δρ.	1,038,603.24
Τὸ ἐν τῷ Ταμείῳ ὑπόλοιπον τῆς 31 Δεκεμβρίου 1903 . .	Δρ.	3,121.36
	Δρ.	1,041,724.60

Περιουσία τῆς Ἑταιρείας.

Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1902 ἀνήρχετο εἰς.	Δρ.	513,694.74
κατὰ δὲ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 εἰς	»	455,087.10
ἤτοι ἐμειώθη κατὰ	Δρ.	58,607.64

Ἀποτελεῖται δὲ αὕτη :

1) ἀπὸ μετρητὰ ἐν τῷ Ταμείῳ . . .	Δρ.	3,121.36		
2) » 56 μετοχὰς Ἐθνικῆς Τραπέζης .	»	131,320.—		
3) » 700 ὁμολογίας Ἐθν. Δανείου ἑνοποιημένου τοῦ 1898 . . .	»	71,837.75		
4) » 36 ὁμολογ. Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν 30,000,000	»	45.—		
5) » ἀπόδειξιν καὶ ἕνα ὁριστικὸν τίτλον Ἐθν. Δαν. Κεφαλαιοποιήσεως	»	640.—		
6) » προκαταβολάς.	»	19,917.90		
7) » ἔντοκον κατάθεσιν παρὰ τῇ Τραπέζῃ Γ. Π. Σχουζὲ. . . .	»	73,000.—		
8) » χρεώστας Γραμ.Λαχ.1897-1900	»	1,331.60		
9) » χρεώστας ἐξ ἀκυρώσεως χρηματ. ἐνταλμάτων.	»	452.65		
10) » ἀκίνητα κτήματα	»	65.170.24		
11) » τὸ Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας .	»	259,863.80	Δρ.	626,700.30

Ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων τῶν ὀφειλομένων εἰς τοὺς ἑξῆς :

1) εἰς ἐγγυοδοσίαν τοῦ ταμίου Π. Χρυσανθοπούλου	Δρ.	5,000.—		
2) » ὁμοίαν τοῦ ἐργολάβου Ν. Μοσχοῦ	»	1,500.—		
3) » ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις	»	99,436.90		
4) » ἀνεκκαθαρίστους λ/σμοὺς τοῦ 1902	»	2,935.45		
5) » μισθοὺς φυλάκων καὶ ἐπιμελ. 1903	»	2,430.—		
6) » ἀνεκκαθαρίστους λ/σμοὺς τοῦ 1903	»	8,210.85		
7) » ὀφειλομένας ἀμοιβὰς Λαχείου 3ης τριμηνίας τοῦ 1903. . . .	»	2,100.—		
8) » ὁμοίας ἀμοιβὰς 4ης τριμην. 1903.	»	50,000.—	Δρ.	171,613.20
Ἤτοι καθαρὰ περιουσία κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903. .			Δρ.	455,087.10

Τούτων οὕτως ἐχόντων ἡ Ἐπιτροπεία καθῆκον ἑαυτῆς θεωρεῖ νὰ προτείνῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν νὰ ἐγκρίνῃ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἔτους 1903 καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν εὐαρέσκειάν της πρός τε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Ἑταιρείας, διὰ τῆς ἐνδελεχοῦς μερίμνης τοῦ ὁποίου προάγονται τὰ τῆς Ἑταιρείας καὶ τὸ προσωπικὸν τῶν ὑπαλλήλων διὰ τὸν ζῆλον, τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν τάξιν, μεθ' ἧς ἐργάζεται καὶ τηρεῖ τὰ βιβλία κλπ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Φεβρουαρίου 1904

Ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπεία
Β. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
Μ. ΛΑΜΠΡΥΝΙΔΗΣ
Δ. ΑΝΕΖΗΣ

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ

ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΑΜΦΙΑΡΕΙΟΥ ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ

Αἱ ἐν Ἀμφιαρείῳ τοῦ Ὠρωποῦ ἐφ' ἔτος ἐπαναληφθεῖσαι ἀνασκαφαὶ διήρκεσαν ἀπὸ τῆς 30ῆς Ἰουλίου μέχρι Δεκεμβρίου μεσοῦντος. Καὶ πρῶτον μὲν ἀνηυρέθη τὸ μετὰ τὸ 1890 ἐξαφανισθὲν ὕδωρ τῆς καὶ ὑπὸ Παυσανίου ἀναφερομένης πηγῆς, ἔπειτα ἐπανελήφθη ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ θεάτρου καὶ συνετελέσθη ἡ ἀποκάλυψις τοῦ μεταξὺ τοῦ θεάτρου καὶ τῆς στοᾶς διήκοντος ὑδραγωγείου· ἀνασκαφὴ δ' ἔτι ἐγένετο ἀλλαχοῦ τε καὶ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ χειμάρρου καὶ ἐν ἰδιωτικοῖς ἀγροῖς πλησίον τε καὶ μακρὰν τοῦ Ἀμφιαρείου.

Καὶ παρὰ μὲν τὴν πηγὴν ηὑρέθη σκέλος δεξιὸν μαρμαρίνου ἀγάλματος, μείζονος τοῦ φυσικοῦ, στρατηγοῦ ἢ αὐτοκράτορος φέροντος θώρακα καὶ ὑποδήματα ἀναγλύπτῳ κεφαλῇ λεοντῆς κεκοσμημένα· ηὑρέθη δὲ καὶ ποὺς ἀναλόγου μεγέθους ἐπὶ βάσεως.

Ἐν δὲ τῷ θεάτρῳ ἀπεκαλύφθη ἱκανὸν μέρος τοῦ κοίλου· ἐνταῦθα ἀνεφάνησαν θεμέλιά τινα ἑδωλίων ἐπὶ τῆς μιᾶς πτέρυγος, ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας τὸ ἔδαφος εἶνε βραχῶδες. Τὰ ὕδατα τῆς ὀρχήστρας διωχετεύοντο ἐν ἀρχῇ μὲν δι' ὑπονόμου μεγάλου πωροστεγοῦς, τὸ δὲ λοιπὸν διὰ σήραγγος ἀνοιγομένης πρὸς τὸν προειρημένον ὄπισθεν τῆς στοᾶς χῶρον. Τὸ ἐνταῦθα στόμιον τῆς σήραγγος ἔχει ὕψος μὲν ἑνὸς μέτρου, πλάτος δὲ 0·60. Τὸ τοίχωμα τῆς σήραγγος ἦτο ἐπενδεδυμένον διὰ πηλίνων σωλήνων κυλινδρικῶν, ὧν ἕκαστος (διαμέτρου 0·91, ὕψ. ἢ μήκ. 0·65) συνέκειτο ἐκ τριῶν τμημάτων καὶ ἔφερεν ἐπὶ τοῦ χείλους ἐγχάρακτα στοιχεῖα τῆς ἀλφαβήτου χάριν τῆς προσαρμογῆς. Οἱ σωλῆνες οὗτοι δὲν ἦσαν ἐξ ἀρχῆς πρὸς τὸν ὀχετὸν τοῦτον προωρισμένοι, ἀλλὰ χάριν φρέατος· διότι φέρουσιν ἡμικύκλια τρήματα, χρήσιμα ὄντα, ὡς γνωστόν, ἐν τοῖς φρέασι πρὸς κατάβασιν. Καὶ ὁ

μὲν πλινθουργός, ὡς ἐκ τῶν πλαγίων χειλέων τῶν τμημάτων συνάγεται, ἔπλαττεν ὅλον τὸν κύλινδρον ἕκαστον ἐπὶ τῆς μήτρας καὶ ἔκοπτεν ἔπειτα αὐτὸν διὰ μαχαίρας εἰς τρία κάθετα τμήματα χάριν τῆς μεταφορᾶς· ἐνταῦθα μέντοι, ὡς εἰκάζεται ἄλλοθέν τε καὶ ἐκ τοῦ ἀσυναρτήτου τῶν τε ἀλφαβητικῶν στοιχείων καὶ τῶν κόψεων τῶν κατὰ χώραν εὑρεθέντων τμημάτων, ὑπὸ τοῦ ὀχετηγοῦ ἀνδρὸς ἐγένετο χρῆσις τῶν ὑπαρχόντων τμημάτων εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε. Συνεκοινώνει δὲ ὁ ὀχετὸς καὶ μετὰ φρεατίας, ἥτις συγκειμένη ἐκ τριῶν ἐπαλλήλων σωλήνων μικροτέρων ἄνευ τρημάτων ἐδέχετο τὰ ὑπὲρ τὴν παρακειμένην πτέρυγα ὕδατα· ἓν τμῆμα σωλῆνος, πάλαι τεθραυμένον, ηὑρέθη κατὰ χώραν δεδεμένον διὰ πέντε μολυβδίνων ταινιῶν. Ἐν τῇ σήραγγι ηὑρέθη χρυσῆ ἅλυσις πλεκτὴ καλῆς λεπτῆς τέχνης μήκους περ. 0.33 ἀπολήγουσα ἐν τῷ ἄκρῳ ἑκατέρῳ εἰς κεφαλὴν λέοντος κερασφόρου· ἐκ τοῦ στόματος τοῦ μὲν ἑνὸς λέοντος ἐξέρχεται ἄγκιστρον, τοῦ δὲ ἄλλου κρίκος χάριν ἀμοιβαίας συνδέσεως· ὁ λαιμὸς τῶν λεόντων ἦτο ἐκ χρυσοῦ σύρματος περιβεβλημένου μάζῃ ὀρφνοῦ χρώματος, ἥτις καὶ σῴζεται ἐπὶ τοῦ ἑτέρου· τυγχάνει δὲ ἡ ἅλυσις δεδεμένη εἰς δύο κόμβους ὑπὸ τῆς φορούσης ἴσως πρὸς σμίκρυνσιν τῆς περιφερείας. Τῶν εὑρημάτων τοῦ θεάτρου μνημονευθήτω ἐνθάδε ραφὶς χαλκῆ καὶ μήτρα μολυβδίνη μικρὰ (0·055) φέρουσα ἔντυπον μορφὴν πρὸς ἀριστερὰ βαίνουσαν. Τὰ δύο ταῦτα ἀρχαῖα μετὰ τῆς ἁλύσεως καὶ δύο πορπῶν, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἑξῆς, κατετέθησαν ἐν τῷ Ἀθήνησι Ἀρχαιολογικῷ Μουσείῳ.

Ἐπὶ δὲ τῆς δεξιᾶς ὄχθης τοῦ χειμάρρου ἀπεκαλύφθησαν συμπλέγματα τεσσάρων οἰκοδομημάτων διαφόρων χρόνων, ἐν οἷς καὶ δύο δωμάτια ἔχοντα ἐψηφωμένον ἁπλῶς τὸ δάπεδον. Ἐπὶ τοῦ ὀδοῦ θυρώματος σῴζεται κατὰ χώραν ὁ χαλκοῦς δοχεὺς τοῦ στροφέως. Ἦσαν δὲ τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα καταλύματα πιθανῶς τῶν εἰς τὸ ἱερὸν προσερχομένων. Ἐνταῦθα ηὑρέθη στήλη μαρμαρίνη φέρουσα στοιχηδὸν ἐπιγεγραμμένον ψήφισμα τῆς 3ης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, δι' οὗ Καλλίνους Θέωνος Μεγαρεὺς ὀνομάζεται πρόξενος τῆς πόλεως, δῆλον ὅτι τῶν Ὠρωπίων· ἔτι δὲ δύο χαλκαῖ πόρπαι τῶν τελευταίων Ἑλληνικῶν χρόνων, ἡ μὲν μετ' ἐγχαράκτων ὁμοκέντρων κύκλων, ἡ δὲ ἐντέχνως κατὰ

τὴν ρίζαν τῆς βελόνης ἑλισσομένη. Ἀγγείων λείψανα ηὑρέθησαν ἱκανὰ τὸν ἀριθμόν, ἄξιον δὲ μνείας εἶνε τεμάχιον μικρὸν Παναθηναϊκοῦ ἀμφορέως τῆς 4ης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ἐφ' οὗ τρία μόνα σῴζονται γράμματα, λων, ταῦτα δὲ συμπληρούμενα ἀποτελοῦσι τὴν γνωστὴν ἐπιγραφὴν «τῶν Ἀθήνηθεν ἄθλων». Νομίσματα δὲ μνημονευθήτωσαν ἀργυρᾶ μὲν τέτραχμον Ἀθηναίων καλῶν χρόνων, δραχμὴ Χαλκιδέων, τριώβολον Λοκρῶν Ὀπουντίων, χαλκᾶ δὲ ἓν Ἀθηναίων, φέρον γλαῦκα μετ' ἀναπεπταμένων τῶν πτερύγων καὶ ἀμφορέα, καὶ δύο ὡσαύτως Ἀθηναίων φέροντα δύο γλαῦκας τῆς 4ης π. Χρ. ἑκατονταετηρίδος, ἔτι δὲ ἄξιον μνείας χάριν τοῦ χρόνου εἶνε καὶ ἓν Κωνσταντίνου τοῦ νεωτέρου, ἀποθανόντος, ὡς γνωστόν, τῷ 340 μ. Χρ. Τὰ εἰρημένα νομίσματα κατετέθησαν ἐν τῷ Ἀθήνησι Νομισματικῷ Μουσείῳ.

Πέρας δὲ ἐν ἰδιωτικοῖς ἀγροῖς γενομένης ἐρεύνης ηὑρέθησαν τάφοι πτωχοὶ κεραμοστεγεῖς τῶν καλουμένων καλυβῶν· ἔτι δὲ ηὑρέθησαν δύο ἐπιγεγραμμένα δύο βάθρων ἀνακειμένων τῷ Ἀμφιαράῳ τμήματα, ὧν τὸ μὲν εἶνε ἐπικρανῖτις, τὸ δέ, ὃ καὶ μέγιστον (πλάτ. 2·67), ὄψις βάθρου, ἐφ'οὗ, ὡς ἐκ τῆς ἐπιγραφῆς δηλοῦται, ἵσταντο τρία ἀγάλματα, ἀνήρ, ὅστις καὶ ἀλλαχοῦ ἰδίᾳ τιμᾶται ἐν Ἀμφιαρείῳ, καὶ γυνὴ καὶ υἱός, ἱδρυμένα ὑπὸ τοῦ πατρὸς τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς. Ἐν ἀγρῷ πρὸς Β. τοῦ θεάτρου κειμένῳ ἀνεκαλύφθη ἀρχαῖον φρέαρ βάθους 14·70 μετὰ πωρίνου στομίου περιφεροῦς (διαμέτρου 0·56)· κάτωθεν τοῦ στομίου ὑπάρχει ὁριζοντίως ὄρυγμα ἐν τῷ βράχῳ φέρον εἰς κοιλότητα λαξευτὴν τετράγωνον περ. 1·00. Ἂν οἱ τῆς ἀνωτέρω εἰρημένης σήραγγος σωλῆνες προέρχονται ἐντεῦθεν ἢ ἄλλοθεν, δεῖται ἔτι ἐξετάσεως, διότι ἐπελθόντος τοῦ χειμῶνος διεκόπη ἡ ἀνασκαφικὴ ἔρευνα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΕΟΝΑΡΔΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΝ ΜΥΚΗΝΑΙΣ

Καὶ κατὰ τὸ 1903 ἐξηκολούθησεν ἡ ἀποκομιδὴ τῶν ἔξω τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ τείχους τῆς ἀκροπόλεως χωμάτων, θ' ἀπεπερατοῦτο δὲ ἡ ἐργασία αὕτη ἐφέτος, ἐὰν δὲν παρουσιάζετο ἀνάγκη νὰ μεταβῇ πάλιν εἰς Θεσσαλίαν ὁ ἐκτελῶν αὐτὴν ἐπιστάτης.

ΧΡ. ΤΣΟΥΝΤΑΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΕΥΒΟΙΑ

Κατὰ τὰς ἀνασκαφάς, ἃς ἐποιησάμεθα ἔν τε Χαλκίδι καὶ ἐν παραλίᾳ Βάθειας, ἔνθα εἶχεν εὑρεθῇ ἐντὸς τοῦ κήπου τοῦ Μπαραμπούτη στήριγμα τάφων ἐκ λίθων μεγάλων τετραγώνων ἐχόντων ἐπὶ τῆς προσόψεως κυμάτιον, οὐδὲν ἔργον τέχνης ἄξιον λόγου εὕρομεν.

Καὶ ἐν Χαλκίδι μὲν σκάψαντες πρῶτον ἐν τῷ παρὰ τὴν Ἀρέθουσαν ἀγρῷ τοῦ κ. Νικολάου Δρόσου, ἔνθα πρὸ τριῶν ἐτῶν εὕρομεν ἐντὸς τάφων κτερίσματά τινα οὐχὶ ἀνάξια λόγου, κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐνετύχομεν τάφοις οὐκ ὀλίγοις, ἀλλὰ πᾶσιν ἀνήκουσιν εἰς τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ ἐν Ἑλλάδι Χριστιανισμοῦ· τοῦτο δὲ εἰκάζομεν ἐκ τοῦ ὅτι ἐν ὀλίγοις τισὶν ὑπῆρχον ἀγγεῖα κοινότατα καὶ ἀτεχνότατα, ἐν τοῖς πλείστοις δὲ οὐδέν. Ἐν ἑνὶ τούτων εὕρομεν σφραγῖδα ἐκ μολύβδου διάτρητον, ἧς ἐπὶ μὲν τῆς μιᾶς προσόψεως εἶνε ἡ ἐπιγραφὴ

† ΘΕ
ΟΤΟΚ
ΕΒΟΗ
ΘΗ

Ἐπὶ δὲ τῆς ἑτέρας

† ΓΕ
ΩΡΓΙΩ
ΑΡΧΙΕ
ΠΙΣΚΟΠΟ

Ἐντεῦθεν γίνεται γνωστὸν τὸ ὄνομα τοῦ ἀρχιεπισκόπου τούτου. Σημειωτέον ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν τάφων τούτων ἦσαν κατεσκευασμένοι κεράμοις καὶ λίθοις πωρίνοις εἰλημμένοις ἐξ ἀρχαιοτέρων τάφων. Οἱ ἐπισημότεροι, οἷος ὁ τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἦσαν ἀσβέστῳ κεχρισμένοι. Ἐν ἑνὶ τούτων εὕρομεν καὶ στήλην ἐπιτύμβιον ὕψ. 0.75, πλάτους 0.40 ἔχουσαν ἀετωμάτιον ὕψ. 0.15 καὶ δύο ῥόδακας, ἐν ᾗ εἶνε κεχαραγμένη ἡ ἐπιγραφὴ ἥδε

ΣΩΣΙΒΙΑ
ΑΡΙΣΤΙΩΝΟΣ
ΘΗΒΑΙΑ

Κατόπιν ἐσκάψαμεν ἐν τῷ ἀγρῷ τῷ παρὰ τὰς Ὑψηλὰς Καμάρας τοῦ κ. Βελισαρίου Οἰκονόμου, ἔνθα ἐφαίνοντο ὑπερέχονχοντες τῆς ἐπιφανείας θεμέλιοι λίθοι. Πλὴν τῶν θεμελίων τούτων λίθων καὶ μέρους ὑδραγωγείου ἐκ κεράμων, δι' οὗ διωχετεύετο ὕδωρ εἰς τὸ οἰκοδόμημα τοῦτο, ὅπερ, ὡς εἰκάζομεν ἐκ κεράμων στρογγύλων ὁμοίων τοῖς ἐν τῷ ὑποκαύστῳ τοῦ γυμνασίου, ὅπερ πρὸ τριῶν ἐτῶν εὑρέθη ἐν τῷ κήπῳ τοῦ Ἀναγνώστου Λιμπερίου, πιθανῶς ἦτο ἢ γυμνάσιον ἢ βαλανεῖον, οὐδὲν ἄλλο εὑρέθη.

Κατόπιν ἀπήλθομεν εἰς Βάθειαν, ἔνθα ἠρευνήσαμεν τὸ προμνημονευθὲν στήριγμα τάφων. Τοῦτο εἶχε τὸ σχῆμα Π, ἦν δὲ μήκους μέτρων 11.85, πλάτους 1.29· ἀπετελεῖτο δὲ ἐκ μαρμαρίνων τετραγώνων λίθων ἐχόντων κυμάτιον ἐπὶ τῆς προσόψεως. Σκάπτοντες ἐν τῷ ἔνδον τῶν σκελῶν τοῦ πεῖ χώρῳ, ἔνθα συνήθως εὕρηνται οἱ τάφοι, ἥμισυ μέτρον κάτωθεν τῆς ἐπιφανείας εὕρομεν καλυβίτας τινάς, ἐν οἷς εὑρέθησαν συντρίμματα ὑαλίνων ἐγχρώμων ἀγγείων καὶ ἥδε ἡ Χριστιανικὴ ἐπιγραφὴ ἐπὶ στήλης μαρμάρου ἐχούσης ὕψος 1.05, πλάτος 0.45

†
ΜΝΗΜΟΡΙ
ΟΝ ΚΥΡΙΑ
ΚΟΥ

Κατόπιν προχωρήσαντες μέχρι τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους εἰς βάθος ὑπὲρ τὸ μέτρον ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους, ἐν ᾗ τὸ στήριγμα, οὐδὲν εὕρομεν. Εἰκάζομεν ὅτι οἱ ἐν τῷ στηρίγματι τάφοι εἶχον καταστραφῆ πιθανῶς, ὅτε ἐκτίζετο ἐπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ στηρίγματος πρὸς τὸ μέρος τῆς προσόψεως τὸ οἰκοδόμημα, οὗ οἱ τοῖχοι ἐξ ἀσβέστου πεποιημένοι οὕτω στερεοὶ ἦσαν, ὥστε ὁ ἰδιοκτήτης, ὡς εἶπεν ἡμῖν, μετὰ πολλῆς δυσκολίας καὶ δαπάνης ἠδυνήθη νὰ καταστρέψῃ, ἵνα λάβῃ τοὺς λίθους.

Τελευταῖον μαθόντες ὅτι ἐν Καρύστῳ ὑπῆρχον μνημεῖά τινα τέχνης ἄξια λόγου καὶ ἐπιγραφαί, ἀπήλθομεν ἐκεῖσε πρὸς περισυλλογὴν αὐτῶν. Ὄντως δὲ εἴδομεν τὰ ἑξῆς·

1) κορμὸν μαρμαρίνου ἀγάλματος θεᾶς τέχνης οὐχὶ κακῆς

2) ἀνάγλυφον ἀνδρὸς γενειοφόρου, τὸ πρόσωπον ἔχοντος ἀποκεκρουμένον, φοροῦντος δὲ ἱμάτιον ποδῆρες τέχνης οὐχὶ καλῆς.

Ταῦτα, ὡς ἔμαθον πρὸ πολλοῦ εὑρεθέντα ἐν τῷ οἰκοπέδῳ τοῦ Βασιλείου Μπαλτᾶ κατεσχέθησαν καὶ νῦν κεῖνται ἔξωθεν τῆς οἰκίας τοῦ πρώην δημάρχου Σαραβάνου,

3) βάσιν ἀγάλματος τετράγωνον ἔχουσαν τήνδε τὴν ἐπιγραφήν·

Φρῦνις Πραξαγόρου
ἡ ἱέρεια τῆς Ἀρτέμιδος
καὶ τοῦ Ἀπόλλωνος τὸ ἄγ-
αλμα τῆς Ἀρτέμιδος
ἐκ τῶν ἰδίων ἀνέθη-
κεν εὐχήν.

4) Βάσιν ἀγάλματος εὑρεθεῖσαν ἐν τῷ λιμένι, ὅτε ἐκαθαρίζετο, ἔχουσαν δὲ ἐπὶ μὲν τῆς προσόψεως ἐγγεγλυμμένας τέσσαρας μορφάς, ὄπισθεν δὲ τρεῖς, ἐν δὲ τῇ ἀριστερᾷ πλευρᾷ δύο. Ἐπειδὴ αἱ ἐν τῇ προσόψει μορφαὶ εἰκονίζουσι σκηνὰς θήρας, εἰκάζομεν ὅτι καὶ ἡ βάσις αὕτη ἀνεῖχεν ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος. Εἰ καὶ αἱ

μορφαί εἰσι κεκακωμέναι ὑπὸ τῆς ἅλμης, φαίνονται τέχνης καλῆς.

Αἱ δύο αὗται βάσεις κεῖνται νῦν ἐν τῷ Δημαρχείῳ Καρύστου.

5) Βωμὸν τετράγωνον ἐνεπίγραφον ἔχοντα ἐπὶ μὲν τῆς προσόψεως τήνδε τὴν ἐπιγραφήν·

Ἡ λαμπροτάτη
Φλα· Γελ'. Ἀντιπάτρα
κατὰ κέλευσιν τῆς
θεοῦ τὸν βωμὸν
εἱδρύσατο

Ἐπὶ δὲ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς εἰκονίζεται ἡ θεὰ καθημένη ἐπὶ θρόνου προσβλέπουσα τὴν Ἀντιπάτραν θύουσαν ἐπὶ βωμοῦ, ᾗ ἀκολουθεῖ παῖς κρατῶν ἀγγεῖον, ἐπὶ δὲ τῆς ἀριστερᾶς εἰκονίζονται τρεῖς μορφαί, ὧν ἡ μία ἔφιππος.

Ὁ βωμὸς οὗτος εὕρηται ἐν τῷ κήπῳ τοῦ ἐν τῇ παλαιᾷ χώρᾳ Ἰ. Μαύρου.

6) Ἀνάγλυφον ἐπιτύμβιον ἐντετοιχισμένον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Βασιλείου Μπαλτᾶ φέρον τρεῖς μορφὰς ἀκεφάλους μὲν πάσας, ἀλλ' ἐχούσας τὸ ἄλλο σῶμα ἐν καλῇ καταστάσει· εἶνε τέχνης καλῆς, ὡς ἠδυνήθημεν νὰ κρίνωμεν ἐκ τοῦ ὁρωμένου μέρους. Εἶνε δεδηλωμένον, ὁ δὲ ἰδιοκτήτης ἐδέξατο πεισθεὶς ὑφ' ἡμῶν νὰ προσφέρῃ εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι Μουσεῖον, ἂν λάβῃ πεντήκοντα τουλάχιστον δραχμάς.

Περὶ τούτων ἐγράψαμεν καὶ πρὸς τὴν Γενικὴν ἐφορίαν, ἵνα φροντίσῃ, ὅπως παραληφθέντα σταλῶσιν εἰς τὸ ἐν Χαλκίδι Μουσεῖον.

Δὲν κρίνομεν ἄσκοπον νὰ γνωρίσωμεν τῇ Ἑταιρείᾳ, ὅτι ἐν τῇ κώμῃ Πλατανιστῷ ὑπάρχει μέγα οἰκοδόμημα ἐκ μεγάλων τετραγώνων ἐγχωρίων λίθων, οὗ ὁ περίβολος ἔχει ἀρκετὴν ἔκτασιν. Περιγραφὴν αὐτοῦ δὲν παρέχω, διότι πολλοὶ περιηγηταί, μάλιστα δὲ ὁ Βουρσιανὸς λεπτομερῶς περιγράφει αὐτό, ἔχων τὴν γνώμην, ὅτι εἶνε τὸ ὑπὸ τοῦ Στράβωνος ἀναφερόμενον Ποσείδιον. Τίνος θεοῦ ἱερόν εἶνε, μόνη ἡ ἀνασκαφὴ δύναται νὰ δείξῃ· τοῦτο δὲ λέγω, ἐπειδὴ ἐν τῇ νεωστὶ κατὰ τὰς πηγὰς ἐκδοθείσῃ τοπογραφίᾳ καὶ ἱστορίᾳ τῆς Εὐβοίας, ὁ Gayer δὲν ἀποδέχεται τὴν γνώμην τοῦ Βουρσιανοῦ.

Γ. Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΧΑΙΡΩΝΕΙΑΣ

Πολυάνδριον τῶν Μακεδόνων. Ἡ ἀνασκαφὴ τοῦ μεγάλου παρὰ τὸν Κηφισὸν καὶ ἐγγὺς τοῦ χωρίου Μπράμαγα τύμβου εἶχε διακοπῇ ἕνεκα τῶν βροχῶν τὴν 16 Νοεμβρίου τοῦ παρελθόντος ἔτους. (Ἴδε Πρακτικὰ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1902 σελ. 53-59). Τὴν 12 Ἰανουαρίου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους 1903 ἐτέθη ἡ σκαπάνη αὖθις εἰς ἐνέργειαν καὶ μετὰ τεσσάρων ἑβδομάδων ἐργασίαν προήχθη ἐπὶ τοσοῦτον ἡ ἀνασκαφή, ὥστε νὰ βεβαιωθῶσιν πάντα τἀποτελέσματα, περὶ ὧν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον θετικὰς εἰκασίας μόνον ἠδυνάμην ἐν τῇ περυσινῇ μου ἐκθέσει νὰ ἐκφράσω. Ἀλλ' ἀνάγκη δὲν εἶνε διὰ μακροτέρων νὰ λαλήσω περὶ τούτου ἐνταῦθα, διότι τὰ προσήκοντα ἐλέχθησαν ἐν τῇ διατριβῇ μου *Das Schlachtfeld von Chäronea im Jahre 338 vor Chr. und der Grabhügel der Makedonen*, ἥτις ἐδημοσιεύθη ἐν τοῖς Mitteilungen des K. deutschen archäologischen Jnstituts zu Athen, Jahrgang 1903.

Προϊστορικὸς τύμβος. Μετὰ τὴν δοκιμαστικὴν ἐν τῷ τύμβῳ τούτῳ τούτῳ σκαφήν, περὶ ἧς διέλαβον ἐν τῇ περυσινῇ μου ἐκθέσει (Ἴδε Πρακτικὰ τῆς Ἀρχαιολογ. Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1902 σελ. 53-59), οὐδὲν πλέον ἠδυνήθην νὰ ἐπιχειρήσω ἐνταῦθα κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος καὶ ἡ περαιτέρω ἔρευνα ἀνεβλήθη εἰς τὸ προσεχὲς ἔτος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1903.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΟΡΧΟΜΕΝΟΥ

Τύμβος παρὰ τὸν Ὀρχομενόν. Κατὰ Μάρτιον τοῦ ἔτους 1903 ἐπεχείρησα τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ παρὰ τὸν Ὀρχομενὸν ἐν τῇ πεδιάδι κωνικοῦ τύμβου, οὗ μνεία γίνεται ἤδη ἐν Schliemann, *Orchomenos*. Εἰς τὰ ἐκ τοῦ κέντρου τοῦ τύμβου ἐκσκαφέντα χώματα εὑρέθησαν ὀλίγιστα τεμάχια χειροποιήτων προϊστορικῶν ἀγγείων. Τὸ χῶμα ὅλον συνεσωρεύθη, ὡς φαίνεται, ἐκ τῶν πέριξ γαιῶν πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κώνου τούτου, εἰς ὕψος πέντε μέτρων περίπου. Δυστυχῶς εἰς τὸ κεντρικὸν ὄρυγμα, δι' οὗ ἐζήτησα νὰ φθάσω μέχρι τοῦ φυσικοῦ ἐδάφους, ἀνέβλυσεν ἕνεκα τῆς πολυομβρίας τόσον ἄφθονον ὕδωρ, ὥστε ἡ διερεύνησις τοῦ τύμβου ἐν τῷ βάθει τούτῳ καθίστατο καὶ τότε ἀδύνατος καὶ πολὺ ἀργότερα ἔτι κατὰ τὸ θέρος. Τὴν ἀνασκαφὴν ἀνέβαλον εἰς τὸ προσεχὲς ἔτος 1904.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1904.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΘΕΡΜΟΥ

Τέμενος τοῦ Θερμίου Ἀπόλλωνος. Ἐπειδὴ εἰσέτι δὲν ἐλύθη τὸ ζήτημα τῆς ἀπαλλοτριώσεως τῶν ἀγρῶν, οἵτινες καταλαμβάνουσιν ἅπαντα τοῦ τεμένους τὸν χῶρον, ἦτο ἀδύνατον κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο νὰ ἐξακολουθήσω τὴν ἐν αὐτῷ ἀνασκαφήν. Ὀφείλω ὅμως νὰ παρατηρήσω, ὅτι ἐκ τῆς διερευνήσεως τοῦ ὑπολειπομένου πρὸς ἀνασκαφὴν χώρου δὲν περιμένω ἀποτελέσματα λόγου ἄξια. Ὁ εὔυδρος οὗτος καὶ καρποφόρος τόπος ἐγεωργήθη πάντοτε—ἀπὸ τὴν ἐπαύριον ἴσως τῆς ἐν ἀρχῇ τῶν χριστιανικῶν χρόνων τελευταίας καταστροφῆς τῶν ἱερῶν ἢ ἀπὸ τῆς κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα ἐκβαρβαρώσεως τοῦ τόπου. Καὶ ὑπὸ τὸ ἄτομον καὶ τὴν σκαπάνην τοῦ καλλιεργητοῦ τὸ πᾶν κατεστράφη

Ἂν διεσώθη ὅ,τι ἤδη ἀνεσκάφη καὶ τὴν ἐπιστήμην ἐπλούτισε, τοῦτο ὀφείλεται μόνον εἰς τὸ ὅτι πᾶσα ἡ στενὴ ἀνατολικὴ τοῦ τεμένους ζώνη, ἔνθα κεῖνται αἱ στοαί, τὰ πρὸ ἐτῶν βάθρα ἀνδριάντων, αἱ ἐξέδραι καὶ ὁ ναός, ἐνωρὶς ἐκαλύφθη ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ὄρους Μώμα-Λάκκου καταρρευσάντων ὀλίγων χωμάτων. Ἡ ἐπίχωσις ὅμως δὲν ἐκτείνεται δυτικῶς τῆς ζώνης ταύτης πρὸς τὸν λοιπὸν τοῦ τεμένους εὐρὺν χῶρον. Διὰ τοῦτο καὶ ἐπιγραφαὶ δὲν ἐλπίζω πλέον ὅτι θὰ εὑρεθῶσιν ἄλλαι πλὴν τῶν ἀνευρεθεισῶν ἤδη, αἵτινες, ἐξαιρέσει τῆς ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἐπὶ χαλκῆς στήλης εὑρεθείσης (Ἴδε Πρακτικὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1898 σελ. 107-109) καὶ τῆς ὑπὸ O. Kern δημοσιευθείσης ἐν *Jnschriften von Magnesia*, πᾶσαι σχεδὸν εἶνε προξενίας ψηφίσματα τοῦ τέλους τοῦ τρίτου καὶ τοῦ δευτέρου πρὸ Χρ. αἰῶνος. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται ἦσαν χαραγμέναι ἢ ἐπὶ λιθίνων πλακῶν καὶ εὑρέθησαν κατὰ χώραν μεταξὺ τῆς μακρᾶς στοᾶς καὶ τοῦ ναοῦ ἢ εἰς λίθους τῶν προ αὐτῆς βάθρων καὶ ἐξεδρῶν. Ἄλλαι τινὲς δηλοῦσι τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, ὧν αἱ χαλκαῖ εἰκόνες ἵσταντό ποτε ἐπὶ τῶν σωζομένων βάθρων Μία τοιαύτη ἀναγγέλλει καὶ τὸν ποιήσαντα τεχνίτην: Λύσιππος ἐπόησε.

Εἶνε περίεργον, ὅτι οὐδαμοῦ εἰσέτι ἀνεῦρον τὰ ἴχνη νεωτέρου τινὸς ναοῦ, ἤτοι ἐκ τῶν χρόνων τῆς ἀκμῆς τῆς αἰτωλικῆς ὁμοσπονδίας, ἐξ ὧν κατάγονται πάντα τὰ ἀνασκαφέντα τοῦ τεμένους κτίσματα, πλὴν τοῦ μεγάλου ναοῦ, ἴσως δὲ καὶ τοῦ παρ' αὐτὸν μικροῦ, ἐξ οὗ ὅμως οὐδὲν ἀπολύτως διεσώθη πλὴν τοῦ στυλοβάτου καὶ τῶν τοίχων τοῦ σηκοῦ. Ἐνῷ πιθανώτατον ἔπρεπε νὰ θεωρήσω, ὅτι κατὰ τοὺς χρόνους τούτους οἱ Αἰτωλοὶ δὲν ἠρκέσθησαν εἰς τὸ νὰ κοσμήσωσι τὸ τέμενος διὰ πολυτελῶν στοῶν μόνον καὶ τοιούτων ἄλλων δημοσίων κτιρίων, ἀλλὰ καὶ ναόν τινα ᾠκοδόμησαν πρὸς τῷ μοναδικῷ παλαιῷ τοῦ Ἀπόλλωνος.

Εἰς τὸν μὴ ἀνασκαφέντα τοῦ τεμένους χῶρον ὁπουδήποτε δοκιμαστικῶς ἠρεύνησα δὲν εὗρον ἄλλο τι ἢ μικροὺς τοίχους εὐτελεστάτων ἰδιωτικῶν οἰκίσκων.

Τύμβοι τοῦ χωρίου Γαβαλοῦ. Τὸ χωρίον Γαβαλοῦ (πρω-

τεύουσα τοῦ δήμου Μακρυνείας) κατέχει τὴν θέσιν τοῦ ἀρχαίου Τριχονίου, παρὰ τὴν Τριχωνίδα λίμνην. Εἰς τοὺς πρόποδας τῆς γεωλόφου μακρᾶς ῥάχεως τῶν προβούνων τοῦ ὄρους Ζυγοῦ, ἣν περιέζωνον τὰ τείχη τῆς ἀρχαίας πόλεως, ἀνέσκαψα καὶ πέρυσι τάφους τινὰς (ἴδε Πρακτικὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1902). Ἐφέτος ἔστρεψα τὴν προσοχήν μου κατὰ τὸν δίμηνον χρόνον τῆς ἐνταῦθα ἐργασίας (κατ' Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον) εἰς δύο τύμβους, κειμένους παρὰ τὴν ἁμαξιτὴν ὁδόν, ἔνθα πολλὰ λείψανα μαρτυροῦσι τὴν ὕπαρξιν ἀρχαίου νεκροταφείου. Ὁ ἕτερος τῶν τύμβων τούτων ἔχει δέκα μέτρων ὕψος ἐκ τῆς βορείας του ὄψεως, ὅπου τὸ ἐπικλινὲς ἔδαφος τῶν ἀγρῶν εἶνε χαμηλότερον· ἐκ τῆς νοτίας ὄψεως εἶνε πολὺ χαμηλότερος. Ἂν καὶ κωνοειδὴς μᾶλλον τὸ σχῆμα, κατὰ κορυφὴν ὅμως δὲν ἀπολήγει εἰς ὀξύ, ἀλλὰ σχηματίζει μέγα κοίλωμα, ὡς νὰ ὑπέστη μεγάλην τινὰ καθίζησιν τὸ χῶμα ἐνταῦθα.

Ὤρυξα τάφρον, ἀρχίσας ἀπὸ νοτίου χαμηλοτέρου μέρους πρὸς τὸν ὀμφαλὸν τοῦ τύμβου. Τὰ χώματα ἦσαν ἀνάμικτα μὲ παντοῖα συντρίμματα λίθων ἐγχωρίων καὶ πωρίνων, προερχομένων ἐξ ἀρχαίων κτιρίων, ἔτι δὲ μὲ ἄπειρον πληθὺν λίθων ἐκ κοίτης ῥεύματος. Ὅσῳ δὲ μᾶλλον ἐπροχώρουν πρὸς τὸ κέντρον, τόσον ἀφθονωτέρους εὕρισκα τοὺς σωροὺς λίθων τοῦ ῥεύματος. Πολλοὶ τούτων ἦσαν ἁμαξιαῖοι σχεδόν, ὁποίους κατακυλίει τὸ ῥεῦμα ἐκ τοῦ ὄρους καὶ ὧν γέμει ὄχι μόνον ἡ νῦν κοίτη αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ πολὺ μέρος τῶν πέριξ ἀγρῶν, δι' ὧν συχνάκις ἀλλάσσον κατὰ βραχέα χρονικὰ διαστήματα κοίτην πλειστάκις ἔρρευσε καὶ ῥέει ἔτι τοῦτο. Ἐντὸς τῆς τάφρου εὑρῆκα εἰς βάθος τριῶν μέτρων ἀντικείμενά τινα, τὰ ὁποῖα βεβαίως ἦσαν κτερίσματα νεκροῦ, ἀτάκτως ἀνάμικτα εἰς τὸ χῶμα, τάφον ὅμως δεν διέκρινα· ἦσαν δηλονότι 1) δύο χαλκοῖ πτερνιστῆρες, ἐντελῶς ἀκέραιοι σωζόμενοι· 2) δύο ἀργυρᾶ πλακίδια ἐπίχρυσα μὲ ἐκτύπους Νίκας· τὸ ἓν πλακίδιον, σχεδὸν ἀκέραιον, παριστάνει Νίκην πτερυγοφόρον, κρατοῦσαν διὰ τῆς ἀριστερᾶς στέφανον· ἡ δὲ δεξιὰ ὑψωμένη δὲν φαίνεται ἂν ἐκράτει τι· τὸ ἄλλο πλακίδιον ὅμοιον πρὸς τοῦτο συνέλεξα εἰς τεμάχια· 3) χαλκαῖ τριχολαβίδες· 4) ἔλασμα σιδήρου λεπτὸν καλυπτόμενον ἐκ τῆς μιᾶς πλευρᾶς ὑπὸ ἀργυροῦ λε-

πτοῦ ἐλάσματος, φέροντος ἔκτυπον παράστασιν ἱππομαχίας· δύο ἱππόται ὁρμῶσι κατ' ἀλλήλων πάλλοντες τὰ μακρὰ δόρατα· ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἑκατέρου τῶν ἵππων πτηνόν· πεζὸς παρὰ τὸν ἕνα ἱππότην ὁρμᾷ κατὰ τοῦ ἀντιπάλου ἱππέως μὲ γυμνὸν τὸ ἐγχειρίδιον. Ἡ διατήρησις ἱκανῶς καλή. Παρὰ τὰ ἀντικείμενα ταῦτα εὑρέθη καὶ τεμάχιον μαρμαρίνης ἐπιτυμβίας στήλης ἐκ τοῦ πρὸς τὸ ἀέτωμα μέρους αὐτῆς μὲ τὰ οὐχὶ νεώτερα τοῦ τρίτου αἰῶνος γράμματα . . .ΟΣ.

Ὀλίγον τι βαθύτερα εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἦσαν ὀγκωδέστατοι λίθοι ἐκ κοίτης ῥεύματος, ἐρριμμένοι εἰς τὴν ἀρχὴν εἰσόδου σχηματιζομένης μεταξὺ δύο ἑκατέρωθεν τοίχων, οἵτινες ἔφερον πρὸς τὸ κέντρον εἰς τάφον. Οἱ τοῖχοι συνίστανται μέχρι τινὸς ἐκ κοινῶν λίθων καλῶς συναρμοζομένων μὲ τραχεῖαν τὴν ἐπιφάνειαν, ἀλλα τὴν συνέχειαν αὐτῶν ἀποτελοῦσι ὀγκώδεις πώρινοι λίθοι. Οἱ τοῖχοι ἦσαν ἐν μέρει κατεστραμμένοι καὶ ὁ τάφος δέ, κατεσκευασμένος διὰ τεσσάρων ὀρθῶν πλακῶν καὶ καλύμματος ἐκ μιᾶς πλακός, ἐδείκνυε προηγηθεῖσαν σύλησιν· ἡ δὲ καλύπτουσα πλὰξ ἦτο ἀνατετραμμένη. Εὐθὺς δὲ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς τάφρου, πρὸς τὸ νότιον μέρος τοῦ τύμβου εὑρῆκα ἀσύλητον, κάλλιστα διατηρούμενον τάφον. Οὗτος ἀποτελεῖται ἐκ θαλάμου περικτίστου διὰ τοίχων, ἄνωθεν δὲ καλύπτεται διὰ πλακῶν μεγάλων. Ἡ εἴσοδος ἐκ τῆς νοτίας πλευρᾶς ἀποτελεῖται ἐκ μεγάλης πλακὸς ὀρθῆς. Ὁ θάλαμος ἀποτελεῖται ἐκ τῆς κτιστῆς ὑψηλοτέρας κλίνης τοῦ νεκροῦ καὶ τοῦ παρ' αὐτὴν χαμηλοτέρου μέρους, εἰς ὃ φέρει ἡ εἴσοδος. Οἱ τοῖχοι ἔσῳζον ἐν μέρει ἐπίχρισμα ἀμμοκονίας, ἐπὶ τοῦ ὁποίου διετηροῦντο ἔτι μικρά τινα χρωματιστὰ ἐρυθρὰ κοσμήματα ἁπλᾶ. Ἐκ τοῦ σκελετοῦ ἐλάχιστα μόνον ὀστᾶ ἐσώζοντο. Εἰς τὴν θέσιν τοῦ κρανίου (ὁ νεκρὸς ἔβλεπε πρὸς βορρᾶν) εὑρέθη ἀκέραιος μέγας χρυσοῦς στέφανος καὶ ἀργυροῦν δίδραχμον αἰτωλικόν· παρὰ τοὺς δακτύλους τῆς δεξιᾶς χειρὸς μέγας χρυσοῦς δακτύλιος,οὗ ὁ λίθος φέρει παράστασιν ἐγγεγλυμμένην τῆς Μελπομένης· ἡ τραγικὴ μοῦσα στηρίζει τὸν ἀριστερὸν ἀγκῶνα εἰς κιονίσκον καὶ μὲ τὴν ἀριστερὰν κρατεῖ θύρσον· μὲ τὴν προβαλλομένην δεξιὰν κρατεῖ προσωπεῖον, πρὸς ὃ ἀτενίζει. Στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ ποδός, ὑψώνει δὲ ὀλίγον τὸν δεξιόν. Γυμνὸν ὅλον τὸ ἄνω μέ-

ρος τοῦ σώματος μέχρι τῶν μηρῶν· ὁ καταπίπτων χιτὼν συγκρατεῖται διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ἀγκῶνος τοῦ ἐπὶ τοῦ κιονίσκου στηριζομένου. Τοῦ νεκροῦ τὸ ἔνδυμα ἦτο, ὡς φαίνεται, χρυσοκέντητον· εὑρέθησαν πολλὰ τεμάχια τῶν χρυσῶν κλωστῶν. Εἰς δὲ τὸ χαμηλότερον τοῦ θαλάμου μέρος ἵστατο κατὰ χώραν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ νεκροῦ χαλκοῦς λυχνοστάτης, φέρων λύχνον πήλινον· εἰς δὲ τὸ ἔδαφος εὑρέθησαν καταπεσόντα βεβαίως ἐκ τῶν τοίχων ὁπόθεν ἐκ σιδηρῶν ἥλων καταπεσόντων ὡσαύτως ἦσάν τινα τοὐλάχιστον ἀνηρτημένα, σκεύη ἀργυρᾶ ἐπιτραπέζια, οἷον παροψίδες, πυξίδες, χύτρα, κοχλιάριον, κύπελλα, φιαλίδια. Παρὰ τὸν λυχνοστάτην ἔκειτα πήλινος ἀμφορεὺς καὶ εὐτελῆ τινα πήλινα δοχεῖα. Τέλος στλεγγὶς σιδηρᾶ.

Ἡ ἀνασκαφὴ δὲν ἠδύνατο νὰ προχωρήσῃ περισσότερον πρὸς τὸ κέντρον ἕνεκα τῶν κολοσσιαίων σωρῶν λίθων ῥεύματος, δι'ὧν μετὰ χωμάτων ἄλλων ἀνυψώθη εἰς τὸ μέρος τοῦτο μέχρι δέκα μέτρων ὁ τύμβος.

Ἐξ ὅσων ἀνωτέρω διέλαβον, θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ τύμβος οὗτος ἀνωρύχθη ποτὲ καὶ τάφοι, καλυπτόμενοι ὑπ' αὐτοῦ, ἐσυλήθησαν. Ἀλλὰ τοῦτο θεωρῶ ὅλως ἀπίθανον· 1) διότι ὁ παρὰ τὸ κέντρον τάφος κεῖται εἰς βάθος ἓξ μέτρων, τὰ δὲ ἄνωθεν χώματα περιεῖχον θραύσματα ἀγγείων τοῦ τρίτου περίπου καὶ δευτέρου αἰῶνος, οὐδὲν δὲ νεώτερον· 2) διότι ἀσύλυτος εὑρέθη ὁ παρὰ τὴν εἴσοδον τῆς ὀρυχθείσης τάφρου εἰς τὸ χαμηλότατον τοῦ τύμβου μέρος τάφος, τὸν ὁποῖον οἱ τυμβωρύχοι θὰ εἶχον πρὸ ποδῶν· 3) διότι ὅλον τὸ ἐπικαθήμενον ἐπὶ τῆς τάφρου καὶ τοῦ σεσυλημένου τάφου χῶμα περιεῖχε κολοσσιαίους σωροὺς λίθων ῥεύματος. Ἂν δέ ποτε εἶχεν ἀνορυχθῇ ὁ τύμβος, βεβαίως οἱ τυμβωρύχοι δὲν θὰ ἐλάμβανον τὴν φροντίδα νὰ καταχώσωσιν αὐτὸν πάλιν διὰ τοιαύτης δαπάνης καὶ τόσων κόπων.

Διὸ ὑποθέτω ὅτι συνέβη μᾶλλον ἄλλο τι.

Εἰς τὸ ἀρχαῖον νεκροταφεῖον ὑπῆρχε δηλονότι πλούσιός τις τάφος ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ἐκεῖνος, ὃν εὗρον σεσυλημένον καὶ πρὸς ὃν ἔφερεν ἡ μεγαλοπρεπὴς εἴσοδος. Ἐπειδὴ ἔκειτο ἀκριβῶς παρὰ τὴν ὁδόν, ἥτις καὶ κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ἐντεῦθεν διήρχετο, ὡς δῆλον ἐξ εὑρεθέντων ἰχνῶν αὐτῆς καὶ ἐκ τῆς φύσεως

ἔτι τῶν τόπων, ἐπιδραμόντες ποτὲ ἐχθροὶ καὶ δὴ ἴσως ὁ τοῦ Φιλίππου Ε΄ στρατὸς ἐν ἔτει 218 ἢ 206 π. Χ. ἐσύλησαν αὐτόν τε καὶ ἄλλους καὶ κατελυμήναντο. Μεταγενεστέρα ἐπομένως τῆς συλήσεως ταύτης πρέπει νὰ εἶνε ἥ τε τοῦ τύμβου ἀνέγερσις καὶ ἡ ταφὴ τοῦ ἐν τῷ ἀσυλήτῳ τάφῳ εὑρεθέντος νεκροῦ. Μᾶλλον δὲ ἴσως ὁ τύμβος ἀνηγέρθη ἐπὶ μεγάλου τινὸς τάφου, ὅστις θὰ εὑρεθῇ πιθανὸν ἐν τῷ κέντρῳ, διότι δύσκολον εἶνε νὰ πιστευθῇ, ὅτι μόνον χάριν τοῦ ἑνὸς εὑρεθέντος ἀσυλήτου παρὰ τὸν ὁποῖον ἄλλους ζητήσας δὲν εὗρον, συνεσωρεύθη τόσον κολοσσιαῖον πλῆθος λίθων καὶ ἀνυψώθη τοιοῦτος τύμβος καὶ δὴ πρὸς τὸ ἀντίθετον ἀκριβῶς ἐκείνου μέρος, ἐνῷ αὐτοῦ τούτου ἡ εἴσοδος κεῖται ὀλίγον ὑπὸ τὴν σημερινὴν ἐπιφάνειαν τῶν ἀγρῶν παρὰ τὸ νότιον τοῦ τύμβου κράσπεδον καὶ μόλις ὑπὸ τὰ χώματα αὐτοῦ καλύπτεται.

Ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἂν δεχθῶμεν, ὅτι δηλονότι ὁ τύμβος ἀνηγέρθη μόνον χάριν τοῦ εὑρεθέντος νεκροῦ καὶ παρὰ τὸν τάφον αὐτοῦ, πάλιν βέβαιον εἶνε ὅτι ὁ τάφος οὗτος ἐκτίσθη μετὰ τὴν καταστροφὴν τοῦ συληθέντος τάφου καὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς αὐτοῦ εἰσόδου. Διότι κατὰ τὴν κτίσιν αὐτοῦ κατεστράφη ὁ ἕτερος τῶν τοίχων τῆς εἰσόδου, ἵνα πρὸς τὸ μέρος τοῦτο εἰσχωρήσῃ ὁ θάλαμος, καὶ ἐκ τοῦ μετώπου δὲ τοῦ ἄλλου τότε πιθανῶς ἀφῃρέθησαν οἱ εἰργασμένοι λίθοι πρὸς οἰκοδομὴν τῶν τοίχων τοῦ τάφου.

Ὅτι ἡ εἴσοδος εἶνε προγενεστέρα τοῦ τύμβου, ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὅτι οἱ τοῖχοι αὐτῆς ἔχουσιν ἑκατέρωθεν ὄψιν· ὥστε ἀνυψοῦντο ἐλεύθεροι ὑπὲρ τὸ τότε φυσικὸν ἔδαφος, κατόπιν δὲ κατεχώσθησαν ὑπὸ τὰ χώματα τοῦ τύμβου.

Τοιουτοτρόπως ἐξηγῶ καὶ τὴν εὕρεσιν τῶν κτερισμάτων ἐκείνων, εἰς τὴν θέσιν τῶν ὁποίων δὲν εὑρέθη τάφος. Ὅτε ἐσυλήθησαν ὑπὸ ἐχθρῶν ἐπιδραμόντων οἱ τάφοι τοῦ παρὰ τὴν ὁδὸν νεκροταφείου, παρέπεσαν πιθανῶς ἐκεῖνα εἰς τὰ χώματα μὲ τὰ ὁποῖα ἀνηγέρθη ὁ τύμβος κατόπιν, εἰς αὐτὰ διὰ τοῦτο καὶ συγκεχωσμένα εὑρέθησαν.

Ὀλίγα μέτρα μακρὰν τοῦ μεγάλου τούτου τύμβου ὑπάρχει καὶ ἄλλος πολὺ μικρότερος. Σήμερον εἶνε χαμηλότερος ἢ πρὸ εἰκοσαετίας περίπου, ὁπότε ἀνεσκάφη ὁλόκληρος ἡ κορυφὴ αὐτοῦ

πρὸς χρησιμοποίησιν τῶν ἐν αὐτῇ μικρῶν λίθων εἰς χαλικόστρωσιν τῆς παρακειμένης ἁμαξιτῆς ὁδοῦ. Ἐν τῷ κέντρῳ αὐτοῦ εἰς βάθος τεσσάρων περίπου μέτρων εὗρῆκα σεσυλημένον τάφον. Εἶνε θάλαμος καὶ οὗτος, ἀλλὰ ἀντὶ ὑπὸ τοίχων, περιβάλλεται ὑπὸ μεγάλων πλακῶν. Ὀρθὴ πλὰξ ἀπετέλει τὴν εἴσοδον ἀπὸ βορρᾶ. Συντετριμμένας εὗρον καὶ τὰς καλυπτούσας τὸν τάφον παχείας πλάκας Ἐπειδὴ ὁμοίως εἰς τὰ ἐπικαθήμενα χώματα, ὕψους νῦν τεσσάρων μέτρων, ἄλλοτε δὲ περισσοτέρων, εὑρέθησαν μόνον συντρίμματα ἀγγείων προρρωμαϊκῶν χρόνων, καὶ χαλκᾶ νομίσματα αἰτωλικά, δὲν δύναμαι νὰ ἀμφιβάλλω, ὅτι ἡ σύλησις ἔγινε κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς ἤδη χρόνους. Οὐδὲ εὑρίσκω ἄλλην ἐξήγησιν αὐτῆς ἢ τὴν ῥηθεῖσαν ἀνωτέρω σχετικῶς πρὸς τὸν σεσυλημένον τάφον τοῦ μεγάλου τύμβου. Ἂν ὑπάρχῃ τάφος τις παρὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ τύμβου, θ' ἀποδείξῃ ἀργότερα ἡ σκαφή.

Τύμβος τοῦ χωρίου Μουστιάνου. Τὸ χωρίον Μουστιάνου κεῖται παρὰ τὴν λίμνην τοῦ Ἀγγελοκάστρου (Λυσιμαχίαν) εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους Ζυγοῦ. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς λίμνης ἐκτείνεται πεδιὰς πλάτους τριῶν περίπου χιλιομέτρων. Ὑπεράνω τοῦ χωρίου σώζονται ἐρείπια ἀρχαίας ἀκροπόλεως, ἥτις ἔκειτο ἐν τῷ μέσῳ περιβόλου, τοῦ ὁποίου τὰ τείχη ἐξ ἑνὸς μὲν κατέρχονται βορείως πρὸς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους, ἐξ ἑτέρου δὲ φθάνουσι νοτίως μέχρι τῆς θαλάσσης τοῦ Αἰτωλικοῦ. Ἡ πόλις συνεκοινώνει τοιουτοτρόπως καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ πρὸς τὴν πεδιάδα τῶν λιμνῶν. Ἴσως ἦτο ἡ ἀρχαία Ὤλενος.

Εἰς τὸ μέσον σχεδὸν τῆς πεδιάδος ἐγείρεται κωνοειδὴς τύμβος. Τὸ νῦν ὕψος αὐτοῦ εἶνε πέντε μέτρα, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ ἔδαφος τῶν πέριξ ἀγρῶν ἀνυψώθη ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος κατὰ δύο μέτρα ἕνεκα τοῦ ἐπ' αὐτοῦ διασκορπιζομένου ῥεύματος, τὸ ἀρχικὸν ὕψος τοῦ τύμβου ἦτο ἑπτὰ μέτρων. Ἡ διάμετρος αὐτοῦ εἶνε εἴκοσι μέτρων. Τὸ χῶμα συνεσωρεύθη ἐκ τῶν πέριξ ἀγρῶν, ἀμμῶδες, ἄμικτον λίθων. Τὰ θραύσματα ἀγγείων εἶνε ἑλληνιστικῶν χρόνων.

Εἰς βάθος πέντε μέτρων περὶ τὸ κέντρον ἀπήντησα στρῶμα ἀνθράκων, ὀστᾶ κεκαυμένα καὶ σιδηρᾶ τινα τεμάχια, ἴσως αἰχμῶν ἀκοντίων ἢ δοράτων. Εἶνε πιθανὸν ὅτι ἐκάη ἐνταῦθα νε-

κρός. Εἰς τὸ βάθος δὲ τῶν ἑπτὰ μέτρων παρὰ τὸ κέντρον ἐν τῷ φυσικῷ πλέον ἐδάφει εὑρέθη τάφος συγκείμενος ἐκ τεσσάρων πλακῶν καὶ καλυπτόμενος ὑπὸ μικροτέρων πλακῶν. Ὁ σκελετὸς τοῦ νεκροῦ εὑρέθη σχεδὸν ὁλόκληρος, κάλλιστα δὲ διατηρημένον τὸ κρανίον. Τοὺς ὀδόντας σώζουσιν αἱ σιαγόνες πάντας. Ὁ ἀποθανὼν ἦτο ἀνὴρ ἡλικίας τεσσαράκοντα μέχρι τεσσαράκοντα πέντε ἐτῶν. Οἱ τραπεζῖται δὲν δεικνύουσιν οὐδεμίαν ἀπολύτως φθορὰν τῆς ἐπιφανείας, οἱ κοπτῆρες εἶνε κάπως ἀμβλύτεροι τὴν κόψιν. Ἰσχυρότατα εἶνε τὰ ὀστᾶ τῶν μηρῶν. Λεπτῆς κατασκευῆς ἡ κάτω σιαγών. Ὁ τύπος τοῦ κρανίου εἶνε μεταξὺ μακροκεφάλου καὶ βραχυκεφάλου.

Τὴν κεφαλὴν περιέβαλλε μικρὸς χρυσοῦς στέφανος· τὰ φύλλα αὐτοῦ σχήματος φύλλων δρυός. Παρὰ τὴν κεφαλὴν μικρὸς σωρὸς τέφρας μὲ λείψανα μικρῶν ὀστῶν κεκαυμένων, πτηνοῦ ὡς φαίνεται Παρ' αὐτὴν σῶον τὸ κέλυφος ᾠοῦ ὄρνιθος. Παρέκειντο ἀργυρᾶ τινα πινάκια, δύο τρία μικρὰ εὐτελῆ πήλινα δοχεῖα καὶ ἀμφορεὺς πηλινος. Αἰχμὴ δόρατος καὶ στλεγγίς. Πλῆθος χρυσῶν κλωστῶν ἐκ τοῦ χρυσοκεντήτου ἐνδύματος τοῦ νεκροῦ.

Ὁ τύμβος δὲν κεῖται ἐν νεκροταφείῳ. Τὸ τῆς ἀρχαίας πόλεως νεκροταφεῖον ἀπέχει πολὺ τῆς θέσεως ταύτης. Διὰ τοῦτο ὑποθέτω, ὅτι ὁ τύμβος ἀνηγέρθη ἐπὶ πεδίου μάχης. Καὶ ἡ αἰχμὴ τοῦ δόρατος ἴσως ἦτο ἡ θανατώσασα τὸν ἄνδρα καὶ εἰς τὸ σῶμα ἐμπεπηγμένη μείνασα. Δὲν ἐξηγῶ ἄλλως καὶ τὴν καῦσιν τοῦ ἄλλου νεκροῦ, περὶ ἧς εἶπα ἀνωτέρω. Σημειωτέον ὅτι ἡ πεδιὰς αὕτη κεῖται ἀκριβῶς ἐν τῇ χώρᾳ, διὰ τῆς ὁποίας πολλάκις θὰ διῆλθον ἐχθρικοὶ στρατοὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ἀδιαλείπτων πολέμων μεταξὺ Αἰτωλῶν, Μακεδόνων, Ἠπειρωτῶν, Ἀκαρνάνων περὶ τὰ τέλη τοῦ τετάρτου καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ τρίτου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνος. Ἐκ τῆς Ἀκαρνανίας διὰ τοῦ Ἀχελῴου καὶ παρὰ τὸ Ἀγγελόκαστρον (τὴν ἀρχαίαν Κωνώπην - Ἀρσινόην) ἡ ὁδὸς φέρει κατ' εὐθεῖαν ἐνταῦθα. Ταύτην ἐπορεύθη καὶ ὁ Φίλιππος Ε΄ τὸ 218 πρὸ Χριστοῦ κατὰ τὴν ἐναργεστάτην τοῦ Πολυβίου περιγραφὴν (V 6 ἑ). Ὀλίγον ἀπωτέρω τοῦ τύμβου τούτου κεῖται καὶ δεύτερος μικρότερος. Τρίτος δὲ μέγας ὑψοῦται νοτίως τῆς ἀρχαίας πόλεως παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης τοῦ Αἰτωλι-

κοῦ, ἐκεῖ περίπου ἔνθα ἀπολήγουσι τὰ τὴν κλιτὺν τοῦ βουνοῦ κατερχόμενα τείχη τοῦ περιβόλου τῆς ἀρχαίας πόλεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Δεκεμβρίου 1903.

Γ. ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΛΥΚΟΣΟΥΡΑΣ

Αἱ ἐν Λυκοσούρᾳ ἐργασίαι διήρκεσαν ἀπὸ τῶν μέσων Σεπτεμβρίου μέχρι τοῦ τέλους περίπου τοῦ Ὀκτωβρίου.

Ἐκαθαρίσθη ἐν πρώτοις ἡ πρὸς Ν τοῦ ναοῦ τῆς Δεσποίνης κλιμακωτὴ ἀντηρὶς καὶ ἡ ΝΔ γωνία αὐτοῦ τοῦ Ναοῦ ἀπὸ τοῦ ἐξολισθήσαντος ἐκ τῶν παρακειμένων ὑψωμάτων χώματος, ὅπερ εἶχεν ἐπικαλύψει ταῦτα καθ' ὁλοκληρίαν ἐκ νέου.

Εἰς Λυκοσούραν εἶχον μεταβῆ κυρίως διὰ τὴν ἀνασκαφὴν τοῦ Μεγάρου, ὅπερ εἶχεν ἤδη ἀνευρεθῆ κατὰ τὰς προηγηθείσας ἐν Λυκοσούρᾳ ἀνασκαφάς, ἀλλὰ δὲν εἶχεν ἀποκαλυφθῆ.

Ὡς γνωστόν, τὸ Μέγαρον κεῖται ὑψηλότερον τοῦ ναοῦ τῆς Δεσποίνης δεξιὰ τῷ ἐξερχομένῳ ἐκ τούτου καὶ ἐχρησίμευε κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Παυσανίου εἰς τέλεσιν θυσιῶν. Διὰ τῆς ἀνασκαφῆς ἡμῶν ἐδείχθη, ὅτι τοῦτο ἦτο βωμὸς πολυτελῶς ἐκτισμένος, συνέκειτο δὲ ἐκ δύο μερῶν, τοῦ κυρίως βωμοῦ μετὰ μικρᾶς στοᾶς ἐκ Δωρικῶν ἡμικιονίων κατὰ τὸ βάθος αὐτοῦ, καὶ ἐξ ἑνὸς τετραγώνου δωματίου ὄπισθεν τοῦ βωμοῦ.

Τὸ Μέγαρον εἶνε κατεστραμμένον, ἀλλὰ τὰ διάφορα αὐτοῦ μέλη κεῖνται κατὰ χώραν, εἶνε δ' ὡς ἐκ τούτου δυνατὸν νὰ γνωσθῇ τὸ σχῆμα καὶ τὰ καθ' ἕκαστα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς αὐτοῦ διασκευῆς ἀκριβῶς.

Ἀνασκαφὴ ἐγένετο ἐν Λυκοσούρᾳ καὶ πρὸς Ἀν. καὶ Νότον τοῦ Ναοῦ τῆς Δεσποίνης πρὸς ἐξερεύνησιν τοῦ μήπω ἀποκαλυφθέντος μέρους τοῦ τεμένους.

Εὑρήματα ἐν Λυκοσούρᾳ εἴχομεν ἐλάχιστα· εὑρέθησαν μόνον ὀλίγα εἰδώλια κριόμορφα πήλινα καί τινα πήλινα ἐπίσης πλακίδια μετ' ἀναγλύπτου κηρυκείου, εὑρεθέντα ἐν τῷ Μεγάρῳ.

Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΛΥΚΑΙΟΥ

Σκοπὸς τῆς ἐν τῷ Λυκαίῳ ὄρει ἐφετεινῆς ἀνασκαφῆς ἦτο ἡ διὰ δοκιμαστικῶν σκαφῶν ἐξακρίβωσις τῆς τε θέσεως τῶν διαφόρων ὑπὸ τοῦ Παυσανίου μνημονευομένων ἐκεῖ κτιρίων ὡς καὶ τοῦ σημείου τῆς διατηρήσεως αὐτῶν. Μεταβὰς ἐπὶ τοῦ Λυκαίου κατὰ τὰ τέλη Ἰουλίου εἰργάσθην διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν μέχρι τέλους Αὐγούστου.

Κατ' ἀρχὰς ἐξήτασα τὸν ἐπὶ τῆς ὑψίστης κορυφῆς τοῦ Λυκαίου κείμενον βωμὸν τοῦ Λυκαίου Διός, ὅστις, ὡς γνωστόν, ἀποτελεῖται ἐκ τεχνητοῦ ἐκ γῆς ὑψώματος. Ἐν τούτῳ ἔσκαψα διαγωνίους τάφρους, παρετήρησα δ' ὅτι τὸ ὕψωμα ἀπετελέσθη ἐξ ὑπολειμμάτων μεγάλων θυσιῶν, ἤτοι ἐκ πολλῶν μικρῶν τεμαχίων κεκαυμένων ὀστῶν μεμιγμένων μετὰ σποδοῦ καὶ χώματος. Ὅπως συγκρατῆται τὸ ὕψωμα τοῦτο καὶ μὴ παρασύρηται ὑπὸ τοῦ ἀνέμου καὶ τῶν βροχῶν, εἶχον προστεθῆ πολλοὶ λίθοι, ἐκαλύφθη δὲ καὶ ἡ ἐπιφάνεια αὐτοῦ διὰ στρώματος ἐκ μεγάλων πλακῶν. Τεχνητὸς δὲν εἶνε ὅλος ὁ κῶνος, ὅστις ἐξαίρεται ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Λυκαίου καὶ διακρίνεται μακρόθεν, ἀλλὰ μόνον τὰ δύο περίπου ὑψηλότερα μέτρα τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ.

Ἐν τῷ βωμῷ εὑρέθησαν μόνον τεμάχια ἀγγείων ἔχοντα μέλαν γάνωμα τοῦ δ´ αἰῶνος πιθανῶς, δύο σιδηραῖ μάχαιραι καὶ μικροὶ χαλκοῖ τριποδίσκοι ἐκ λεπτοῦ ἐλάσματος, ὅμοιοι πρὸς τοὺς εὑρεθέντας καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ.

Παρὰ τὴν βάσιν τοῦ βωμοῦ πρὸς ΝΑ ἀνέσκαψα ὀλίγον ἐν τῷ τεμένει τοῦ Λυκαίου Διός πλησίον τῆς θέσεως, ἔνθα σῴζονται αἱ βάσεις τῶν δύο κιόνων, οἵτινες ἔφερον τοὺς χρυσοῦς ἀετούς, εἶχον δὲ τὸ εὐτύχημα νὰ ἀνεύρω δύο καλὰ χαλκᾶ ἀγαλμάτια τοῦ ε´ αἰῶνος, καὶ ἄλλα τινα μικρὰ χαλκᾶ ἀντικείμενα. Ἡ ἐπίχωσις τοῦ τεμένους δὲν εἶνε μεγάλη, ἀλλ' ἐν τῷ ἀποκέντρῳ καὶ ὀλίγον συχναζομένῳ τούτῳ τόπῳ εἶνε πολὺ πιθανόν, ὅτι δὲν μετεκινήθησαν τὰ ἐκεῖ ὑπάρχοντα ἀντικείμενα καὶ ἐν προσεχεῖ ἀνα-

σκαφῇ πιστεύω, ὅτι καὶ ἄλλαι ὅμοιαι χαλκαῖ ἀρχαιότητες θὰ ἀνακαλυφθῶσιν.

Πρὸς ΒΑ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς 10 λεπτὰ χαμηλότερον τούτου ἀνέσκαψα ἐν τῇ θέσει Κουρίτες τοῦ ἱερέως Παπανικολάου μίαν ἀρχαίαν δεξαμενὴν ἐπιμελῶς κατεσκευασμένην, ἀλλὰ κατεστραμμένην, ἥτις δεικνύει ἴσως τὴν θέσιν, ἐν ᾗ ἔκειτο ἡ ἀρχαία πηγὴ Ἁγνώ.

Ὁ ἀρχαῖος ἱππόδρομος τοῦ Λυκαίου κεῖται ἔν τινι μικρᾷ κοιλάδι (σήμερον Κάτω Κάμπος) κειμένῃ χαμηλότερον τοῦ βωμοῦ τοῦ Διός ἡμίσειαν ὥραν περίπου πρὸς Ἀν. τούτου. Ἐν τῷ ἱπποδρόμῳ ὤρυξα τάφρους εἰς διάφορα σημεῖα, εἶδον δ' ὅτι διατηροῦνται παρ' ἐλπίδα καλῶς μέρη τινὰ τούτου ἰδίως κατὰ τὸ νότιον αὐτοῦ ἄκρον, ἐν ᾧ σημείῳ θὰ ἦτο ἡ ἄφεσις. Ὡς ἐφάνη ἐκ τῶν ὀλίγων ἀποκαλυφθέντων μερῶν, ὁ ἱππόδρομος δὲν ἦτο πολυτελές τι κτίριον, ἀλλ' ἡ ἀνασκαφὴ αὐτοῦ εἶνε ἀναγκαία καὶ διὰ τὴν σπανιότητα Ἑλληνικῶν ἱπποδρόμων καὶ διότι εἶνε πολὺ πιθανὸν νὰ εὑρεθῶσιν ἐν αὐτῷ ἐπιγραφαὶ καὶ ἀγάλματα νικητῶν.

Παρὰ τὸν ἱππόδρομον ἀνέσκαψα πρὸς Β, ὅπως ἀνεύρω τὸ ἱερὸν τοῦ Πανός, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσα νὰ ἀνακαλύψω τὴν θέσιν τούτου. Διάφορα οἰκοδομήματα ἀποκαλυφθέντα ἐν μέρει δὲν ἔχουσι σχῆμα ναοῦ. Ὑπάρχουσιν πολλαὶ ἐλπίδες, ὅτι ἐν προσεχεῖ ἀνασκαφῇ θὰ ἀνακαλυφθῇ καὶ ὁ ναὸς τοῦ Πανός.

Ἐντὸς ἑνὸς τῶν ἀποκαλυφθέντων κατὰ ταύτην τὴν θέσιν οἰκοδομημάτων εὑρέθησαν καὶ δύο μαρμάριναι στῆλαι ἔχουσαι ἀναγραφὰς Λυκαιονικῶν διαφόρων περιόδων. Οἱ ἀγῶνες χρονολογοῦνται διὰ τοῦ ἑκάστοτε ἱερέως τοῦ Πανὸς καὶ τοῦ Διός. Τῶν ἐπιγραφῶν τούτων οἱ χρόνοι ὁρίζονται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Λάγου τοῦ υἱοῦ τοῦ Πτολεμαίου, ὅστις ἀναφέρεται ὡς νικήσας ἔν τινι τῶν ἀγώνων.

Ἐπὶ τῆς Ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ Λυκαίου ἐν θέσει Ἅη-Γιάννης στὰ Μάρμαρα, κειμένῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἥτις φέρει ἐκ τοῦ Ἰσώματος τῶν Κάτω Καρυῶν εἰς Ἄνω Καρυάς, σώζονται ὀλίγα λείψανα τειχῶν καὶ ἄλλα ἀρχαίας πόλεως, τῆς Κρητέας.

Ἀκριβῶς ἐπὶ τῆς θέσεως, ἔνθα εὑρίσκεται σήμερον τὸ ἐκκλησίδιον τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου, φαίνεται ὅτι ἔκειτο μεγαλοπρεπὴς ἀρ-

χαῖος ναός, οὗτινος μόνον ὀλίγα μάρμαρα ὑπελείφθησαν. Τὰ πλεῖστα τῶν ἀρχιτεκτονικῶν αὐτοῦ μελῶν μετεφέρθησαν, κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν χωρικῶν, εἰς Κάτω Καρυάς καὶ τὰ λοιπὰ γειτονεύοντα χωρία καὶ ἐχρησιμοποιήθησαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἐκκλησιῶν.

Ὁ ἀρχαῖος ναὸς ἦτο ᾠκοδομημένος ἐπὶ τεχνητοῦ ἐπιπέδου στηριζομένου διὰ μακροῦ ἀτέχνου ἀναλήμματος ἐκτισμένου δι' ἀκατεργάστων λίθων καὶ ἐν μέρει μόνον διατηρουμένου.

Ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας ἠσχολήθην εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ἐπιπέδου τούτου πρὸς ἀνεύρεσιν τῶν λειψάνων τοῦ ἀρχαίου ναοῦ, εἰς μάτην ὅμως, διότι ὁ ναὸς φαίνεται, ὅτι εἶνε ἐκ θεμελίων κατεστραμένος, τὰ δ' ὁπωσδήποτε ἀξιόλογα αὐτοῦ μέλη ἔχουσιν ἀφαιρεθῇ.

Τὸ ἐπίπεδον εἶνε κατεσκευασμένον διὰ σωρεύσεως μεγάλων λίθων ἀκατεργάστων καὶ ὀλίγου μόνον χώματος, μόνον δὲ εἰς ὀλίγα ἑκατοστὰ τῆς ἀνωτάτης ἐπιφανείας ἡ ἐπίχωσις σύγκειται ἐκ χώματος καὶ ὀλίγων λίθων. Ἐντὸς τῆς ἐπιχώσεως τοῦ ἐπιπέδου εὕρισκον ὀλίγα τεμάχια γεωμετρικῶν ἀγγείων καὶ διάφορα ὅπλα καὶ ἄλλα ἀντικείμενα σιδηρᾶ. Εἴς τινα ἄκραν τοῦ ἐπιπέδου σῴζεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ μικρὸν δωμάτιον ἔχον κανονικοὺς πολυγωνικοὺς τοίχους, ἴσως δεξαμενή.

Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΝΑΞΟΥ

Καίτοι ἐλαχίστων ὄντων τῶν τέως γνωστῶν προϊστορικῶν λειψάνων τῆς νήσου Νάξου, ἡ ἐν μέσῳ τῆς μεγάλης ἑστίας τοῦ νησιωτικοῦ προμυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ θέσις τῆς μεγίστης τῶν Κυκλάδων, ἐν μέσῳ νήσων, ὧν καὶ αὐταὶ αἱ ἀσημόταται καὶ πενιχρόταται τότε ᾠκοῦντο καὶ ὁ φυσικὸς αὐτῆς πλοῦτος, ἐπιτρέπων οὐ μόνον βίου εὐμάρειαν, ἀλλὰ καὶ εὐχερῆ προσπόρισιν τῶν ἐλλειπόντων δι' ἀνταλλαγῆς, ἐπέβαλλον ἡμῖν τὴν βεβαιότητα ὅτι ὁ ἀρχαιότατος ἐκεῖνος πολιτισμὸς θὰ ἤκμαζε ἐν Νάξῳ, τούτου δ'

ὅτι σπουδαῖα μνημεῖα καὶ λείψανα θὰ ἀπεκάλυπτον ἐπιτόπιαι ἔρευναι καὶ σκαφαί.

Τοῦ Σ. Συμβουλίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας εὐαρεστηθέντος νὰ ἀποδεχθῇ πρότασιν ἡμῶν περὶ προϊστορικῶν ἐν ταῖς νήσοις καὶ ἰδίᾳ ἐν Νάξῳ ἐξερευνήσεων, μετέβημεν αὐτόσε κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Ἰουλίου, ἐσυνεχίσαμεν δὲ τὰς ἐρεύνας ἡμῶν καθ' ἅπαντα τὸν Αὔγουστον καὶ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου.

Μετὰ βραχεῖαν τῆς νήσου ἐπισκόπησιν ἐνετοπίσαμεν τὰς ἐργασίας ἡμῶν κατὰ τὰς νοτιωτάτας τῆς νήσου ἐσχατιάς, καθ' ἃς πολλαὶ μέν εἰσι τάφων συστάδες, πολλὴ δὲ πρὸς τὸ τυμβωρυχεῖν ἔφεσις τελείαν ἔτεινε νὰ ἐπενέγκῃ αὐτόθι καταστροφήν.

Συστάδες τάφων. Τὸ μέγιστον τῶν αὐτόθι νεκροταφείων κεῖται μεταξὺ τοῦ νοτιωτάτου τῆς νήσου ἀκρωτηρίου Στιβοῦ καὶ τοῦ ἀνατολικώτερον κειμένου ὅρμου Καλλαντοῦ, ἐπὶ κλιτύος παρακτίας, καλλιεργουμένης κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀγροῦ, φερούσης δὲ τὸ ὄνομα «Καρβουνόλακκοι», διὰ τὸ παρεμφερὲς τῶν τάφων πρὸς λάκκους οὓς οἱ Νάξιοι ὀρύσσουσι πρὸς κατασκευὴν ἀνθράκων ἐν αὐτοῖς. Αὐτόθι πλέον τῶν 60 τάφων εὕρομεν σεσυλημένους, ὧν αἱ πλάκες αἱ μὲν ἐπὶ τόπου, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν πέριξ τοῦ ἀγροῦ τοίχων ἀπέκειντο, 22 δὲ ἀσυλήτους ἀνεσκάψαμεν τάφους περισωθέντας ἐπὶ τοῦ πετρώδους ἀκαλλιεργήτου ἐδάφους τοῦ αὐτόθι ἀγροῦ. — Ἀνατολικώτερον μεταξὺ τοῦ νεκροταφείου τῶν Καρβουνολάκκων καὶ τοῦ ὅρμου Καλλαντοῦ ἐν θέσει Κέλη μικρὰν συστάδα εὕρομεν ἐκ δέκα ἀσυλήτων τάφων ἐπὶ κλιτύος, σπειρομένης ἐπίσης κατὰ τὸ πλεῖστον ὡς ἀγροῦ, ἀπεχούσης δὲ τῆς θαλάσσης λεπτά τινα τῆς ὥρας. — Ἐκ τῆς κοιλάδος τοῦ Καλλαντοῦ εἰς τὸν μικρὸν ἀνατολικώτερον ταύτης ὁρμίσκον τοῦ Σπεδοῦ ἐτράπημεν. Αὐτόθι μικρὰ προϊστορικὴ ἀκρόπολις ἐπὶ λόφου ἐρυμνοῦ ὑπέρκειται τῆς θαλάσσης, οὗ τὴν φυσικὴν ὀχυρότητα συνεπλήρουν τειχία ἐκ πλακοειδῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λίθων. Ἐγγὺς ταύτης οὐ μακρὰν τοῦ μυχοῦ τοῦ ὁρμίσκου ἐπὶ χθαμαλῆς κλιτύος συστάδα εὕρομεν τάφων ἐν μέρει σεσυλημένων, ἧς ἐννέα ἀσυλήτους ἀνεσκάψαμεν.

Αὐτόθεν ὁρμηθέντες βορειότερον εἰς τὴν περὶ τὸν ἀρχαῖον πύργον τοῦ Χειμάρρου περιοχήν, μικρὰν συστάδα τάφων ἀνεσκάψαμεν

κατὰ τὴν θέσιν Ἀϊλᾶ, ἐπὶ χθαμαλῆς κλιτύος ἐντὸς ῥευματιᾶς, διὰ μικροῦ ἀναλήμματος ἀπὸ τοῦ ἐγγὺς χειμάρρου προασπιζομένην.

Κατασκευὴ τάφων. Οἱ τάφοι τῶν συστάδων τούτων, μικρὸν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπὸ τὸ ἔδαφος κείμενοι, εἰσὶ κατεσκευασμένοι διὰ πλακῶν σχιστολίθου ἢ τιτανολίθου ἀλαξεύτων, σπανιώτερον δὲ δι' ἄλλων ἐγχωρίων λίθων. Καλύπτονται δὲ διὰ μεγάλων ἀκατεργάστων πλακῶν, συνήθως ἀφηρημένων. Δύο ὄρθιαι πλάκες ἀποτελοῦσι τὰς δύο πλαγίας τοῦ τάφου πλευράς. Αὗται μὴ οὖσαι παράλληλοι, ἀλλὰ συγκλίνουσαι ἀλλήλαις, περιλαμβάνουσι μεταξὺ τῶν ἀποκλινόντων αὐτῶν περάτων μεγάλην ὀρθίαν πλάκα, ἀποτελοῦσαν τὴν ὀπισθίαν τοῦ τάφου πλευράν, ἐνῷ ἡ προσθία πλευρὰ ἐλάσσων τῆς ὀπισθίας εἶναι σχεδὸν πάντοτε (ὁσάκις σώζεται) ἐκτισμένη διὰ μικρῶν πλακοειδῶν λίθων. Ἡ τοιαύτη τῶν τάφων κατασκευὴ προφανῆ ἔχει τὸν λόγον. Οὕτως αἱ τῶν πλαγίων πλευρῶν πλάκες προσεγγίζουσαι πρὸς τὰ πρόσω ἀλλήλαις συγκρατοῦσι τὴν τῆς ὀπισθίας πλευρᾶς πλάκα καὶ κωλύουσι τὴν πτῶσιν αὐτῆς εἰς τὸ κοῖλον τοῦ τάφου· αὗται δὲ αἱ πλάγιαι συγκρατοῦνται ἐν τῇ θέσει αὐτῶν πρὸς μὲν τὰ ὀπίσω ὑπ' ἐκείνης, πρὸς δὲ τὰ πρόσω διὰ τοῦ κτιστοῦ τειχίου. Σπανιώτατα δὲ ἡ ὀπισθία πλευρά, ἧς ἡ πλὰξ μεθ' ὅλην τὴν τοιαύτην φροντίδα κλίνει πολλάκις πρὸς τὰ ἐντὸς μᾶλλον ἢ ἧττον, πιεζομένη ὑπὸ τῆς ἔξωθεν γῆς, εἶναι κτιστὴ ὅλως ἢ ἐν μέρει· σπανιώτατα δ' ἐπίσης τὴν προσθίαν πλευρὰν ἀντὶ κτιστοῦ τειχίου ἀποτελεῖ πλὰξ ἁπτομένη τῶν προσθίων περάτων τῶν δύο πλαγίων πλακῶν.

Τὸ ἔδαφος τῶν τάφων ὁτὲ μὲν ἀποτελεῖται ἁπλῶς ἐκ τῆς γῆς, ὁτὲ δὲ εἶναι ἐστρωμένον διὰ μικρῶν λιθαρίων· οὐ σπανίως δὲ ἐν Καρβουνολάκκοις καὶ Ἀϊλᾶ καλύπτεται ὅλως ἢ ἐν μέρει διὰ πλακὸς τιτανολίθου ἢ σχιστολίθου, κατεχούσης συνήθως τὸ ὀπίσθιον ἥμισυ τοῦ τάφου.

Ἐκ τῶν πλευρῶν τῶν τάφων τῶν μὲν πλαγίων τὸ μῆκος συνήθως κυμαίνεται μεταξὺ 0,60 καὶ 1,10 (τῆς δὲ συστάδος Κέλη καὶ ἔλασσον ἔτι), τῆς δὲ ἀπέναντι τοῦ τειχίου μεταξὺ 0,85 καὶ 1,20· τὸ δὲ βάθος συνήθως ποικίλλει μεταξὺ 0,30 καὶ 0,60 τοῦ μέτρου.

Τὰ ἐν τοῖς τάφοις. Ἐπὶ τοῦ ὀπισθίου εὐρυτέρου μέρους τοῦ τάφου εἶναι σχεδὸν πάντοτε κατακεκλιμένος ὁ νεκρός, ἀναπαυόμενος ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ πλευροῦ, προσβλέπων συνήθως πρὸς τὸν ἀνοικτὸν ὁρίζοντα, ἔχων δὲ σχεδὸν πάντοτε κεκαμμένους τοὺς μηροὺς πρὸς τὴν λεκάνην, καὶ τὰς κνήμας πρὸς τοὺς μηρούς.

Ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ σπανίως εἰσὶ τεθαμμένοι πλείονες τοῦ ἑνὸς νεκροί· τότε δέ, τοῦ κρανίου ἀφειμένου ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ θέσει, τὰ λοιπὰ ὀστᾶ παρίστανται ἐκτετοπισμένα ἢ ἐξηγμένα, τὸν δὲ καταλειπόμενον χῶρον κατέχει ὁ νέος νεκρὸς μετὰ τῶν κτερισμάτων αὐτοῦ.

Ὁσάκις ἓν ἢ δύο ἀγγεῖά εἰσι τὰ μόνα κτερίσματα, ταῦτα κεῖνται σχεδὸν πάντοτε πρὸ τοῦ προσώπου τοῦ νεκροῦ· ὁσάκις πλείονα, ἀτάκτως ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τοποθετοῦνται περὶ αὐτόν, συχνάκις τιθεμένων τῶν ἐλασσόνων ἐντὸς τῶν μειζόνων.

Τὰ κτερίσματα ποικίλλουσί πως κατὰ τὰς διαφόρους τῶν τάφων συστάδας· τοῦτο δὲ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ὅλως τυχαῖον.

Ἐν τῷ νεκροταφείῳ Καρβουνολάκκων τὰ κτερίσματα εἰσὶν ἐξ ὕλης ποικίλης. Ἐκ τῶν μαρμαρίνων ἀπαντῶμεν τὰς πλείστας κατηγορίας τῶν κτερισμάτων τῶν νήσων (2 μαρμάρινα ἀγγεῖα μετὰ σώματος σικυοειδοῦς καὶ ποδός, μικραὶ μαρμάριναι λοπαδοειδεῖς φιάλαι, πυξὶς μαρμαρίνη σφαιρικὴ εἰς τεμάχια, τρία εἰδώλια γυναικεῖα, ὧν δύο τοῦ τελείου νησιωτικοῦ τύπου καὶ ἕτερον ἄχειρ, ἄπουν, ὀξύληκτον πρὸς τὰ κάτω)· ἐκ δὲ τῶν πηλίνων (δίσκος κυλινδρικὸς χθαμαλός, χαρακτοκόσμητος, 5 μικραὶ πυξίδες καὶ μικρὰ σφαιρικὰ ἀγγεῖα) ἄξιος λόγου ὁ κυλινδρικὸς δίσκος, παρεμφερὴς σχεδὸν ὅλως τῷ τε σχήματι καὶ τῷ ἐκ σπειροειδῶν γραμμῶν κόσμῳ πρὸς τὸν γνωστὸν ἐκ Σικίνου (1), φέρων δὲ ἐν τῷ μέσῳ χαρακτὸν ἑξάκτινα ἀστέρα. Τὰ πήλινα οὐδὲν ἴχνος τροχοῦ παρουσιάζουσιν, οὐδαμῶς δὲ κοσμήματα γραπτά. Ἐργαλεῖα εὑρέθησαν λίθινα μὲν λεπίδες τινὲς ὀψιανοῦ, τρία ἕτερα πλατύτερα καὶ εἷς κορμίσκος (nucleus) ἐπίσης ἐξ ὀψιανοῦ· ἐκ μετάλλου δὲ ἓν μέγα χαλκοῦν ἐγχειρίδιον, παρεμφερὲς πρὸς τὰ

(1) Furtwängler u. Löschke: Myk. Vasen, S. 32.

τῆς Ἀμοργοῦ, τὸ μόνον δὲ ἄχρι τοῦδε ἐν ταῖς νήσοις ἐκτὸς τῆς Ἀμοργοῦ εὑρεθὲν τῶν χρόνων τούτων. Καὶ ἐνταῦθα ὡς καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τάφων συστάδας οὐδὲν ἴχνος σιδήρου παρετηρήθη.

Ἐν τῇ θέσει Κέλη πάντα τὰ ἀγγεῖα τῶν τάφων εἶναι πήλινα (ἰδίᾳ μικραὶ πυξίδες), ἄνευ ἴχνους χρήσεως τροχοῦ, ἄνευ ἴχνους κοσμήματος γραπτοῦ, μετ' ἐρυθροῦ τὰ πολλὰ ἐπιχρίσματος.

Πλουσιώτερα καὶ ποικιλώτερα εὑρήματα παρέσχεν ἡ ἐν Σπεδῷ σκαφή. Ἐκ τῶν μαρμαρίνων κτερισμάτων (δέκα γυναικεῖα εἰδώλια τοῦ τελείου νησιωτικοῦ τύπου, δύο μεγάλα πινάκια ἀβαθῆ καὶ δύο ἕτερα λοπαδοειδῆ βαθέα, μικρὸν σικυοειδὲς ἀγγεῖον τετράωτον, μικρὸς λεπτότοιχος λύχνος ἁπλοῦς, μικρὸν ἀγγεῖον σκυφοειδές, μικρὸν ἐπίμηκες αὐλακωτὸν μαρμάριον (palette), ὁμοίωμα ἀγγείου τριγωνικοῦ τριώτου ἄνευ ἐσωτερικῆς κοιλότητος μετὰ βάσεως, χρησιμεῦον πιθανῶς ὡς βάσις εἰς τὸν κατωτέρω τριπλοῦν πήλινον λύχνον) ἄξια μάλιστα σημειώσεως τὰ πολυάριθμα σχετικῶς γυναικεῖα εἰδώλια. Ταῦτα εἰς τὸν αὐτὸν τύπον ἀνήκοντα ἔχουσι τὸ ἀριστερὸν ἀντιβράχιον παραλλήλως ὑπὲρ τὸ δεξιόν, τοὺς μηροὺς καὶ τὰς κνήμας μικρὸν κεκαμμένας, τοὺς ἄκρους πόδας κρεμαμένους πρὸς τὰ πρόσω καὶ μὴ ἐπιτρέποντας ὀρθοστασίαν. Ἐκ τούτων τὰ μὲν ἐπιδιώκουσί πως ἀπομίμησιν τῶν φυσικῶν καμπυλοτήτων τοῦ σώματος, ἐν τοῖς δὲ σκαιὰ τάσις ἐπικρατεῖ πρὸς γεωμετρικὰς ἁπλᾶς γραμμὰς καὶ σχήματα. Ἐκ τῶν πηλίνων κτερισμάτων ἄξια ἰδίᾳ σημειώσεως δύο μεγάλα εὐρύστομα, ὑποσφαιροειδῆ ἀγγεῖα μετὰ βάσεως κωδωνοειδοῦς καὶ χαρακτῶν κοσμημάτων (εἰς τεμάχια), λύχνος τριπλοῦς (ἐν μέρει τεθραυσμένος καὶ ἐλλιπὴς) μετὰ ὑψηλῆς βάσεως ἐχούσης σχῆμα τρίποδος, (ὅστις πιθανῶς ὑψοῦτο ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω σημειωθείσης τριγωνικῆς μαρμαρίνης βάσεως ἀνακαλυφθείσης ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ), τεμάχια πρόχου πιθανῶς ἐλαίου, μετὰ προχοῆς αὐλοειδοῦς, μετὰ γραπτῶν δρυφρακτοειδῶν κυρίως κοσμημάτων· ἔτι ἄλλα τινὰ ἀγγεῖα (ἀγγεῖον σκυφοειδὲς εὐρύστομον μετὰ βάσεως καὶ αὐλοειδοῦς προχοῆς, ἕτερον ἐπίσης σκυφοειδὲς ἄνευ βάσεως, λίαν εὐρύστομον, μετὰ αὐλακοειδοῦς προχοῆς, μετὰ γραπτῶν κοσμημάτων· ἔτι θραύσματα ἄλλων τινῶν ἀγγείων). Οὐδὲν ἴχνος μετάλλου εὑρέθη ἐνταῦθα· ἐργαλεῖα δὲ μόνον ἐξ ὀψιανοῦ 10 λεπίδες κατὰ τὸ πλεῖ-

στον τεθραυσμέναι, πᾶσαι ἐν τῷ αὐτῷ τάφῳ σὺν κορμίσκῳ ὀψιανοῦ (nucleus).

Ἡ ἐν Ἀϊλᾶ τέλος σκαφή, πλὴν τινων ἄλλων κτερισμάτων (1 φιάλιον λοπαδοειδές, 2 πυξίδες πήλιναι, ἄκοσμοι καὶ ἑτέρα μετὰ χαραγμάτων ἐκ γραμμῶν κεκλασμένων), παρέσχεν ἐν δυσὶ τάφοις ἀξιόλογα εὑρήματα. Τούτων ὁ μὲν ἐνέκλειε πρίονα χαλκοῦν, τὸν ἀρχαιότατον πιθανῶς τῶν ἄχρι τοῦδε ἐν ἑλληνικῇ χώρᾳ ἀνακαλυφθέντων, μετὰ μικρᾶς μάζης μολύβδου καὶ τριῶν ἄλλων μικροτέρων χαλκῶν ἐργαλείων ὧν ἓν καινοφανὲς ἐν ταῖς νήσοις: μηνοειδὲς μετὰ μείζονος ἐξωτερικοῦ χείλους ὀξέος, μετὰ ἐλάσσονος ἐσωτερικοῦ ἀμβλέος). Ὁ δ' ἕτερος 11 πήλινα ἀγγεῖα τὰ μὲν 8 κωδωνοειδῆ μόνωτα, τὰ δὲ τρία κυαθοειδῆ μετ' ἀναμφισβητήτων ἐντὸς καὶ ἐκτὸς σημείων ὅτι κατεσκευάσθησαν διὰ τροχοῦ· ἀναμιμνήσκοντα δὲ ἁπλούστατά τινα καμαραϊκὰ ἀγγεῖα.

Ἐκ τῶν σκαφῶν τούτων ἐπιχέεται φῶς ἐφ' ἱκανῶν σημείων τοῦ προμυκηναϊκοῦ πολιτισμοῦ. Ἥ τε κατασκευὴ τῶν τάφων διευκρινίζεται, καὶ τὸ μακρὸν τῆς περιόδου καθ' ἣν αὕτη ἐπεκράτει μετα κτερισμάτων ἀνηκόντων εἰς χρόνους ἐν μερει διαφόρους, εἰλημμένων δὲ κατὰ τὸ πλεῖστον τοὐλάχιστον ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου· πιστοῦται δὲ πλὴν ἄλλων ἡ τέως ὑποθετικὴ συνύπαρξις γραπτῶν κοσμημάτων μετὰ τῶν νησιωτικῶν μαρμαρίνων εἰδωλίων.

Περὶ δὲ γενικωτέρων πορισμάτων, ὡς καὶ περὶ ἐξαγομένων εἰς ἃ ἄγουσιν οἱ ἀνακαλυφθέντες σκελετοὶ καὶ ἰδίᾳ τὰ κρανία, κατατετεμαχισμένα τὸ πλεῖστον δυστυχῶς, μακρᾶς δὲ ἐργασίας δεόμενα, ἐπιβάλλεται ἡμῖν νὰ προσδοκῶμεν τὸ πέρας τῶν ἀνασκαφῶν, ὅτε διακριθήσεται τί εἴς τινας οἰκισμοὺς προσιδιάζει καὶ τί γενικωτέραν κέκτηται σημασίαν.

ΚΛΩΝ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
Διευθυντὴς τοῦ Ἀνθρωπολ. Μουσείου.

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΝ ΟΛΥΜΠΙᾼ

Ἓξ μῆνας διήρκεσαν αἱ ἐργασίαι πρὸς διευθέτησιν τοῦ Μουσείου Ὀλυμπίας.

Κατ᾽ αὐτὰς συνεκολλήθησαν καὶ ἱδρύθησαν ἐπὶ βάθρων ἐπὶ τούτῳ κατασκευασθέντων πάντα τὰ ἐν τῷ Μουσείῳ ἀτάκτως πρὶν κατακείμενα ἀγάλματα καὶ λοιπὰ γλυπτά, ὡς καὶ τὰ λίθινα ἀρχιτεκτονικὰ ἀντικείμενα.

Ἐξετέθησαν ἐπὶ γυψίνων ὁριζοντίων θηκῶν ἐπίτηδες ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ Μουσείου κατασκευασθεισῶν, πάντα τὰ μικρότερα γλυπτὰ ἀντικείμενα, τά τε λίθινα καὶ τὰ πήλινα, ὁμοίως δὲ ἐν ἑνὶ δωματίῳ καὶ τὰ ἀρχιτεκτονικὰ πήλινα ἀντικείμενα, οὕτως ὥστε εἶνε δυνατὴ καὶ εὔκολος ἡ ἐπισκόπησις καὶ μελέτη τούτων. Δυστυχῶς ἡ ἔκθεσις τῶν τελευταίων τούτων εἶνε κατὰ τοῦτο ἐλλιπής, καθότι δὲν συνεκολλήθησαν τὰ διάφορα προσαρμόζοντα τεμάχια, καὶ δὲν συνεπληρώθησαν ἐλλιπῆ τινα μέρη, ὅπερ θὰ παρεῖχε τὴν θέαν τῶν ἀντικειμένων εὐαρεστοτέραν.

Ἐξετέθησαν πρὸς τούτοις ἐντὸς τριῶν θηκῶν καταλλήλως καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν Ὀλυμπίᾳ χαλκῶν ἀντικειμένων.

Ἐντὸς τῆς αὐλῆς τοῦ Μουσείου παρεσκευάσθη μακρὸς ὑπόστεγος χῶρος μετὰ ὁριζοντίων θηκῶν ἐπὶ τοῦ τοίχου αὐτοῦ πρὸς τοποθέτησιν τῶν ἐπιγραφῶν, ἀλλ᾽ ἡ ἐργασία αὕτη δὲν συνετελέσθη ἐλλείψει χρόνου κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος.

Ἐχρωματίσθησαν ἐπίσης δι᾽ἐρυθροῦ χρώματος καὶ αἱ αἴθουσαι τοῦ Μουσείου τῆς Ὀλυμπίας πλὴν τῆς μεγάλης αἰθούσης τῶν ἀετωμάτων καὶ τῆς αἰθούσης τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ ἐγένετο μικρὰ ἐργασία πρὸς ἐπισκευὴν τῆς στέγης τοῦ Μουσείου.

Παρὰ τὸ Μουσεῖον ᾠκοδομήθη καὶ μικρὰ οἰκία ἐκ τριῶν δωματίων καὶ μαγειρείου πρὸς κατοικίαν τῶν ὑπηρετούντων ἐν τῷ Μουσείῳ.

Ἐν Ὀλυμπίᾳ εἰργάσθη καὶ ὁ γλύπτης Λάζ. Σῶχος εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐλλειπόντων μελῶν τῶν ἀγαλμάτων τῶν ἀετωμάτων τοῦ Ναοῦ τοῦ Διός.

Κ. ΚΟΥΡΟΥΝΙΩΤΗΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

Τὸ Θέατρον

(Πίναξ Α')

Περὶ τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφῶν κατὰ τὸ ἔτος 1903 ἀνεκοινώθησαν βραχέα τινὰ ἐν σελ. 20-21. Τῶν παρασκευαζομένων δὲ νέων σχεδίων τῶν οἰκοδομημάτων τοῦ Ἱεροῦ δημοσιεύεται ἐνταῦθα τὸ σχέδιον τοῦ θεάτρου, ὑπὸ Ν. Ἰωαννίτου, ἐμοῦ ἐποπτεύοντος, συνταχθὲν (πίν. Α'). Εἶνε δὲ τοῦτο ἔν τισιν ἀκριβέστερον τοῦ ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1883 (πίν. Α') δημοσιευθέντος, καί, κατ' ἀκολουθίαν, τὸ ὁριστικὸν σχέδιον τοῦ θεάτρου, ὡς δύναταί τις νὰ κρίνῃ παραβάλλων αὐτὸ πρὸς ἐκεῖνο. Πρὸς ἑρμηνείαν τῶν ἐν τῷ σχεδίῳ τούτῳ παραπέμπω τὸν ἀναγνώστην εἰς τὰς ἐν τοῖς Πρακτικοῖς τοῦ 1881 καὶ ἰδίᾳ τοῦ 1883 ἐκθέσεις μου.

Π. ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΝ ΤΩ ΕΡΕΧΘΕΙΩ

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος συνεπληρώθη ἡ κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1902 ἀρξαμένη ἐργασία τῆς ἀναστηλώσεως τῆς βορείας προστάσεως τοῦ Ἐρεχθείου τοποθετηθέντων εἰς τὰς οἰκείας αὐτῶν θέσεις πάντων τῶν διασωθέντων ἀρχιτεκτονικῶν μελῶν. Τὰ πλεῖστα τούτων εὑρέθησαν εἰς τεμάχια, ἅτινα καταλλήλως συγκολληθέντα καὶ συμπληρωθέντα, ἔνθα ἀπόλυτος ἀνάγκη ἦτο, ἐχρησιμοποιήθησαν προσηκόντως.

Σχετικῶς δὲ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ νέων ὅλως τεμαχίων ἐλάβομεν ἀνάγκην πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου. καθόσον μόνον τὰ κάτωθι ἀναγραφόμενα τεμάχια δὲν ἀνευρέθησαν ἤτοι α') ὁ τελευταῖος σπόνδυλος τοῦ Β.Δ γωνιαίου κίονος β') ἓν φάτνωμα τῆς ὀροφῆς καὶ γ') 5 τεμάχια τῆς ἐξ Ἐλευσινίου λίθου ζωοφό-

ρου τοῦ θριγκοῦ, ἅτινα ἀντικατεστάθησαν διὰ νέων μαρμάρων, ὡς ἐπίσης δύο τεμάχια ὁλοκλήρων σπονδύλων τοῦ πρὸς δυσμὰς μεσαίου κίονος, ἐπειδὴ τὰ ὑπάρχοντα ἦσαν τοσοῦτον ἐφθαρμένα, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ φέρωσι τὸ ὑπερκείμενον βάρος τοῦ θριγκοῦ. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν κιόνων καὶ τὴν τοποθέτησιν τῶν ἐπιστυλίων, ἅτινα εὑρέθησαν ἐν καλῇ σχετικῶς καταστάσει, ἐτέθησαν εἰς τὰς οἰκείας αὐτῶν θέσεις αἱ μεγάλαι μαρμάριναι δοκοὶ τῆς ὀροφῆς, ὁλικοῦ μήκους 6.70, αἵτινες πᾶσαι, ὡς γνωστόν, κατέκειντο εἰς δύο τεμάχια τεθραυσμέναι.

Τὰ σχετικὰ τεμάχια τῶν δοκῶν τούτων προσαρμοσθέντα καταλλήλως ἐκρεμάσθησαν ἐκ σιδηρῶν δοκῶν, διὰ ζωστήρων διερχομένων δι' αὐτῶν τῶν μαρμαρίνων δοκῶν. Ἡ τοιαύτη σύνδεσις τῶν δοκῶν ἐξησφάλισεν ὁλοσχερῶς τὴνστερεότητα του ὅλου μνημείου, ἀφ' ἑτέρου οὐδεμίαν βλάβην ἐπέφερεν εἰς τὴν θέαν αὐτοῦ, καθόσον αἱ μεγάλαι σιδηραῖ δοκοὶ οὐδὲ διακρίνονται.

Ἐκ τῆς ἐξ Ἐλευσινίου λίθου ζωοφόρου τοῦ θριγκοῦ πέντε μόνον τεμάχια δὲν ἀνευρέθησαν. Τὰ ὑπάρχοντα ὅμως συγκολληθέντα καταλλήλως ἐθέσαμεν μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἀκριβείας εἰς τὰς ἀρχικὰς αὐτῶν θέσεις, ὁδηγούμενοι εἰς τοῦτο ἐκ τῶν σχετικῶν συνδέσμων καὶ γόμφων, ὧν αἱ θέσεις σαφέστατα ἐνδείκνυνται. Ἐπίσης ἐτοποθετήθησαν καταλλήλως τὰ ὄπισθεν τῆς ζωοφόρου τεμάχια τοῦ διαζώματος ἅτινα ἀκολουθοῦσι τὸν ῥυθμὸν καὶ τὰς γλυφὰς τῶν δοκῶν τῆς ὀροφῆς. Ἐκ δὲ τοῦ ὑπερκειμένου γείσου πάντα τὰ τεμάχια ἀνευρέθησαν ἐξαιρέσει τμήματος μήκους 0,90 ὅπερ καὶ ἀνεπληρώθη. Ἐπίσης ἐτοποθετήθησαν εἰς τὰς οἰκείας αὐτῶν θέσεις πάντα τὰ φατνώματα, ἐξαιρέσει ἑνὸς μὴ ἀνευρεθέντος ὅπερ καὶ ἀντικατεστάθη πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὅλης ὀροφῆς. Τὰ πλεῖστα τῶν φατνωμάτων ἀπαρτίζονται ἐκ διαφόρων τεμαχίων ἀνευρεθέντων ἐντὸς τῶν διαφόρων σωρῶν τῶν μαρμάρων, ἓν μάλιστα ἐξ αὐτῶν ἀπαρτίζεται ἐξ ὀκτὼ τεμαχίων ἄριστα προσαρμοσθέντων.

Ἐκ τῶν τυμπάνων τοῦ ἀετώματος ἀνευρέθησαν καὶ ἐτοποθετήθησαν εἰς τὰς θέσεις των ὁ μεσαῖος λίθος καὶ ὁ δεξιὰ αὐτοῦ πρὸς συμπλήρωσιν δὲ τῆς μορφῆς τοῦ ἀετώματος ἐτέθη ἓν νέον

μάρμαρον δεξιὰ καὶ ἕτερον ἀριστερὰ τῇ ἐπινεύσει τοῦ κ. Γενικοῦ ἐφόρου τῶν Ἀρχαιοτήτων.

Πάντα τὰ νέα τεμάχια κατειργάσθησαν τελείως ἐξαιρέσει τῶν ἐπὶ τῶν κυματίων γλυφῶν, ἐπίσης δὲ ἐχρωματίσθησαν καταλλήλως διὰ διαλύσεως σιδήρου ὥστε νὰ μὴ προσπίπτωσιν κακῶς ἐκ πρώτης ὄψεως εἰς τὸν θεατήν.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν συντόμῳ περὶ τῆς ἐκτελεσθείσης ἐργασίας.

Κατὰ δὲ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης παρετηρήσαμεν α΄) ὅτι ἐπὶ διασωθέντος μέχρι τοῦδε τμήματος τῆς ὀροφῆς ὑπῆρχεν ὀπαῖον διῆκον μέχρι τῆς στέγης. Τὸ ὀπαῖον τοῦτο εὑρίσκεται ἀριστερὰ τῆς θύρας τοῦ Ἐρεχθείου παρὰ τὸν τοῖχον τοῦ σηκοῦ καὶ ἄνωθεν τῶν ἐπὶ τοῦ δαπέδου τοῦ Ἐρεχθείου ὀπῶν δι' ὧν βλέπομεν τὰ σημεῖα τῆς Τριαίνης ἐν τῷ βράχῳ, καὶ κατέχει τὴν θέσιν τῶν δύο τελευταίων φατνωμάτων τοῦ διακένου τῆς ὀροφῆς τοῦ σχηματιζομένου μεταξὺ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας δοκοῦ. Τὸ ὀπαῖον ἔχει πλάτος 0,87 τοῦ μέτρου καὶ μῆκος 0,97 περιβάλλεται δὲ διὰ μαρμαρίνου περιθωρίου ἔχοντος τὸ πάχος τῶν φατνωμάτων. Ἐκ τοῦ περιθωρίου τούτου εὑρέθησαν ἐπὶ τόπου δύο πλευραί. Τὸ μεταξὺ τῆς ὀροφῆς καὶ στέγης κενὸν περιεφράσσετο διὰ τεσσάρων μαρμαρίνων ὀρθοστατῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνευρέθησαν δύο ἐντὸς τῶν χωμάτων τῶν σεσωρευμένων ἐπὶ τοῦ διασωθέντος τμήματος τῆς ὀροφῆς. Οἱ ὀρθοστάται οὗτοι τοποθετηθέντες εἰς τὰς ἐνδεδειγμένας αὐτῶν θέσεις δεικνύουσι πασιφανῶς ὅτι τὸ ὀπαῖον τοῦτο ἐξικνεῖτο μέχρι τῆς στέγης, τὴν κλίσιν τῆς ὁποίας ἀκολουθοῦσιν· αἱ ἄνω ἐπιφάνειαι τῶν ὀρθοστατῶν καὶ ὅτι ἑπομένως τὸ ὀπαῖον ἦτο ἀσκεπές. β΄) Ὅτι ἐκτὸς τοῦ ἀνωφλίου τῆς θύρας τοῦ Ἐρεχθείου ὅπερ ὡς γνωστὸν ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων, ἐπίσης ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀντικατεστάθη ἡ μεσαία δοκὸς τῆς ὀροφῆς, (ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸ κέντρον τῆς θύρας) ὡς ἐπίσης καί τινα τῶν μεσαίων γείσων τοῦ θριγκοῦ, ἐνῷ τὸ ἐπιστύλιον ἐφ' οὗ ἑδράζονται ἡ ἀντικατασταθεῖσα δοκὸς ὡς καὶ τὰ ὑπερκείμενα γεῖσα, εἶναι ἐκ τῶν ἀρχικῶς κατασκευασθέντων. Ταῦτα πασιφανῶς ἐνδείκνυνται ἐκ τῆς τέχνης τῆς κατεργασίας, καὶ ἑπομένως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν τῇ τροποποιήσει τῆς δυσμικῆς προόψεως τοῦ Ἐρεχθείου οἱ Ῥωμαῖοι ἀνεκαίνισαν

καὶ τὴν διὰ πρώτην ἴσως φορὰν καταπεσοῦσαν βορείαν πρόστασιν.

Κατὰ δὲ τὸ τρέχον ἔτος θέλει συμπληρωθῇ ἡ ἀρξαμένη ἤδη ἀναστήλωσις τῆς δυσμικῆς προσόψεως, τῆς ὁποίας εὐτυχῶς ἀρκετὰ τεμάχια σώζονται ἐξαιρέσει ἑνὸς ἡμικιονίου καὶ ἑνὸς ἐπιστυλίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1904

Ὁ ἐπὶ τῶν ἔργων Νομομηχανικός
Ν. Μ. ΜΠΑΛΑΝΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΕΝ Τῌ ΣΤΟᾼ ΤΟΥ ΑΤΤΑΛΟΥ

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐγένετο ἡ ἐξασφάλισις τῶν σωζομένων τοίχων τῆς Στοᾶς τοῦ Ἀττάλου διὰ τῆς κατεδαφίσεως τοῦ ἑτοιμορρόπου μέρους τοῦ πρὸς βορρᾶν τοίχου, καὶ τῆς ἀνοικοδομήσεως αὐτοῦ διὰ τῶν ἰδίων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑλικῶν, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου πρὸς στερέωσιν αὐτοῦ ἀνυψώθησαν ἐν εἴδει ἀντηρίδων δύο ἐγκάρσιοι τοῖχοι τῶν δωματίων.

Οἱ τοῖχοι οὗτοι κατεσκευάσθησαν ἐκ λίθων Πειραιῶς, ἰσοδομικοῦ συστήματος, δοθέντος εἰς ἕκαστον δόμον τοῦ ὕψους τοῦ σχετικοῦ δόμου τῆς προσόψεως.

Ἡ ὁλικὴ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς δρ. 9413.20 ἐν ᾗ συμπεριλαμβάνεται ἡ γενομένη δαπάνη πρὸς ἐκκαθάρισιν δύο δωματίων, καὶ τῆς προμηθείας ξυλείας διὰ τὰ ἰκρία, ξυλείας χρησιμοποιηθείσης μετὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ κατασκευαζόμενον Μουσεῖον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1904

Ὁ ἐπὶ τῶν ἔργων Νομομηχανικός
Ν. Μ. ΜΠΑΛΑΝΟΣ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΧΑΡΤΗΣ Π. ΚΟΡΙΝΘΟΥ

Ὁ ὑπολοχαγὸς κ. Κ. Μαζαράκης ἐπεράτωσε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος τὴν ἐκπόνησιν τοῦ τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς Κορίνθου, ἀλλ' ἡ μικρὰ ἀνασκαφὴ πρὸς πληρεστέραν ἀποκάλυψιν τῶν σωζομένων λειψάνων τῶν τειχῶν καὶ τῶν εἰς Λέχαιον ἀγουσῶν ὁδῶν, ἥν ἀπεφάσισε κατ' ἐμὴν πρότασιν ἡ Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία, δὲν ἐξετελέσθη ἐφέτος. Κατὰ τὸ προσεχὲς ἔαρ ἐλπίζω, ὅτι ἡ εἰρημένη ἀνασκαφὴ θὰ ἐκτελεσθῇ, κατόπιν δὲ ὁ κ. Μαζαράκης μεταβαίνων ἐπί τινας ἡμέρας εἰς Κόρινθον θὰ προσθέσῃ εἰς τὸν ἤδη συντεταγμένον χάρτην τὰ ἀποκαλυφθησόμενα ἴχνη τῶν ἀρχαίων κτισμάτων.

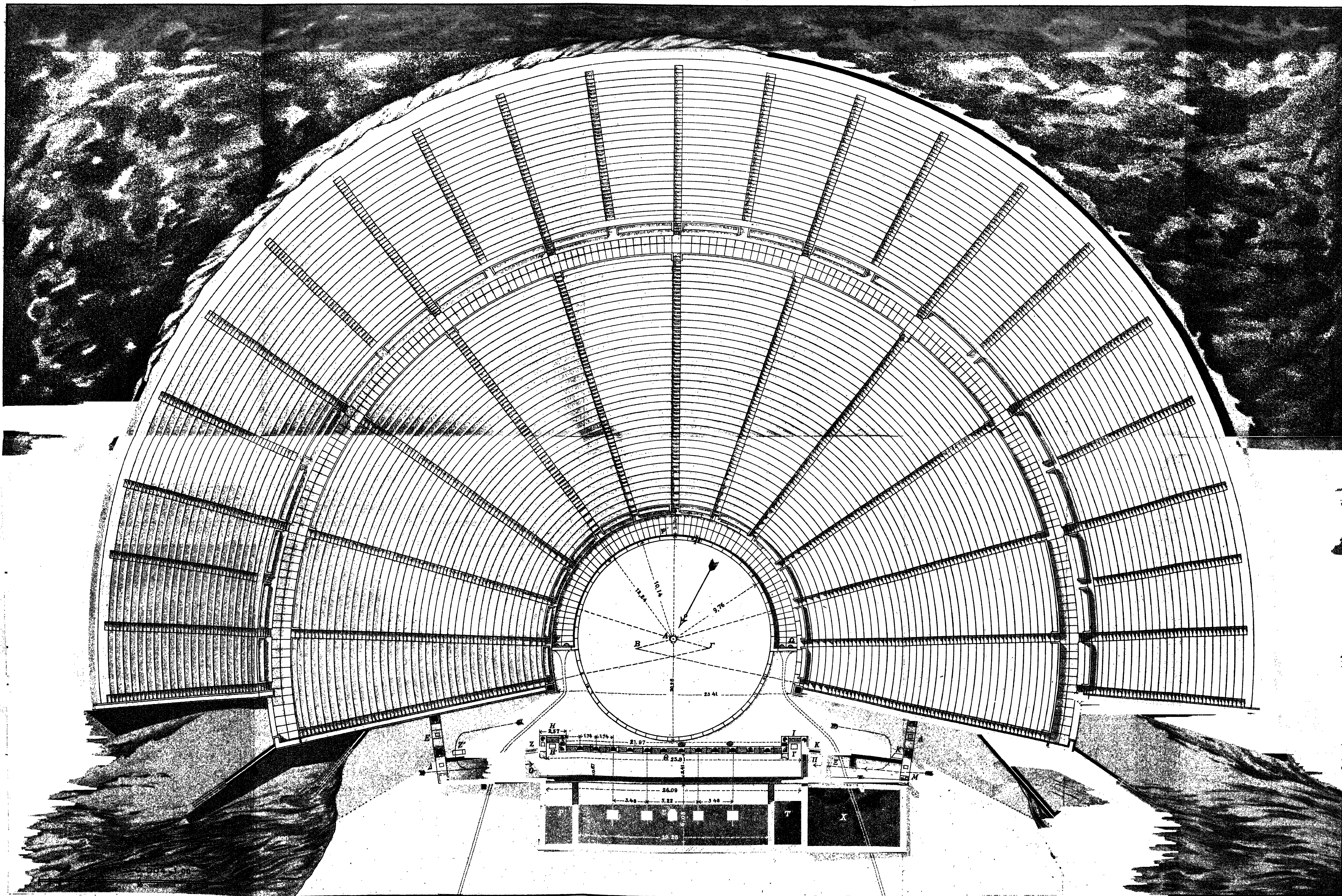
Τῇ 31 Ἰανουαρίου 1904

Α. Ν. Σκιας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προσάρτημα πρακτικῶν

ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΠΙΔΑΥΡΟΥ

ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1903

ΜΕΤΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ

Προϋπολογ. Κεφ.	Προϋπολογ. Ἄρ.	Εἶδος ἐσόδων		Προϋπολογισθέντα		Εἰσπραχθέντα		Εἰσπραχθέντα: Ἐπὶ πλέον		Εἰσπραχθέντα: Ἐπὶ ἔλαττον	
Α.	1	Εἰσφοραὶ	Δρ.	3,500	—	2,825	—	—	—	675	—
	2	Τόκοι καὶ μερίσματα . . .	»	13,420	—	15,996	85	2,576	85		
	3	Ἔσοδα ἐξ ἀκινήτων κτημάτων	»	450	—	468	—	18	—		
	4	Ἔσοδα ἐκ δημοσιευμάτων. .	»	4,200	—	4,373	75	173	75		
	5	Ἔσοδα κεκλεισμένων χρήσεων	»	260	—	1,348	80	1,088	80		
	6	Ἔσοδα διάφορα	»	550	—	—	--	—	—	550	—
	7	Ἔσοδα ἐκ τοῦ Λαχείου . .	»	328,680	—	330,245	10	1,565	10		
		» » » » ἀπρόοπτα καὶ ἐξ ἀκυρώσ. ἐνταλμάτων	»	6,000	—	7,900	65	1,900	65		
			Δρ.	357,060	—	363,158	15	7,323	15	1,225	—

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ὁ Ταμίας

Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Λογιστὴς κ. α. α.

ΗΛ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Ἐθεωρήθη

Ἐν Ἀθήναις αὐθημερὸν

Ὁ Ἐπόπτης

Α. ΠΡΕΚΑΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1903

Προϋπολογισμοῦ Κεφ.	Προϋπολογισμοῦ Ἀρ.	Εἶδος ἐξόδων	Προϋπολογισθέντα		Ἐνταλθεῖσαι πληρωμαί		Διαφορά: Ἐπὶ πλέον		Διαφορά: Ἐπὶ ἔλαττον	
Α		Προσωπικὸν								
	1	Μισθοὶ τοῦ προσωπ. τῶν γραφείων	12,360	—	12,210	—			150	—
	2	» » » ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων	35,940	—	29,535	10			6,404	90
Β		Γραφεῖα, διαχείρ. καὶ Βιβλιοθήκη								
	1	Ἔξοδα γραφείων καὶ διαχειρίσεως	4,080	—	4,013	20			66	80
	2	Βιβλιοθήκη	10,240	—	8,112	50			2,127	50
Γ		Ἀνασκαφ. ἔργα καὶ δημοσιεύματα.								
	1	Ἀνασκαφαὶ καὶ συντήρησις ἀρχαίων μνημείων	228,146	—	221,570	79			6,575	21
	2	Ἀνασκαφ καὶ Μουσειακὰ ἔργα ἐν Ἀθήναις	80,000	—	55,217	25			24,782	75
	3	Δημοσιεύματα	14,500	—	14,364	15			135	85
Δ		Συντάξεις ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρ.	960	—	960	—				
Ε		Ἔκτακτοι δαπάναι καὶ διάφ ἔξοδα	6,500	—	6,319	20			180	80
ΣΤ		Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων...	7,186	25	7,186	25				
Ζ		Συνδρομὴ πρὸς διάδοσιν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων καὶ πρὸς μόρφωσιν ἀρχαιολόγων	27 850	—	26,853	75			996	25
			427,762	25	386,342	19			41,420	06

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΙΣ

Ἐχορηγήθησαν ἐν ὅλῳ πιστώσεις	Δρ.	427,762.25
Ἐνετάλησαν πληρωμαὶ	»	386,342.19
Ἀδιάθετοι πιστώσεις	Δρ.	41,420.06

Ἐκ τούτων θέλουσι διατεθῇ δρ. 35,423.56 ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἔτους πρὸς πληρωμὴν ἐξόδων τοῦ ἔτους 1903 εἰς βάρος τῶν ὁποίων κατελογίσθησαν, καὶ ὧν ἡ πληρωμὴ δὲν ἐνετάλη διαρκοῦντος τοῦ 1903 ἕνεκα τοῦ ἀνεκκαθαρίστου τῶν σχετικῶν λ/σμῶν (ὅρα παθητικὸν τῆς Ἑταιρίας ἐν τῷ γενικῷ Ἰσολογισμῷ 31 Δεκεμβρίου 1903 «Πιστωταὶ Διάφοροι»).

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ὁ Ταμίας
Γ. Κλοντηροπουλος

Ὁ Λογιστὴς καὶ α. α.
Ηλ. Κασσακος

Ἐθεωρήθη
Ἐν Ἀθήναις αὐθημερὸν

Ὁ Ἐπόπτης
Α. ΠΡΕΚΑΣ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1903

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Ἄρθρον 1

Εισφοραι

Εἰσπραχθέντα: ἐξ εἰσφορῶν ἑταίρων κλπ.	Δρ.	2.825.—	Δρ.	2,825.—

Ἄρθρον 2

Τοκοι και Μερισματα

Εἰσπραχθέντα:

Ἀπὸ μέρισμα 56 μετοχῶν Ἐθνικῆς Τραπέζης.......	Δρ.	9,520.—		
» τόκους 700 Ὁμολογ. Ἐθν. Δανείου Ἑνοποιήσεως	»	3,500.—		
» τόκους ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῇ Τραπέζῃ Σχουζὲ διὰ τὴν Α' ἑξαμηνίαν τοῦ 1903.....	»	1,637.80		
» τόκους ἐξ ὀφειλῆς Π. Γιαννοπούλου...........	»	1,339.05	»	15,996.85

Ἄρθρον 3

Εσοδα εξ Ακινητων Κτηματων

Εἰσπραχθέντα:

Ἀπὸ ἐνοίκιον τῆς ἐν Κηφισσίᾳ οἰκίας τῆς Ἑταιρείας..	Δρ.	300.—		
» ἐνοίκιον τῆς ἐν Ἐλευσῖνι οἰκίας τῆς Ἑταιρείας..	»	18.—		
» ἐνοίκιον τῆς ἐν Ἐλαιοτριβείοις οἰκίας τῆς Ἑταιρ.	»	150.—	Δρ.	468.—

Ἄρθρον 4

Εσοδα εκ Δημοσιευματων

Εἰσπραχθέντα:

Ἀπὸ ἀντίτιμον πωλουμένων τευχῶν τῆς Ἀρχ. Ἐφημ.	Δρ.	3,383.75		
» ἀντίτιμον πωλουμένων σωμάτων τῶν εὑρημάτων τῶν Ἀντικυθήρων.....................	»	220.—		
» ἀντίτιμον πωλουμένων σωμάτων τοῦ Εὑρετηρίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος..........	»	690.—		
» ἀντίτιμον πωλουμ. τευχ. τῶν πρακτ. τῆς Ἑταιρ.	»	50.—		
» ἀντίτιμον πωλ. σωμάτ. τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ	»	30.—	Δρ.	4,373.75

Ἄρθρον 5

Εσοδα Κεκλεισμενων Χρησεων

Εἰσπραχθέντα: διὰ τόκους β' ἑξαμηνίας τοῦ 1902 ἐκ τῆς Τραπέζης Γ. Π. Σχουζὲ	Δρ.	1,348.80	Δρ.	1,348.80
Τὸ ὅλον.........			»	25,012.40

Ἄρθρον 6

Καθαρα Εσοδα εκ του Λαχειου

Εἰσεπράχθησαν:

Ἐκ τοῦ Λαχείου	Δρ.	330.245.10		
Ἐξ ἀπροόπτων ἐσόδ. Λαχ. καὶ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων	»	7,900.65	Δρ.	338,145.75
			»	363.158.15

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1903

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α,
Προσωπικὸν

Ἄρθρον 1.

ΜΙΣΘΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Δαπανηθέντα	Δρ.	12,210.—	Δρ.	12,210.—

Ἄρθρον 2.

ΜΙΣΘΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ

Δαπανηθέντα	Δρ.	29,535.10		
Ὅσα ἀνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.	»	2,430.—		
		31,965.10	Δρ.	31,965.10

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'
Γραφεῖα, Διαχείρισις καὶ Βιβλιοθήκη

Ἄρθρον 1.

ΕΞΟΔΑ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ

Δαπανηθέντα εἰς ἀγορὰν χάρτου, λογιστικῶν βιβλίων πρωτοκόλλου καὶ γραφικῆς ὕλης	Δρ.	1,006.80		
Εἰς ἀγορὰν ἑνὸς φακοῦ διὰ τὸ Ταμεῖον	»	8.—		
Εἰς ὑδροχρωματισμὸν καὶ ἀπολύμανσιν	»	26.—		
Εἰς ἀγορὰν δύο ἐταζέρων	»	150.—		
Εἰς κατανάλωσιν ποσίμου ὕδατος 1902-1903 ...	»	160.—		
Εἰς τηλεφωνικα τέλη	»	125.—		
Εἰς καθαρισμὸν θερμαστρῶν καὶ τσαγγίων	»	96.—		
Εἰς θέρμανσιν καὶ φωτισμὸν	»	385.20		
Εἰς διάφορα ἔξοδα Γραφείων	»	616.20		
Εἰς ἐπιχορήγησιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου	»	1,440.—		
	Δρ.	4,013 20		
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τοῦ Κεφαλαίου τούτου διὰ γραφικὰ κλπ. ἔξοδα τῶν Γραφείων τῆς Ἑταιρείας	»	1,055.40	Δρ.	5,068.60

Ἄρθρον 2.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Δαπανηθέντα εἰς ἀγορὰν βιβλίων, γραφικῆς ὕλης, καὶ δετικὰ βιβλίων		4,118.05		
Εἰς μισθοδοσίαν τοῦ ἐπιμελητοῦ τῆς Βιβλιοθήκης	»	1,800.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Βιβλιοφύλακος	»	1,440.—		
Εἰς συνδρομὴν Ἐφημερίδος Διεθνοῦς νομισμ. ἀρχαιολογίας	»	728.65		
Εἰς ἀγορὰν ὑφάσματος καὶ κατασκευὴν ῥαφείων..	»	25.80		
	Δρ.	8,112.50		
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς Πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τοῦ Κεφαλαίου τούτου	»	220 80	Δρ.	8,333.30

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἀνασκαφικὰ ἔργα καὶ δημοσιεύματα

Ἄρθρον 1

Ἀνασκαφαὶ καὶ Συντήρησις Ἀρχαίων Μνημείων

Ἀνασκαφαὶ Ἀμφιαρείου:				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	8,490.50		
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλ. καὶ ὁδοιπορ. τοῦ Ἐφόρου Β. Λεονάρδου	»	875.35		
Εἰς γραφικὴν ὕλην	»	120.75		
Εἰς μισθὸν Ν. Ῥάπτου διαχειριστοῦ	»	402.—		
Εἰς ὁδοιπορικὰ καὶ ἀγώγια τοῦ αὐτοῦ	»	30.30		
Εἰς ἀγορὰν καὶ ἐπισκ. ἐργαλείων καὶ ἀξίαν κιβωτίων	»	152.50		
Εἰς » διαφόρων ὑλικῶν	»	124.40		
Εἰς ἁμαξαγώγια καὶ ἀποζημίωσιν τριῶν Ἐφόρων	»	66.55	Δρ.	10.262.35
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῶν ἀνασκαφῶν Ἀμφιαρείου			»	145.05
			Δρ.	10,407.40
Ἀνασκαφαὶ Σουνίου:				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	1,468.10		
Εἰς ἀγορὰν καὶ μεταφορικὰ ὑλικῶν	»	196.50		
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Ἐφόρου Β. Στάη καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ	»	214.20		
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐπιστάτου Μανθοπούλου	»	8.40	Δρ.	1,887.20
Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἰσθμίᾳ:				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	514.20		
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλ. τοῦ Ἐφόρου Στάη καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ	»	102.20		
Εἰς ἀγορὰν ζεμπιλίων καὶ ἐνοίκιον δωματίου	»	43.90		
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐπιστάτου Κλαυδιανοῦ	»	11.—	Δρ.	671.30
Ἀνασκαφαὶ Διμηνίου Θεσσαλίας:				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	1,992.95		
Εἰς μισθὸν ἐπιστάτου Χ. Κτενᾶ	»	367.85		
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ Ἐφόρου Χ. Τσούντα	»	339.85	Δρ.	2,700.65
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῶν ἀνασκαφῶν Διμηνίου			»	688 55
			Δρ.	3.389.20
Ἀνασκαφαὶ Μυκηνῶν:				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	1,689.10		
Εἰς μισθὸν τοῦ ἐπιτηρητοῦ Χ. Κτενᾶ	»	410.65		
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐφόρου Χ. Τσούντα	»	40.15		
Εἰς ὅμοια τοῦ ἐπιτηρητοῦ Χ. Κτενᾶ	»	21.15		
Εἰς προμήθειαν 10 ζεμπιλίων, γραφικῆς ὕλης καὶ ἄλλων ὑλικῶν	»	54.20	Δρ.	2,215.25
Ἀνασκαφαὶ ἐν Εὐβοίᾳ:				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	589.40		
Εἰς Γ. Δερβένην διαχειριστὴν δι' ἐπιμίσθιόν του	»	54.10		
Εἰς ἀγορὰν 10 κασμάδων	»	90.70		
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐπιστατῶν καὶ ἀρχιεργ. Καούστου.	»	96.25		
Εἰς μεταφορὰν	Δρ.	830.45	Δρ.	18,570.35

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	830.45	Δρ.	18,570.35
Εἰς ἀποζημίωσιν Γ.Παπαβασιλείου, συμβούλου, καὶ ὁδοπορικὰ αὐτοῦ	»	239.90	Δρ.	1,070.35
Ἀνασκαφαὶ ἐν Χαιρωνείᾳ:				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	4,111.40		
Εἰς ἀγορὰν ζεμπιλίων, ξυλείας καὶ δοχείων διὰ τὰ εὑρήματα	»	106.—		
Εἰς ὁδοιπορικὰ τοῦ Ἐφόρου Χ. Τσούντα . . .	»	135.95		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐφόρου Γ. Σωτηριάδου καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ	»	528.55		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβ. μεταβάντος πρὸς θεώρησιν τῶν ἐργασιῶν	»	24.—	Δρ.	4,905.90
Ἀνασκαφαὶ ἐν Αἰτωλίᾳ:				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	4,029.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐφόρου κ. Γ. Σωτηριάδου κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων . .	»	297 —		
Εἰς ὁδοιπορικὰ τοῦ αὐτοῦ	»	136.55		
Εἰς ὁδοιπορικὰ τοῦ ἀρχιεργάτου Μάνου . . .	»	57 30		
Εἰς ἀξίαν διαφόρων ὑλικῶν	»	143.20	Δρ.	4,663.05
Ἀνασκαφαὶ Ἐπιδαύρου:				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, κτιστῶν καὶ ξυλουργῶν	Δρ.	9,158·75		
Εἰς μισθὸν Ν. Ἰωαννίτου, βοηθοῦ τοῦ Νομομηχανικοῦ Μπαλάνου	»	1,200.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἰδίου	»	970.—		
Εἰς χορήγημα πρὸς συντήρησιν τῶν Συλλογῶν, ἔξοδα τῶν φυλακείων καὶ γραφικὴν ὕλην . .	»	360.—		
Εἰς ἀγορὰν 200 ζιμπιλίων, πτύων, λοστῶν καὶ διαφόρων ἄλλων ὑλικῶν	»	694.10		
Εἰς ὁδοιπορικὰ Ν. Ἰωαννίτου καὶ ἀρχιεργ. Ἐλ. Καμπάνη	»	114,45		
Εἰς ὁδοιπορικὰ διαφόρων ἐργατῶν καὶ κτιστῶν .	»	226.25		
Εἰς μισθὸν τοῦ ἀρχιεργάτου Ἐλ.Καμπάνη . .	»	800.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἰδίου	»	170.—		
Εἰς ὁδοιπορικὰ τοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου καὶ ἀποζημίωσιν αὐτοῦ κατὰ τὸν Νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, μεταβάντος ἑξάκις πρὸς ἐπιθεώρησιν τῶν ἐν Ἐπιδαύρῳ ἀνασκαφῶν .	»	477.10		
Εἰς ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ ἐφόρου Ἀ. Λυκάκη	»	112.40		
Εἰς ἀγορὰν κλίνης καὶ στρωμνῆς διὰ τὸν ξενῶνα τῆς Ἐπιδαύρου καὶ ἀγορὰν ἐπιτραπεζίων σκευῶν καὶ ἐπίπλων	»	158.95		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων σιδηρικῶν	»	96.95		
Εἰς ἐπισκευὴν κασμάδων καὶ ἐργαλείων . . .	»	108.60		
Εἰς μεταφορικὰ διαφόρων ὑλικῶν	»	15.90		
Εἰς ἀγορὰν χάρτου σχεδιάσματος καὶ βιβλίου καταχωρήσεως ὑλικῶν	»	44.25	Δρ.	14,707.70
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῶν ἀνασκαφ. Ἐπιδαύρου			Δρ.	890.55
			Δρ.	15,598.25
Ἀνασκαφαὶ Λυκοσούρας:				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια καὶ ὁδοιπορ. ἐργατῶν .	Δρ.	1,392.20		
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὁδοιπορ. Ἐφόρου Κουρουνιώτου	»	386.35		
Εἰς μεταφορὰν	Δρ.	1,778.55	Δρ.	44,807.90

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	1,778 55	Δρ.	44,807.90
Εἰς ὑλικά, ἤτοι ζεμπίλια κλπ.	»	147.10		
Εἰς ἐνοίκιον οἰκίας	»	75.—	Δρ.	2,000.65
Ἀνασκαφαὶ ἐπὶ τοῦ Λυκαίου ὄρους :				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν.	Δρ.	1,370.50		
Εἰς ἀποζημίωσιν Ἐφόρου Κουρουνιώνου . . .	»	141.65	Δρ.	1,512.15
Ἀνασκαφαὶ κατὰ τὰς νήσους (ἐν Νάξῳ) :				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	163.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἀνασκαφῶν κ. Κλ. Στεφάνου καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ	»	135.50		
Εἰς ἁμαξαγώγια καὶ μεταφορικὰ	»	112.—		
Εἰς ἐνοίκιον οἰκημάτων διὰ τὰ ἀρχαῖα . . .	»	30.—		
Εἰς ἀξίαν ξυλίνων κιβωτίων	»	7.50	Δρ.	498.—
Ἀνασκαφαὶ ἐν Σάμῳ :				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	9,669.85		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὁδοιπορικὰ	»	511.51		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων ὑλικῶν	»	174.60		
Εἰς ἔξοδα τῆς χρήσεως 1902.	»	275.85		
Εἰς ἡμεραργίας ἀρχιεργάτου Μώτου	»	27.50		
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἑνὸς ἐργάτου	»	22.90		
Εἰς τηλεγραφήματα	»	6.25	Δρ.	10,688.46
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῶν ἀνασκαφῶν Σάμου .			Δρ.	36.50
			Δρ.	10,724.96
Δαπάναι δι' ἀνασκαφὰς ἐν Κρήτῃ :				
Δαπανηθέντα, εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Ἐφόρου Χ. Τσούντα κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ.			Δρ.	970.65
Στερέωσις τοῦ Παρθενῶνος :				
Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν διὰ τὴν κατεδάφισιν τῶν ἰκριωμάτων καὶ μεταφορικὰ ξυλείας .	Δρ.	1,356.55		
Εἰς ἀγορὰν χρωμάτων	»	33.20	Δρ.	1,389.75
Ἀνέγερσις καὶ ὑποστήριξις τοῦ Ἐρεχθείου :				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, λιθοξόων καὶ ξυλουργῶν	Δρ.	17,034.40		
Εἰς Ἑταιρείαν Marmor Lim. δι' ἀξίαν διαφόρων μαρμάρων	»	1,742.60		
Εἰς ἀγορὰν τσινετίων	»	311.50		
Εἰς ἀγορὰν μολύβδ., χαλκ., τρυπανίων καὶ στάθμης	»	479.40		
Εἰς ἀγορὰν ὑφάσματος διαφανοῦς	»	122.80		
Εἰς ἀγορὰν σιδήρων γαλβανισμένων	»	228.55		
Εἰς ἀγορὰν σιδηρῶν ῥάβδων	»	1,247.05		
Εἰς ἀγορὰν σιδηρῶν πλακῶν	»	1,755 —		
Εἰς ἀγορὰν σιδηρῶν δοκῶν	»	1,212.—		
Εἰς ἀγορὰν 11 βαρελίων τσιμέντου	»	366.50		
Εἰς ἀγορὰν παλαιομολύβδου, σχοινίων, γύψου, πισσοχάρτου, ἐλαίου κλπ.	»	612.80		
Εἰς ἀγορὰν ξυλείας	»	362.10		
Εἰς ἀγορὰν λιθοκόλλας	»	300.75		
Εἰς μεταφορὰν	Δρ.	25,775.45	Δρ.	61,904.06

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	25,775.45	Δρ.	61,904.06
Εἰς σιδηρουργικὴν ἐργασίαν	»	425.—		
Εἰς ἁμαξαγώγια Νομομηχανικοῦ Μπαλάνου	»	333.—		
Εἰς διάφορα ἁμαξαγώγια καὶ ὁδοιπορικὰ	»	99.—		
Εἰς μισθοδοσίαν ἀρχιεργάτου Κ. Καμπάνη	»	1,080.—		
Εἰς ὁμοίαν » Ἑλ. Καμπάνη	»	400.—		
Εἰς » Ν. Ἰωαννίτου βοηθοῦ Νομομηχανικοῦ Μπαλάνου	»	400.—		
Εἰς μισθοδοσίαν Γ. Βιτσάρη ἐπιστάτου	»	859.10		
Εἰς ἔξοδα παραλαβῆς 11 βαρελίων τσιμέντου Ἀγγλικοῦ, μεταφορικὰ μαρμάρων καὶ ἑνὸς κιβωτίου λιθοκόλλας	»	141.65		
Εἰς ἔξοδα μεταφορᾶς σιδηρῶν ῥάβδων ἐκ Ζυρίχης διὰ Τεργέστης καὶ Πειραιῶς εἰς Ἀκρόπολιν	»	336.30	Δρ.	29,849.50
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῶν ἐργασιῶν Ἐρεχθείου			Δρ.	372.55
			Δρ.	30,222.05

Στερέωσις τῆς Στοᾶς τοῦ Ἀττάλου :

Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν καὶ λιθοξόων	Δρ.	3,847.40		
Εἰς ἀγορὰν ξυλείας, παλαιομολύβδου, πωρίνων λίθων, ἁλύσεως, λίθων Πειραϊκῶν, πορσελάνης, ζεμπιλίων, σιδηρικῶν ἐργαλείων καὶ διαφόρων ἄλλων ὑλικῶν	»	4,401.95		
Εἰς κατασκευὴν ἀντηρίδων	»	535.45		
Εἰς ἀποκομιδὴν χωμάτων	»	190.—		
Εἰς μεταφορικὰ ξυλείας καὶ διάφορα ἔξοδα	»	31.40		
Εἰς μισθὸν τοῦ ἀρχιεργάτου Ἑλ. Καμπάνη	»	400.—	Δρ.	9,406.20
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Στοᾶς τοῦ Ἀττάλου			Δρ.	7.—
			Δρ.	9,413.20

Δαπάναι διὰ τὸ τεῖχος τοῦ περιβόλου τοῦ Ὀλυμπιείου :

Δαπανηθέντα, εἰς ἐργολάβον Θ. Βουτσαρᾶν διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελεσθεῖσαν ἐργασίαν πρὸς τοποθέτησιν σαγμάτων ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ περιβόλου τοῦ Ναοῦ	Δρ.	11,926.50		
Εἰς ἀγορὰν χρωμάτων	»	39.—	Δρ.	11.965.50

Ἀνασκαφαὶ καὶ ἀναστήλωσις τοῦ ἐν Φιγαλίᾳ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος :

Δαπανηθέντα εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	7,109.40		
Εἰς ἀποζημίωσιν Ν. Ἰωαννίτου	»	1,530.—		
Εἰς μισθοὺς τοῦ ἰδίου	»	1,000.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ δὶς μεταβάντος εἰς Φιγαλίαν πρὸς θεώρησιν τῶν ἐργασιῶν	»	224.20		
Εἰς ἀγορὰν ζεμπιλίων	»	57.50		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων σιδηρικῶν	»	58.75		
Εἰς ἀγορὰν σχοινίου	»	44.25		
Εἰς γραφικὴν ἰχνογραφικὴν καὶ ζωγραφικὴν ὕλην	»	24.70		
Εἰς μεταφορικὰ ὑλικῶν	»	254.10		
Εἰς ἀγορὰν διχαγγίστρων	»	15.50		
Εἰς ἀγορὰν ξυλείας, τσινετίου, λωστῶν, ἄμμου, πετάλων κλπ.	»	818.10		
Εἰς ἀγορὰν παλαιοσιδήρου	»	77.95		
Εἰς ἀγορὰν ἀσβέστου καὶ τσιμέντου	»	346.70		
Εἰς ἀγορὰν ξυλείας καὶ προσελάνης	»	700.10		
Εἰς μεταφορὰν	Δρ.	12,361.25	Δρ.	113,504.81

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	12,261.25	Δρ. 113,504.81
Εἰς ἐπισκευὴν ἐργαλείων	»	7.15	
Εἰς χορήγημα εἰς τὸν χωροφύλακα διὰ λυχνοκαΐαν	»	58.50	
Εἰς μισθοὺς διαχειριστοῦ Μ. Καβαλιεράτου . .	»	1,000.—	
Εἰς ἀποζημίωσιν Ἐλ. Καμπάνη	»	302.—	
Εἰς μισθὸν τοῦ ἰδίου	»	800.—	
Εἰς ὁδοιπορικὰ Ἰωαννίτου, Καμπάνη, Καβαλιεράτου καὶ διαφόρων ἐργατῶν καὶ λατόμου . .	»	721.90	Δρ. 15,150.80
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος « Πιστωταὶ Διάφοροι » πρὸς χρέωσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἐν Φιγαλίᾳ Ναοῦ.			Δρ. 65.—
			Δρ. 15,215.80

Ἀναστήλωσις τοῦ Λέοντος τῆς Χαιρωνείας:

Δαπανηθέντα [illegible] καὶ μαρμαράδων	Δρ.	21,259.85	
Εἰς [illegible] τοῦ καλλιτέχνου Λ. Σώχου	»	3,570.—	
Εἰς ἀγορὰν 25 κυβολίθων	»	502.10	
Εἰς ἀγορὰν ἰδιωτικοῦ ἀγροῦ περὶ τὸν Λέοντα .	»	211.10	
Εἰς ἀποζημίωσιν Ἀ. Ἀγγελίδου ἐργοδηγοῦ, ὁδοιπορικὰ ἰδίου καὶ ἔξοδα γραφικῆς ὕλης . . .	»	1,495.10	
Εἰς ἀγορὰν γύψου	»	156.80	
Εἰς ἀγορὰν ὑλικῶν μιᾶς θύρας, κατασκευὴν ἐξ ὑελοστασίων, μιᾶς ἐταζέρας καὶ λοιπῶν ὑλικῶν	»	156.—	
Εἰς ἀγορὰν ζεμπελίων, ἀσβέστου καὶ σιδηρικῶν.	»	309.50	
Εἰς κατασκευὴν 2 ἐταζέρων καὶ μιᾶς τραπέζης. .	»	56.30	
Εἰς μεταφορικὰ ἐξ Ἀθηνῶν 10 τεμαχίων μαρμάρων	»	2,600.—	
Εἰς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον περὶ δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ γραμματέως τοῦ Συμβουλίου καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ μεταβάντος τρὶς εἰς Χαιρώνειαν διὰ τὰς ἐκεῖ ἐργασίας	»	371.75	
Εἰς ἐνοίκιον οἰκιῶν διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ διάφορα ὑλικά	»	555.—	
Εἰς ἀγορὰν ἀσβέστου, πεταύρων, τσιμέντου, πορσελάνης, ξυλείας, μολύβδου καὶ λοιπῶν ὑλικῶν	»	5,191.65	
Εἰς ἁμαξαγώγια Λ. Σώχου εἰς Χαιρώνειαν . .	»	75.—	
Εἰς ἀποζημίωσιν Π Καλούδη	»	524.85	
Εἰς μεταφορικὰ ξυλείας, ἐργαλείων καὶ ὀγκολίθων	»	1,550.—	
Εἰς ἀγώγια καὶ ἁμαξαγώγια	»	720.50	
Εἰς ὁδοιπορικὰ διαφόρων τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Χαιρώνειαν	»	977,15	
Εἰς ἀποζημίωσιν Κ. Καμπάνη	»	381.—	
Εἰς μισθὸν ἰδίου	»	900.—	Δρ. 41,563.65
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος « Πιστωταὶ Διάφοροι » πρὸς χρέωσιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀναστηλώσεως τοῦ Λέοντος			Δρ. 2,243.25
			Δρ. 43.806.90

Οἰκοδομὴ Μουσείου ἐν Χαιρωνείᾳ:

Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν	Δρ.	8,825.05	
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων ὑλικῶν	»	1,101.65	
Εἰς ἀγορὰν ἀσβέστου	»	596.—	
Εἰς ἀγορὰν ἀργῶν λίθων καὶ πέτρας	»	850.—	
Εἰς κατασκευὴν μιᾶς θύρας	»	788 40	
Εἰς μεταφορικὰ ὑλικῶν	»	578.—	
Εἰς ἐνοίκιον τριῶν οἰκιῶν	»	170.—	
Εἰς μεταφορὰν	Δρ.	12,909.10	Δρ. 172,527.51

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ.	12,909.10	Δρ.	172,527 51
Εἰς ἀγορὰν μιᾶς μόστρας	»	150.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐργοδηγοῦ Ἀγγελίδου . .	»	66.65		
Εἰς ὁμοίαν τοῦ ἀρχιεργ. Κ. Καμπάνη . . .	»	120.—		
Εἰς μισθὸν τοῦ ἰδίου Κ. Καμπάνη	»	180.—		
Εἰς ἔξοδα συμβολαιογραφικὰ	»	10.—	Δρ.	13,435.75
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τῆς οἰκοδομῆς Μουσείου			Δρ.	1,442.25
			Δρ.	14,878.—
Συμπληρωτικαὶ δαπάναι διὰ τὸ ἐν Χαλκίδι Μουσεῖον :				
Δαπανηθέντα, εἰς Γ. Νικολάου ἐργολάβον διὰ τὴν ἐπίστρωσιν τοῦ Μουσείου Χαλκίδος.	Δρ.	1,124.70	Δρ.	1,124.70
Συμπληρωτικαὶ δαπάναι διὰ τὸ ἐν Θήρᾳ Μουσεῖον :				
Δαπανηθέντα, εἰς Σ. Βαζαῖον ἐργολάβον δι' ἐκτελεσθεῖσαν ἐργασίαν ὡς ὁ λογαριασμός	Δρ.	771.—		
Δαπανηθέντα, εἰς ἴδιον διὰ τὴν οἰκοδομὴν τοῦ αὐτοῦ Μουσείου	»	659.30	Δρ.	1,430.30
Συμπληρωτικαὶ δαπάναι διὰ τὸ ἐν Ναυπλίῳ Μουσεῖον :				
Δαπανηθέντα, εἰς Δ. Δημητρίου δι' ἐργασίας αὐτοῦ διὰ τὴν μετασκευὴν τοῦ Βουλευτικοῦ εἰς Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον	Δρ.	1,230.—	Δρ.	1,230.—
Δαπάναι ἐν τῷ Μουσείῳ Ὀλυμπίας :				
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια ἐργατῶν, μαρμαράδων καὶ λοιπῶν	Δρ.	3,114.40		
Εἰς ἀγορὰν γύψου καὶ πηλοῦ	»	1,964.90		
Εἰς ἀγορὰν τούβλων καὶ ἀσβέστου.	»	777.65		
Εἰς » μιᾶς μηχανῆς διὰ τὴν ἀνίδρυσιν τῶν ἀγαλμάτων	»	50.—		
Εἰς ἀγορὰν τσίγγου, σιδηρῶν βραχιόνων καὶ λοιπῶν ὑλικῶν	»	480.05		
Εἰς οἰκοδομὴν τοίχου τοῦ φυλακείου	»	880.35		
Εἰς ἀγορὰν κεραμιδίων, ξυλείας, σιδηρικῶν καὶ λοιπῶν ὑλικῶν διὰ τὸ φυλακεῖον. . . .	»	1,816.90		
Εἰς τοποθέτησιν τῶν κεραμιδίων	»	250 —		
Εἰς ξυλουργικὴν ἐργασίαν	»	329.10		
Εἰς κατασκευὴν σιδηρῶν ἀγκίστρων	»	30.50		
Εἰς ὁδοιπορικὰ καὶ ἀποζημίωσιν τοῦ καλλιτέχνου Λ. Σώχου	»	1,541.80		
Εἰς ὁδοιπορικὰ τοῦ ἐφόρου Κουρουνιώτου καὶ τοῦ Π. Καλούδη, καὶ μεταφορικὰ ὑλικῶν . . .	»	430.50		
Εἰς ἀποζημίωσιν Π. Καλούδη	»	628.75		
πληρωθέντα εἰς Κ. Κουρουνιώτην	»	483.15		
Εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ Γραμματέως τοῦ Δ.Συμβουλίου καὶ ὁδοιπορικὰ αὐτοῦ	»	73.90		
Εἰς φωτογράφησιν ἀγαλμάτων τοῦ Μουσείου ὑπὸ τοῦ ἐφόρου Κ. Κουρουνιώτου	»	17.30		
Εἰς χρωματισμὸν βάθρου καὶ αἰθουσῶν . . .	»	195.—		
Εἰς ἀγορὰν 39 ὀκάδων ὀρειχάλκου	»	234.—		
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων στηριγμάτων σιδηρῶν καὶ διαφόρων ὑλικῶν	»	304.90		
Εἰς ἐλαιοχρωματισμὸν καὶ ὑδροχρωματισμὸν τῶν αἰθουσῶν	»	685.10		
Εἰς ἀνέγερσιν βάθρου	»	209.20		
Εἰς ἐνοίκιον διὰ τὸν τεχνίτην Καλούδην . . .	»	62.50		
Εἰς μεταφορικὰ μηχανημάτων καὶ ἐργαλείων . .	»	53.80		
Εἰς μεταφορὰν	Δρ.	14,613.45	Δρ.	191,190.51

Ἐκ μεταφορᾶς	Δρ. 14,613.45	Δρ. 191,190.51
Εἰς ἀγορὰν γύψου, σχοινίων, σπάγου καὶ διαφόρων ἄλλων ὑλικῶν	» 204.10	Δρ. 14,817.55
Εἰσφορὰ πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κτιρίου τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ:		
Διὰ τὰ καταβληθέντα εἰς τὸ Δημόσιον Κεντρ. Ταμεῖον δι' εἰσφορὰν τῆς Ἑταιρείας τοῦ ἔτους 1903 κατὰ τὸν Νόμον ΒΩΛΘ.' τῆς 28 Φεβρουαρίου 1901. .	Δρ. 15,000.—	Δρ. 15,000.—
Ἀγορὰ κτημάτων πρὸς ἀνασκαφάς:		
Δαπανηθέντα, εἰς τίμημα μιᾶς οἰκίας κατεδαφισθείσης μετὰ τοῦ πέριξ οἰκοπέδου ἐντὸς τῆς πόλεως Νέων Ψαρῶν	Δρ. 450.—	Δρ. 450.—
Δαπάναι διὰ τὰ εὑρήματα τῶν ἐν Ῥηνείᾳ ἀνασκαφῶν:		
Δαπανηθέντα, εἰς ἡμερομίσθια διὰ συγκόλλησιν ἀρχαίων	Δρ. 1,648.—	
Εἰς ὑλικὰ διὰ καθαρισμὸν τῶν εὑρημάτων . . .	» 173.50	
Εἰς ἐνοίκια οἰκίας	» 156.—	Δρ. 1,977.50
Δαπανηθέντα, εἰς χορήγημα διὰ λυχνοκαΐαν καὶ διάφορα ἔξοδα, γραφικὴν ὕλην κτλ. διὰ τὴν ἐν Τεγέᾳ Ἀρχαιολογικὴν συλλογὴν	» 330.—	
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ διάφοροι» εἰς χρέωσιν τῆς ἐν Τεγέᾳ Ἀρχαιολ. Συλλογῆς	» 30.—	Δρ. 360.—
Δαπάναι πρὸς σύνταξιν τοπογραφικοῦ σχεδίου παλαιᾶς Κορίνθου:		
Δαπανηθέντα, εἰς Κ. Μαζαράκην δι' ἐπιμίσθιον . .	Δρ. 300.—	
Εἰς διαφόρους δικαιούχους δι' ἀποζημιώσίντων .	» 812.60	
Εἰς Κ. Μαζαράκην καὶ 3 στρατιώτας δι' ὁδοιπορικὰ αὐτῶν	» 61.30	
Εἰς προμήθειαν γραφικῆς ὕλης καὶ σημάτων . .	» 30.—	Δρ. 1,203.90
Δαπάναι πρὸς σύνταξιν τοπογραφικοῦ σχεδίου Μυκηνῶν:		
Δαπανηθέντα, εἰς Ι. Μακρυκώστα ἀποζημίωσιν . .	Δρ. 970.15	
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων εἰδῶν σχεδιάσεως . . .	» 15.20	
Εἰς Ἰ. Μακρυκώσταν καὶ τρεῖς στρατιώτας δι' ὁδοιπορικὰ αὐτῶν	» 64.50	Δρ. 1,049.85
Ἀγορὰ ἀρχαίων:		
Εἰς ἀγορὰν 16 νομισμάτων τῆς Μ. Ἀσίας . .	Δρ. 90.—	Δρ. 90.—
Δαπάναι πρὸς συντήρησιν τῶν ἀρχαιοτήτων:		
Εἰς Α. Πελεκάνον, ἐπιμελητήν, διὰ περισυναγωγὴν διαφόρων ἀρχαίων εἰς τὸ Μουσεῖον Αἰγίνης .	Δρ. 99.55	Δρ. 99.55
Εἰς ἡμερομίσθια 3 ἐργατῶν ἐργασθέντων εἰς τὸν καθαρισμὸν τοῦ χώρου τοῦ ἐν Ἐλευσῖνι Μουσείου	Δρ. 18.—	Δρ. 18.—
Εἰς ἁμαξαγώγια δύο Ἐφόρων μεταβάντων εἰς Ῥαμνοῦντα λόγῳ ὑπηρεσίας τῆς Ἑταιρείας . .	Δρ. 70.—	Δρ. 70.—
Εἰς ὁδοιπορικὰ ἐποπτῶν Α. Λάππα καὶ Θ. Παπαϊωάννου δι' ἐπιστασ. τῶν ἐν Ἀθήναις ἐργασιῶν	Δρ. 465.—	Δρ. 465.—
Εἰς ἁμαξαγώγιον διὰ Δαφνίον τοῦ Ἀρχιτέκτονος Α. Λυκάκη	Δρ. 18.50	
Εἰς ἁμαξαγώγια διὰ Δαφνίον Θ. Παπαϊωάννου .	» 15.50	Δρ. 34.—
Εἰς καθαρισμὸν	Δρ. 185.—	
Εἰς κατεδάφισιν οἰκίσκου ἐν Ἀθήναις	» 250.—	
Εἰς μεταφορικὰ πλακῶν καὶ κιγκλίδων . . .	» 10.—	Δρ. 445.—
Εἰς μεταφορὰν		Δρ. 227,270.86

Ἐκ μεταφορᾶς			Δρ.	227,270 86
Εἰς ἀγορὰν διαφόρων ὑλικῶν πρὸς κατασκευὴν τοῦ δροσήμου τοῦ οἰκοπέδου τῆς Ἑταιρείας ἐν τῇ θέσει Μολυβᾶ.	Δρ.	24.—	Δρ.	24.—
Εἰς ἀμοιβὴν Π. Στριγοπούλου διὰ γραφ. ἐργασίαν	Δρ.	180.—	Δρ.	180.—
Εἰς ἀγορὰν ἑνὸς κλείθρου μετ' ἁλύσεως διὰ τὸν τύμβον τῆς Ἐρετρίας	Δρ.	7.50	Δρ.	7.50
Εἰς ἐκτελωνισμὸν καὶ μεταφορικὰ βιβλίων ἐκ Πειραιῶς εἰς Ἀθήνας	Δρ.	9.05	Δρ.	9.05
			Δρ.	227,491.44

Ἄρθρον 2.

Ἀνασκαφικὰ καὶ Μουσειακὰ Ἔργα ἐν Ἀθήναις

Δαπανηθέντα, εἰς ὅσα κατέθεσεν ἡ Ἑταιρεία τῇ 28 Μαΐου 1903 εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν Εἰσπράξεων Ἀττικῆς διὰ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν παρὰ τῷ Θησείῳ οἰκιῶν χάριν ἐκτελεσθησομένων ἀνασκαφῶν πρὸς ἀποκάλυψιν τῆς παλαιᾶς ἀγορᾶς . .	Δρ.	47,243.65		
Δαπανηθέντα, εἰς α' δόσιν διὰ τὴν οἰκοδομουμένην μίαν πτέρυγα τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου	»	7,973.60		
	Δρ.	55,217.25		
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Παρακαταθῆκαι δι' ἀρχαιολογικὰ ἔργα, ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις πρὸς χρέωσιν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, συμφώνως τῷ Β Διατάγματι ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1901 περὶ ἀδείας αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας ἐκδιδομένων καὶ ἐκκυβευομένων γραμματίων τοῦ Λαχείου» .	Δρ.	24,782.75	Δρ.	80,000.—

Ἄρθρον 3.

Δημοσιεύματα

Δαπανηθέντα, εἰς ἔκδοσιν τῶν πρακτικῶν τῆς Ἑταιρείας	Δρ.	877.50		
Εἰς ἔκδοσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος τοῦ 1902	»	5,327.35		
Ὁμοίως τοῦ 1903	»	3,746.65		
Εἰς ταχυδρομικὰ τέλη	»	116.45		
Εἰς ἔξοδα διὰ τὰ πρακτικὰ τοῦ Συμβουλίου . .	»	27.50		
Εἰς δημοσιεύσεις εἰς τὰς Ἐφημερίδας . . .	»	108.—		
Εἰς ἀμοιβὴν τοῦ συντάκτου τοῦ Εὑρετηρίου τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος	»	2,000.—		
Εἰς ἔκδοσιν συγγράμματος περὶ τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀνασκαφῶν	»	2,094.—		
Εἰς ἀγορὰν χάρτου	»	66.70		
	Δρ.	14,364.15		
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.	»	577.—	Δρ.	14,941.15

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Συντάξεις ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρείας.

Δαπανηθέντα, εἰς πληρωμὴν συντάξεως τοῦ Θ. Κουτσούλη πρώην εἰσπράκτορος τῆς Ἑταιρείας. .	Δρ.	960.—	Δρ.	960.—

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Ε'·

Ἔκτατοι δαπάναι καὶ διάφορα ἔξοδα.

Δαπανηθέντα, εἰς ἔξοδα κηδείας τοῦ Συμβούλου τῆς Ἑταιρείας Β Γιαννούλη	Δρ.	324.—		
Εἰς ἀγορὰν καθισμάτων διὰ τὴν αἴθουσαν τῶν συνελεύσεων	»	1,073.—		
Εἰς ὁδοιπορικὰ τοῦ Συμβούλου Καρολίδου μεταβάντος ὡς ἀντιπροσώπου τῆς Ἑταιρείας εἰς τὸ ἐν Ῥώμῃ Συνέδριον	»	324.—		
Εἰς κατασκευὴν ἐνδυμασιῶν τῶν κλητήρων τῆς Ἑταιρείας	»	168.50		
Εἰς ἡμερομίσθια πρὸς ἐπισκευὴν ὁροσήμου οἰκοπέδου τῆς Ἑταιρείας ἐν Μολυβᾷ	»	47.50		
Εἰς παράθεσιν γεύματος ἐν Ὀλυμπίᾳ εἰς τοὺς Ῥώσσους ἀρχαιολόγους καὶ φοιτητὰς . . .	»	1,319.75		
Εἰς ἀμοιβὴν Δικηγόρου, δικαστικὰ ἔξοδα καὶ συμβολαιογραφικὰ	»	390.—		
Εἰς τηλεφωνικά, τηλεγραφικὰ καὶ ταχυδρομικὰ τέλη	»	504.05		
Διὰ τὸ Διεθνὲς Ἀρχαιολογικὸν Συνέδριον. . .	»	418.05		
Εἰς ἐπισκευὴν ἀντλίας, καθαρισμὸν θερμαστρῶν, ἀποθήκην ὕδατος, ἀγορὰν νιπτῆρος καὶ λυχνίας ἀπολυμαντικὰ κλπ.	»	263.75		
Εἰς ἀγορὰν φωτογραφικῶν κυλίνδρων διὰ τὴν φωτογραφικὴν μηχανὴν τῆς Ἑταιρείας . . .	»	86.50		
Εἰς ἀγορὰν ἠλεκτρικῶν κωδώνων	»	184.60		
Εἰς ἀγορὰν ἐργαλείων	»	80.—		
Εἰς φωτισμὸν	»	35.50		
Εἰς ἀποζημίωσιν ἐπόπτου τῆς Λογιστικῆς καὶ Ταμειακῆς ὑπηρεσίας	»	300.—		
Εἰς ἀποζημίωσιν διὰ λογιστικὰς ὑπηρεσίας . .	»	800 —		
	Δρ.	6,319.20		
Ὅσα ἐνεγράφησαν εἰς πίστωσιν τῆς μερίδος «Πιστωταὶ Διάφοροι» πρὸς χρέωσιν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου	»	436.95	Δρ.	6,756.15

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ϛ'.

Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων.

Δαπανηθέντα, εἰς μισθὸν κ. Μυλωνᾶ ἀπὸ 1-13 Αὐγούστου καὶ ἀπὸ 1-21 Δβρίου 1902	Δρ.	159.80
Εἰς ἐπιμίσθιον Α. Μαρτιάκου ὡς φρουροῦ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος τῶν μηνῶν Νοεμβρίου καὶ Δεκεμβρίου 1902	»	28.—
Εἰς τηλεφωνικὰ τέλη β' ἑξαμηνίας 1901 . . .	»	167.50
Εἰς μεταφορὰν	Δρ,	355.30

Ἐκ μεταφορᾶς.	Δρ.	355.30		
Εἰς πληρωθέντα εἰς Α. Νατσούλην δι' ἀποζημίωσίν του, συνεπείᾳ συμβιβασμοῦ μετὰ τῆς Ἑταιρείας	»	4,918.—		
Εἰς ἡμερομίσθια Ἐ. Κορομάντζου ἐργασθέντος εἰς τὴν μεταφορὰ ἀρχαίων ἀπὸ Θεσπιῶν εἰς Θήβας ἀπὸ 7 Ἀπριλίου-10 Μαΐου 1901	»	120.—		
Εἰς ὁδοιπορικὰ Χρ. Τσούντα μεταβάντος εἰς Ἐλευσῖνα πρὸς ἐνέργειαν ἀνασκαφῶν κατὰ τὸ ἔτος 1902	»	18.85		
Εἰς ἐπιμίσθιον Χρ. Τσούντα διὰ τὰς ἐν Ἐλευσῖνι ἀνασκαφὰς κατὰ τὸν Ν/βριον τοῦ 1902 . . .	»	153.10		
Εἰς Φ. Καστόρχην Δικηγόρον τῆς Ἑταιρείας δικηγορικὰ δικαιώματα καὶ δικαστ. ἔξοδα διὰ διαφόρους ὑποθέσεις τῆς Ἑταιρείας.	»	1,621.—	»	7,186.25

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Συνδρομαὶ πρὸς διάδοσιν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων καὶ πρὸς μόρφωσιν ἀρχαιολόγων

Δαπανηθέντα εἰς 4 ὑποτρόφους τῆς Ἑταιρείας, Ν. Παπαδάκην, Κ. Ρωμαῖον, Ν. Κυπαρίσσην, καὶ Γ. Καρβελᾶν, σπουδαστὰς ἐν Γερμανίᾳ δι' ἐπιχορήγησιν αὐτῶν 12 μηνῶν πρὸς δραχμὰς 350 μηνιαίας ἑκάστῳ.	Δρ.	16,800.—		
Εἰς 2 ἄλλους ὑποτρόφους Ἐ. Πελεκίδην καὶ Γ. Οἰκονόμου σπουδαστὰς ἐν Γερμανίᾳ, δι' ἐπιχορήγησιν αὐτῶν 2 μηνῶν πρὸς δραχμὰς 350 μηνιαίως ἑκάστῳ, καὶ δι' ὁδοιπορικὰ μεταβάσεως αὐτῶν ἀνὰ δραχμὰς 500 ἑκάστῳ	»	2,400.—		
Εἰς συνδρομὴν εἰς τὴν Ἑταιρείαν πρὸς διδασκαλίαν ἀρχαίων δραμάτων	»	3,000.—		
Εἰς ἀποστολὴν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Α. Σκιᾶ εἰς Ἰταλίαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν ἐκεῖ Μουσείων .	»	2,347.50		
Εἰς ἀποστολὴν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων Δ. Φιλίου εἰς Ἰταλίαν πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν Μουσείων . .	»	2,306.25	»	26,853.75

ΕΙΔΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΛΑΧΕΙΟΥ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903

Ἔσοδα προϋπολογισθέντα			Ἔξοδα προϋπολογισθέντα		
Ἀντίτιμον γραμματίων Λαχείου Α΄. Τριμην. 1903 Δρ.	150,000	—	Ἀμοιβαὶ κληρουμένων Λαχείων Α΄. Τριμην. 1903 Δρ.	50,000	—
» » » Β΄. » » »	150,000	—	» » » Β΄. » » »	50,000	—
» » » Γ΄. » » »	150,000	—	» » » Γ΄. » » »	50,000	—
» » » Δ΄. » » »	150,000	—	» » » Δ΄. » » »	50,000	—
			Ποσοστὰ πωλουμένων » Α΄. » » »	15,000	—
			» » » Β΄. » » »	15,000	—
			» » » Γ΄. » » »	15,000	—
			» » » Δ΄. » » »	15,000	—
			Ἔξοδα διαχειρίσεως τοῦ Λαχείου........ ... »	11,320	—
Τὸ ὅλον .... Δρ.	600,000	—	Τὸ ὅλον .... Δρ.	271,320	—

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προϋπολογισθέντων ἐσόδων εἰσεπράχθησαν .... Δρ. 600,000.—
Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προϋπολογισθέντων ἐξόδων:
1) ἐπληρώθησαν δι' ἐνταλμάτων .... Δρ. 211,554.90
2) ἐσημειώθησαν εἰς τὸ παθητικὸν τῆς Ἑταιρείας εἰς τὴν Μερίδα «Πιστωταὶ Διάφοροι» .... » 52,100.— » 263,654.90
Ἑπομένως ὑπολείπεται καθαρὸν ἔσοδον ἐκ τοῦ Λαχείου .... Δρ. 336,345.10
ἐν αἷς συμπεριλαμβάνονται καὶ Δρ. 6,100 προερχόμεναι ἐκ παραγραφέντων ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας κληρωθέντων γραμματίων λαχείου. Τὸ ἔσοδον τοῦτο ἀνεγράφη εἰς τὰ ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας Κεφάλαιον Α - 7.

Ἐν Ἀθήναις, 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ὁ Ταμίας
Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Λογιστὴς κ. α. α.
ΗΛ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Ἐθεωρήθη
Ἐν Ἀθήναις αὐθημερὸν

Ὁ Ἐπόπτης
Α. ΠΡΕΚΑΣ

ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1903

Χρέωσις	Ποσόν		Πίστωσις	Ποσόν	
Ὑπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1902............Δρ.	1,424	75	Ἐπληρώθησαν εἰς ἔξοδα προϋπολογισμοῦ .....Δρ.	386,342	19
Εἰσεπράχθ. ἀπὸ ἔσοδα Προϋπολογισμοῦ...... »	23,673	35	» » προκαταβολὰς .... »	49,574	85
» » προκαταβολὰς...... ...... »	31,465	45	» » Γ. Σκουζὲ (ἔντοκος κατάθεσις) »	340,348	80
» » Γ. Σκουζὲ (ἔντοκος κατάθεσις). »	352,348	80	» » Πιστωτὰς Διαφόρους....... »	50,782	50
» » ὀφειλὴν Γιαννοπούλου...... »	30,502	—	» » Εἰδικὸν προϋπολογ. Λαχείου »	211,554	90
» » χρεώστας διαφόρους........ »	30	50	Ὑπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1903............ »	3,121	36
» » ἐκποίησιν ἀκινήτων . ..... »	2,279	75			
» » Εἰδικὸν προϋπολ. Λαχείου.. »	600,000	—			
Δρ.	1,041,724	60	Δρ.	1,041,724	60

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ὁ Ταμίας
Γ. ΚΛΟΝΓΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Λογιστὴς καὶ α. α.
ΗΛ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Ἐθεωρήθη
Ἐν Ἀθήναις αὐθημερὸν

Ὁ Ἐπόπτης
Α. ΠΡΕΚΑΣ

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΗΣ ΜΕΡΙΔΟΣ

ΕΞΟΔΑ

Εἰς Μισθοὺς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων	Δρ.	12,210	—
» » » » ἐπὶ τῶν ἀρχαιοτήτων	»	31,965	10
» Ἔξοδα Γραφείων καὶ διαχειρίσεως	»	5,068	60
» Βιβλιοθήκην	»	8,333	30
» Ἀνασκαφὰς καὶ συντήρησιν ἀρχαίων μνημείων	»	227,491	49
» Ἀνασκαφικὰ καὶ Μουσειακὰ ἔργα ἐν Ἀθήναις	»	80,000	—
» Δημοσιεύματα	»	14,941	15
» Συντάξεις ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρείας	»	960	—
» Ἐκτάκτους δαπάνας καὶ διάφορα ἔξοδα	»	6,756	15
» Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων	»	7,186	25
» Συνδρομὰς πρὸς διάδοσιν ἀρχαιολογικῶν γνώσεων καὶ πρὸς μόρφωσιν ἀρχαιολόγων	»	26,853	75
	Δρ.	421,765	79

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1903

Ὁ Ταμίας

Γ. Ν. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

«ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ»

ΕΣΟΔΑ

Ἀπὸ εἰσφορὰς τακτικῶν Ἑταίρων καὶ δικαιώματα ἐγγραφῆς	Δρ.	2,825	—
» Τόκους καὶ μερίσματα	»	14,657	80
» Ὁμοίους ἐκ τοῦ χρέους Π. Γιαννοπούλου	»	1,339	05
» Ἔσοδα ἐξ ἀκινήτων κτημάτων	»	468	—
» Ἔσοδα ἐκ δημοσιευμάτων	»	4,373	75
» Ἔσοδα κεκλεισμένων χρήσεων	»	1,348	80
» Ἔσοδα ἐκ τοῦ Λαχείου	»	330,245	10
» Ἀπρόοπτα ἔσοδα	»	7,417	50
» Ἔσοδα ἐξ ἀκυρώσεως χρηματικῶν ἐνταλμάτων	»	483	15
	Δρ.	363,158	15
» Ποσὸν ληφθὲν ἐκ τοῦ κεφαλαίου πρὸς ἐξίσωσιν	»	58,607	64
	Δρ.	421,765	79

Ὁ Λογιστὴς καὶ α. α.

Ηλ. Κασσακος

Ἐθεωρήθη

Ἐν Ἀθήναις αὐθημερὸν

Ὁ ἐπόπτης

Α. Πρεκας

ΓΕΝΙΚΟΣ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Ταμειον	Δρ.	3,121	36
Μετοχαι Εθνικης Τραπεζης	»	131,320	—
Ομολογιαι Εθνικου Δανειου Ενοποιησεως 1898 των Δρ. 76,354,000	»	71,837	75
» Πατριωτικου Δανειου των Δρ. 30,000,000	»	45	—
» Εθν. Δανειου Κεφαλαιοποιησεως	»	640	—
Προκαταβολαι	»	19,917	90
Τραπεζα Γ. Π. Σκουζε (ἔντοκος κατάθεσις)	»	73,000	—
Χρεωσται εκ Γραμματιων Λαχειου 1897, 1898, 1899, 1900	»	1,331	60
Χρεωσται εξ Ακυρωσεως Ενταλματων	»	452	65
Ακινητα Κτηματα	»	65,180	24
Καταστημα της Εταιρειας	»	259,863	80
	Δρ.	626,700	30

ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1903

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

ΕΡΓΟΔΟΣΙΑΙ	Δρ.	6,500	–
ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ ΔΙ' ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΕΡΓΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ	»	99,436	90
ΠΙΣΤΩΤΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	»	65,676	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ	»	455,087	10
	Δρ.	626,700	30

ΓΕΝΙΚΗ ΛΗΨΟΔΟΣΙΑ

	Χρέωσις					
	Ὑπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 1902		Πράξεις ἐντὸς τοῦ ἔτους 1903		Τὸ ὅλον τῆς Χρεώσεως	
Ταμεῖον .... Δρ.	1,424	75	1,040,299	85	1,041,724	60
Μετοχαὶ Ἐθνικῆς Τραπέζης.... »	131,320	—			131,320	—
Ὁμολογίαι Ἐθνικοῦ Δανείου Ἑνοποιήσεως 1898........... »	71,837	75			71,837	75
Ὁμολογίαι Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν Δρ. 30,000,000 .... »	45	—			45	—
Ὁμολογίαι Ἐθν. Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως .... »	640	—			640	—
Π. Γιαννόπουλος πρώην Ταμίας τῆς Ἑταιρείας .... »	29,162	95			29,162	95
Προκαταβολαὶ .... »	1,808	50	49,574	85	51,383	35
Τράπεζα Γ. Π. Σκουζὲ (ἔντοκος κατάθεσις) .... »	85,000	—	340,348	80	425,348	80
Χρεῶσται ἐκ γραμματίων Λαχείου 1897, 1898, 1899, 1900..... »	1,331	60			1,331	60
Ἐγγυοδοσίαι .... »						
Παρακαταθῆκαι δι' ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις.. »			55,217	25	55,217	25
Πιστωταὶ διάφοροι............ »			52,100	—	52,100	—
Χρεῶσται διάφοροι .... »			483	15	483	15
Κεφάλαιον .... »			58,607	64	58,607	64
Ἀκίνητα κτήματα .... »	67,449	99			67,449	99
Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας..... »	259,863	80			259,863	80
Δρ.	649,884	34	1,596,631	54	2,246,515	88

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Δεκεμβρίου 1903

Ὁ Ταμίας

Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1903

Πίστωσις						Ὑπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 1903			
Ὑπόλοιπα 31 Δεκεμβρίου 1902		Πράξεις ἐντὸς τοῦ ἔτους 1903		Τὸ ὅλον τῆς Πιστώσεως		Χρέωσις		Πίστωσις	
		1,038,603	24	1,038,603	24	3,121	36		
						131,320	—		
						71,837	75		
			—		—	45	—		
						640	—		
		29,162	95	29,162	95				
		31,465	45	31,465	45	19,917	90		
		352,348	80	352,348	80	73,000	—		
						1,331	60		
6,500	—			6,500	—			6,500	—
74,654	15	80,000	—	154,654	15			99,436	90
55,035	45	62,740	85	117,776	30			65,676	30
		30	50	30	50	452	65		
513,694	74			513,694	74			455,087	40
		2,279	75	2,279	75	65,170	24		
					80	259,863	80		
649.884	34	1,596,631	54	2,246,515	88	626,700	30	626,700	30

Ὁ Λογιστὴς α. α.
ΗΛ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Ἐθεωρήθη

Ἐν Ἀθήναις αὐθημερὸν

Ὁ Ἐπόπτης
Α. ΠΡΕΚΑΣ

ΑΝΑΛΥΣΙΣ

τῶν Γενικῶν Λογαριασμῶν, ἐφ' ὧν ἐπῆλθε μεταβολὴ ἢ μὴ κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 1903, κατὰ τὰς δημοσιευομένας καταστάσεις τῆς 31 Δεκεμβρίου 1902 καὶ 31 Δεκεμβρίου 1903

Α'. Ἐπὶ τῶν Γενικῶν Λ/σμῶν τοῦ Ἐνεργητικοῦ.

Ταμεῖον.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον	»	1,424.75
ἐχρεώθη ὁ Λ/σμὸς οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 ἐνεργηθείσας εἰσπράξεις ...	»	1,040,299.80
	Δρ.	1,041,724.60
καὶ ἐπιστώθη μὲ τὰς κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐνεργηθείσας πληρωμάς	»	1,038,603.24
καὶ ὑπόλοιπον Ταμείου τῇ 31 Δεκεμβρίου 1903	Δρ.	3,121.36

Χρηματόγραφα.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχον 56 μετοχαὶ ἀξίας	Δρ.	131,320.—
τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης, ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903	»	131,320.—
Τὴν 31 Δεκεμβρ. 1902 ὑπῆρχον 700 ὁμολογίαι Ἐθν. Δανείου Ἑνοποιήσεως 1898 ἀξίας	Δρ.	71,837.75
ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1903	»	71,837 75
Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχον 36 Ὁμολογίαι τοῦ Πατριωτικοῦ Δανείου τῶν 30,000,000 ἀξίας	Δρ.	45.—
ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1903	»	45.—
Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχον Ὁμολογίαι τοῦ Ἐθν. Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως ἀξίας	Δρ.	640.—
ἐφ' ὧν οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρ. 1903	»	640.—

Χρέος Π. Γιαννοπούλου πρώην ταμίου τῆς Ἑταιρείας.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους Π. Γιαννοπούλου πρὸς τὴν Ἑταιρείαν ἀνήρχετο εἰς	Δρ.	29,162.95
Ἐπιστώθη ὁ Λ/σμὸς μὲ τὰ εἰσπραχθέντα	»	29,162.95

ἑπομένως οὐδὲν ὑπόλοιπον ἔμεινε τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.

Σημείωσις. Ἐνταῦθα γίνεται μνεία, ὅτι ἀπέναντι τοῦ χρέους τοῦ Π. Γιαννοπούλου ἐκ δρ. 29,162.95 εἰσεπράχθησαν		Δρ.	30,502.—
ἐξ ὧν .... δρ.	29,162.95		
ἐσημειώθησαν εἰς πίστωσιν τοῦ προκειμένου Λ/σμοῦ πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ὀφειλῆς· αἱ δὲ λοιπαὶ .... »	1,339.05		
ἐσημειώθησαν εἰς τὰ ἔσοδα τῆς Ἑταιρείας ὡς τόκοι εἰσπραχθέντες ἐκ τοῦ χρέους Π. Γιαννοπούλου		Δρ.	30,502.—

Προκαταβολαὶ ἐπὶ ἀποδόσει Λ/σμοῦ εἰς ἐφόρους, ἐπιστάτας καὶ λοιπούς.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὠφείλοντο πρὸς τὴν Ἑταιρείαν προκαταβολαὶ	Δρ.	1,808.50
ἐχρεώθη ὁ Λ/σμὸς οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 γενομένας προκαταβολάς	»	49,574.85
	Δρ.	51,383.35
καὶ ἐπιστώθη μετὰ τὰς γενομένας ἀποδόσεις προκαταβολῶν	»	31,465.45
ὑπόλοιπον ἀποδοτέον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903	Δρ.	19,917.90

κατὰ τὴν παρατιθεμένην λεπτομερῆ ὀνομαστικὴν κατάστασιν.

Τράπεζα Γ. Π. Σκουζέ.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 τὸ ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας ὑπόλοιπον ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῇ Τραπέζῃ Γ. Π. Σκουζὲ ἀνήρχετο εἰς........	Δρ.	85,000.—
ἐχρεώθη ὁ Λ/σμὸς οὗτος μὲ τὰς καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 γενομένας ἐντόκους καταθέσεις	»	340,348.80
	Δρ.	425,348.80
καὶ ἐπιστώθη μὲ τὰς γενομένας ἀναλήψεις........	»	352,348.80
Ὑπόλοιπον ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903........	Δρ.	73,000.—

Χρεῶσται ἐκ Γραμματίων Λαχείου.

Τὴν 31 Δεκεμ. 1902 τὸ ὑπόλοιπον τῶν χρεωστῶν ἐκ γραμμ. Λαχείου ἀνήρχετο ἐν συνόλῳ	Δρ.	1,331.60
ἐπὶ τοῦ Λ/σμοῦ τούτου οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή.		
Ὑπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1903........	»	1,331.60

Χρεῶσται ἐξ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 οὐδὲν ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον.		
ἐχρεώθη ὁ Λ/σμὸς οὗτος μὲ........	Δρ.	483.15
καὶ ἐπιστώθη μὲ........	»	30.50
Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903........	Δρ.	452.65

Ἀκίνητα κτήματα.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον........	Δρ.	67,449.99
ἐπιστώθη ὁ Λ/σμὸς οὗτος μὲ τὴν ἀξίαν τῶν ἐκποιηθέντων ἀκινήτων........	»	2,279.75
Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903........	»	65,170.24

Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 τὸ ὑπόλοιπον ἀνήρχετο εἰς........	Δρ.	259,863.80
ἐφ' οὗ οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, ἑπομένως σημειοῦται ἡ ἀξία τοῦ Καταστήματος τῆς Ἑταιρείας........	»	259,863.80

Β'. Ἐπὶ τῶν Γενικῶν Λ/σμῶν τοῦ Παθητικοῦ.

Ἐγγυοδοσίαι

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον........	Δρ.	6,500.—
ἐφ' οὗ οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, ἑπομένως σημειοῦται τοῦτο κατὰ τὴν 31 Δβρίου 1903	»	6,500.—

Παρακαταθῆκαι δι' Ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον........	Δρ.	74,654.15
Ἐπιστώθη ὁ Λ/σμὸς οὗτος συμφώνως τῷ προϋπολογισμῷ Κεφάλαιον Γ.—2........	»	80,000.—
	»	154,654.15
καὶ ἐχρεώθη μὲ τὰς γενομένας δαπάνας........	»	55,217.25
Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903........	»	99,436.90

Πιστωταὶ Διάφοροι.

Τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ὑπῆρχεν ὑπόλοιπον........	Δρ.	55,035.45
ἐπιστώθη ὁ Λ/σμὸς οὗτος τὴν 31 Δβρίου 1903		
Εἰς μεταφοράν........	Δρ.	55,035.45

Ἐκ μεταφορᾶς		Δρ.	55,035.45
1) δι' ὀφειλομένους μισθοὺς φυλάκων καὶ ἐπιμελητῶν	Δρ. 2,430.—		
2) δι' ἀνεκκαθαρίστους Λ/σμοὺς	» 8,210.85		
3) δι' ὀφειλομένας ἀμοιβὰς γραμματ. Λαχείου Τρίτης Τριμηνίας 1902	» 2,100.—		
4) δι' ὁμοίας ἀμοιβὰς Τετάρτης Τριμηνίας 1903	» 50,000.—		62,740.85
		Δρ.	117,776.30
καὶ ἐχρεώθη μὲ τὰς γενομένας πληρωμὰς	» 50,782.50		
καὶ μὲ τὰ ὑπὲρ τῆς Ἑταιρείας παραγραφέντα ἐκ κληρωθέντων Λαχείων καὶ πάσης ἄλλης αἰτίας	» 1,317.50	»	52,100.—
Ὑπόλοιπον τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903, ὀφειλόμενον		Δρ.	65,676.30
1) εἰς ἀνεκκαθαρίστους Λ/σμοὺς κατὰ τὸ 1902 ὡς ὁ σχετικὸς γενικὸς Ἰσολογισμὸς	Δρ. 2,935.45		
2) εἰς μισθοὺς φυλάκων καὶ ἐπιμελητῶν τοῦ 1903	» 2,430.—		
3) εἰς ἀνεκκαθαρίστους Λ/σμοὺς τοῦ 1903 κατὰ τὰ Πρακτικὰ τοῦ Συμβουλίου 30 Δβρίου 1903	» 8,210.85		
4) εἰς ὀφειλομένας ἀμοιβὰς γραμματ. Λαχείου Τρίτης Τριμηνίας 1903	» 2,100.—		
5) εἰς ὁμοίας ἀμοιβὰς Τετάρτης Τριμηνίας 1903	50,000.00		
		Δρ.	65,676.30

Πληρωτέα Ἐντάλματα.

Καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 ἐξεδόθησαν ἐντάλματα 1617 ἀξίας	Δρ.	1,038,615.99
ἀκυρωθέντος ἑνὸς τοῦ ὑπ' ἀρ. 750, ὡς μὴ προσαχθέντος ὑπὸ τοῦ δικαιούχου πρὸς ἐξόφλησιν	»	12.75
Ὑπελείφθησαν τοιαῦτα 1616 ἀξίας	»	1,038,603.24

ἅτινα καὶ ἐξωφλήθησαν πάντα ὑπὸ τοῦ Ταμείου

ΠΙΝΑΞ ἐμφαίνων τὴν περιουσίαν τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903.

Ἡ περιουσία τῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δβρίου τοῦ 1902 ἀνήρχετο εἰς............			Δρ. 513,694.74
ἀποτελουμένη ἐκ τῶν ἑξῆς :			
Ἐξ ἀκινήτων κτημάτων		Δρ. 67,449.99	
Ἐκ 56 μετοχῶν Ἐθνικῆς Τραπέζης ἀξίας....................		» 131,320.—	
Ἐξ 700 ὁμολογιῶν Ἐθνικοῦ Δανείου ἑνοποιήσεως 1898 ἀξίας......		» 71,837.75	
Ἐκ 36 » » Πατριωτ. Δανείου δρ. 30,000.000 ἀξίας		» 45.—	
Ἐκ μιᾶς ἀποδείξεως καὶ ἑνὸς ὁριστικοῦ τίτλου τοῦ Ἐθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως		» 640.—	
Ἐκ τοῦ Καταστήματος τῆς Ἑταιρείας		» 259,863.80	
Ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκ δραχ. 69,392.18 χρέους τοῦ ἀποβιώσαντος πρώην ταμίου τῆς Ἑταιρείας Π. Γιαννοπούλου..............		» 29,162.95	
Ἐκ προκαταβολῶν...		» 1,808.50	
Ἐξ ἐντόκου καταθέσεως παρὰ τῷ Γ. Π. Σχουζὲ................		» 85,000.—	
Ἐκ χρεωστῶν ἐκ γραμματίων Λαχείου τῶν ἐτῶν 1897-1900 ἐν ὅλῳ		» 1,331.60	
Καὶ ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ταμείου κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902 ..		» 1,424.75	
Ἐκπιπτομένων δὲ τῶν ὀφειλομένων κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1902...		Δρ. 649,884.34	
εἰς ἐγγυοδοσίας	Δρ. 6,500.—		
εἰς παρακαταθήκας δι' ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις	» 74,654.15		
εἰς πιστωτὰς διαφόρους......................	» 55,035.45	Δρ. 136,189.60	Δρ. 513,694.74
Ἐντὸς δὲ τοῦ ἔτους 1903 ἐπῆλθον αἱ ἑξῆς αὐξομειώσεις :			
α') Εἰς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ταμείου τῆς 31 Δεκεμβρίου 1902 ἐκ....		» 1,424.75	
προσετέθησαν αἱ καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1903 ἐνεργηθεῖσαι εἰσπράξεις κατὰ τὴν ἀναλυτικὴν κατάστασιν τῆς κινήσεως τοῦ ταμείου ...		» 1,040,299.85	
Τὸ ὅλον............		Δρ. 1,041,724.60	
ἀφαιρουμένων δὲ τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐνεργηθεισῶν πληρωμῶν ἐκ		Δρ. 1,038,603.24	
ἔμεινεν ὑπόλοιπον κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903		Δρ. 3,121.36	» 3,121.36
β') Εἰς τὰ ἀκίνητα κτήματα		Δρ. 67,449.99	
ἀφαιρεῖται τὸ εἰσπραχθὲν τίμημα ἀπαλλοτριώσεως ἀκινήτου ..		» 2,279.75	
ἑπομένως ἔμεινεν ὑπόλοιπον		Δρ. 65,170.24	» 65,170.24
γ') Ἐπὶ τῶν Μετοχῶν τῆς Ἐθν. Τραπέζης, 56 τὸν ἀριθμόν, οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς.......			Δρ. 131,320.—
δ') Ἐπὶ τῶν Ὁμολογιῶν Ἐθνικοῦ Δανείου Ἑνοποιήσεως 1898, τὸν ἀριθμὸν 700, οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν			» 71,837.75
ε') Ἐπὶ τῶν Ὁμολογ. τοῦ Πατριωτ. Δανείου τῶν δρ. 30,000 000 οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολὴ (ἀριθμοὶ 81885 ἕως 81890, 81892 ἕως 81893, 81895 ἕως 81905, 81907 ἕως 81909, 81911 ἕως 81914, 86886 ἕως 86889, 128955, 128957, 187052 ἕως 187053, καὶ 187055 ἕως 187856) σημ. δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς..			» 45.—
ϛ') Ἐπὶ τῶν Ὁμολογιῶν τοῦ Ἐθνικοῦ Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ ἡ ἀξία αὐτῶν εἰς ...			» 640.—
ζ') Ἐπὶ τῆς γενομένης δαπάνης μέχρι τῆς 31 Δβρίου 1899 τοῦ ἀνεγερθέντος Καταστήματος τῆς Ἑταιρείας οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ αὐτὴ			» 259,863.80
η') Ἐκ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ χρέους πρὸς τὴν Ἑταιρείαν τοῦ πρώην ταμίου Π. Γιαννοπούλου ἐκ		Δρ. 29,162.95	
εἰσεπράχθησαν ἐντὸς τοῦ 1903		» 29,162.95	
Εἰς μεταφορὰν			Δρ. 531,998.15

	Ἐκ μεταφορᾶς.................			Δρ.	531,998.15
	ἑπομένως οὐδὲν ὑπόλοιπον ἔμεινε τὴν 31 Δβρίου 1903.				
θ')	Ἐκ προκαταβολῶν εἰς ἐφόρους, ἐπιστάτας καὶ λοιποὺς ἐπὶ ἀποδόσει λ/σμοῦ ὠφείλοντο κατὰ τὴν 31 Δβρίου 1902	Δρ.	1,808.50		
	ἐδόθησαν ἐντὸς τοῦ 1903 νέαι προκαταβολαὶ...............	»	49,574.85		
		Δρ.	51,383.35		
	καὶ ἀπεδόθησαν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος.....................	»	31,465.45		
	ἑπομένως ὀφείλονται κατὰ τὴν 31 Δβρίου 1903	Δρ.	19,917 90	Δρ.	19,917.90
	(ὅρα δημοσιευμένην ἀναλυτικὴν κατάστασιν)				
ι')	Εἰς τὸ κατὰ τὴν 31 Δβρίου 1902 ὑπόλοιπον ἐντόκων καταθέσεων παρὰ τῇ Τραπέζῃ Γ. Π. Σκουζὲ ἐκ	Δρ.	85,000,00		
	προσετέθησαν διὰ νέων καταθέσεων ἐντὸς τοῦ 1903.........	»	340,348.80		
		Δρ.	425,348.80		
	καὶ ἀνελήφθησαν ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἔτους	»	352,348 80		
	ἑπομένως ἔμεινεν ὑπόλοιπον καταθέσεων τὴν 31 Δβρίου 1903	Δρ.	73,000.00	Δρ.	73,000.00
ια')	Εἰς τοὺς χρεώστας ἐκ γραμματίων λαχείου οὐδεμία ἐπῆλθε μεταβολή, σημειοῦται δὲ τὸ ὀφειλόμενον ποσὸν εἰς			»	1,331.60
ιβ')	Εἰς τοὺς χρεώστας διαφόρους ἐξ ἀκυρώσεως ἐνταλμάτων .. .	»	483.15		
	ἀφηρέθη τὸ εἰσπραχθὲν ἐντὸς τοῦ 1903 ποσὸν	»	30.50		
	καὶ ἑπομένως ἔμεινεν ὑπόλοιπον κατὰ τὴν 31 Δβρίου 1903 ..	Δρ.	452.65	»	452.65
			Τὸ ὅλον	Δρ.	626,700.30

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡ περιουσία τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας κατὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου 1903 ἀποτελεῖται:

1)	ἀπὸ μετρητὰ ἐν τῷ Ταμείῳ..............................	Δρ.	3,121.36
2)	» 56 Μετοχὰς τῆς Ἐθν. Τραπέζης ἀξίας..................	»	131,320.—
3)	» 700 Ὁμολογίας Ἐθν. Δανείου Ἑνοποιήσεως 1898 ἔτους..........	»	71,837.75
4)	» 36 Ὁμολογίας Πατριωτικοῦ Δανείου 30 ἑκατομμυρίων	»	45 —
5)	» Μίαν ἀπόδειξιν καὶ ἕνα ὁριστικὸν τίτλον τοῦ Ἐθνικ. Δανείου Κεφαλαιοποιήσεως	»	640.—
6)	» Προκαταβολὰς..	»	19,917 90
7)	» Ἔντοκον Κατάθεσιν παρὰ τῇ Τραπέζῃ Γ. Π. Σκουζὲ	»	73,000.—
8)	» Χρεώστας Γραμματίων Λαχείου 1897 - 1900	»	1,331.60
9)	» » ἐξ ἀκυρώσεως χρηματ. ἐνταλμάτων	»	452.65
10)	» Ἀκίνητα κτήματα ἀξίας	»	65,170.24
11)	» Κατάστημα τῆς Ἑταιρείας	»	259,863.80
	Τὸ ὅλον	Δρ.	626,700.30

Ἐξ ὧν ἀφαιρουμένων τῶν ὀφειλομένων:

1)	εἰς ἐγγυοδοσίαν τοῦ Ταμίου Π. Χρυσανθοπούλου...........	Δρ.	5,000.—		
2)	» » » ἐργολάβου Ν. Μοσχοῦ	»	1.500.—		
3)	» Ἀρχαιολογικὰ ἔργα ἐκτελεστέα ἐν Ἀθήναις	»	99,436.90		
4)	» ἀνεκκαθαρίστους Λ/σμοὺς τοῦ 1902 ὡς ὁ σχετικὸς γενικὸς Ἰσολογισμὸς	»	2,935.45		
5)	» μισθοὺς φυλάκων καὶ ἐπιμελητῶν τοῦ 1903	»	2,430. –		
6)	» ἀνεκκαθαρίστους Λ/σμοὺς τοῦ 1903...................	»	8,210.85		
7)	» ὀφειλομένας ἀμοιβὰς 3ης Τριμηνίας 1903..............	»	2,100.—		
8)	» » » 4ης » 1903.	»	50,000.—	Δρ.	171,613.20
	Ὑπολείπεται καθαρὰ περιουσία τὴν 31 Δβρίου 1903..................			Δρ.	455,087.10

Ἐν Ἀθήναις 31 Δεκεμβρίου 1903

Ὁ Ταμίας
Γ. ΚΛΟΝΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Λογιστὴς καὶ ἁ. α.
ΗΛ. ΚΑΣΣΑΚΟΣ

Ἐθεωρήθη
Ἐν Ἀθήναις αὐθημερὸν
Ὁ Ἐπόπτης
Α. ΠΡΕΚΑΣ